Çarşamba
19
SONKÂNUN
1938
- 19 uncu yıl -
No. 5918
5 KURUŞ

Ulus basımevi
Çankırı Caddesi: Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1063
Yazı İş. Müdürü 1062
İdare 1061

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Yakında :

Bir amerikan muharririnin Japonyada yaptığı harikulâde bir röportajı neşredeceğiz. Bu yazıyı da "Avrupa ve Amerika'nın 400 milyonluk müşterisi Çin" ismindeki röportaj kadar büyük bir alâka ile okuyacaksınız.

ATATÜRK İSTANBUL PLÂNINI TEDKİK ETTİLER

Yol politikamızın esasları neler olabilir?

Demiryolları politikamız gibi bir de yol politikamız olması hakkındaki düşünceleri bu sütunlarda izaha çalışırken, bugünkü yol vergisi sistemi üzerinde durmuş, bedenî mükellefiyetin zararlarından bahsetmiş, nakdî mükellefiyetin - muayyen bir miktarı aşmamak üzere - nisbî olması lüzumunu ileri sürmüş ve ana yolların ancak devlet tarafından inşa edilip bakımının da devlet tarafından temin olunabileceği mütaleasında bulunmuştuk. (1)

Memleketimizin muhtaç olduğu yol şebekesini, ancak, yıllara taksim olunmuş bir programa göre bütün teferrüatı vazıh bir plâna bağlanarak kıskanç bir dikkat ve itina ile mürakabe olunan rasyonel bir çalışma sistemi tahakkuk ettirebilir.

Geniş yol şebekeleri vücude getiren ve bu gaye ile halâ çalışan milletlerin nasıl hareket etmiş olduklarını tetkik edersek bu hususta daha iyi aydınlanmış oluruz.

Fransada yol rejimi

Bugün uzun ve iyi bakımlı bir yol şebekesine malik olan Fransada, büyük ihtilâlden sonra, yolların bütün masrafları vilâyetlere bırakılmıştı. Bu tarz, yol inşaatının gerilemesi ve mevcud yolların da bakımsızlıktan harab olması neticesini verdi. Bunu gören hükümet, yol bakımına mahsus bazı vergiler koydu.

O tarihlerde yollar evvelâ genişliklerine, sonra, merkezden cephelere doğru gittiklerine, cepheleri birleştirdiklerine, ve nihayet kasabalar arasında bulunduklarına göre sınıflara taksim edilmişlerdi. Son tasnif şöyle oldu :

1 — Milli yollar,
2 — Vilâyet yolları,
3 — Nahiye yolları, (Mahallî ehemiyeti haiz yollar),
4 — Köy yolları.
5 — Belediye yolları

Bu yolların idaresine gelince; bu cihet de, ayrı ayrı tahsisat verilmek suretiyle temin olundu.

Fransada, bugün, büyük şehirleri hükümet merkezine ve biribirine birleştiren istikametler millî yol itibar edilerek inşa ve bakım masrafları hazinece temin edilmektedir. Bunları nafia nezaretine bağlı şose ve köprüler teşkilâtı idare etmektedir. Vilâyet yolları bir vilâyet içinde veya komşu vilâyetleri, kasabaları birbirine bağlıyan istikametler olup masrafı vilâyet büdcesinden ödenmekte ve idaresi de vilâyetin hususî nafia teşkilâtı tarafından yapılmaktadır. Nahiye yollarının masrafı kısmen alâkalı nahiyeler tarafından, kısmen hükümet ve vilâyetin nakdî yardımı ile temin edilip vilâyetler hususî nafia teşkilâtiyle idare edilmektedir. Fransada, şehir dışı yolu olarak (650) bin kilometre kadar şose mevcud olup saha itibariyle bin hektara 11 kilometre ve nüfus itibariyle adam başına 15 metre yol isabet etmektedir.

İngilterede yol rejimi

İngiltere'de ilk yol teşkilâtı 16 ıncı asırda başlar. Bu tarihte her köy, civarındaki yolları yapmakla ve her kes senede dört gün bedenen yolda çalışmakla mükellef tutulmuştur. On beşinci asırda bir çok mühim yolların inşa ve bakımı şirketlere bırakılmış ve inşa ve tamir masrafı yoldan geçenlerden alınan *müruriye ücreti* ile temin edilmiştir. İngilterede son senelere kadar yol işleri merkezî teşkilâta bağlanmıyarak bütün yollar mahallî idarelerce yapılmıştır. Fakat muhafazakâr İngiltere dahi 1936 senesinden itibaren devlet yolları sistemini kabul ederek merkezî teşkilât vasıtası ile idare olunmak suretiyle beş senede 7.000 kilometre yol inşasını bir programa raptetmiş ve bu işe halde Büyük Britanya yolları 280000 kilometre kadardır.

Almanyada yol rejimi

Almanyada şose inşasına 1686 da başlanmıştır. 1860 da yollar devlet, vilâyet ve kaza yolları adlariyle tasnif edilmiştir. Nasyonal sosyalist rejimi Almanyayı tek devlet haline koyuncaya kadar Almanya teşkil eden devlet ler kendi yollarını kendileri yapmış ve kendileri idare etmişlerdi.

1932 senesinde Almanyada 30000 kilometre devlet yolu vardı. Diğer yolların uzunluğu 150.000 kilometreyi buluyordu.

1933 de, baş vekâlete bağlı bir *yollar umumi müfettişliği* ihdas edildi ve yol tasnifi de şu şekli aldı :

1 — Otomobil yolları,
2 — Devlet yolları,
3 — Vilâyet yolları
4 — Belediye yolları.

Otomobil, ve devlet yollarının masrafını hükümet temin etmektedir.

Başka devletlerde

Diğer devletlerde de yollar böyle sı-

(Sonu 6. ıncı sayfada)

(1) 21 ilkkânun 37 tarihli ve 5889 numaralı Ulus'a bakınız.

GÜNDELİK

Muhacir

Osmanlıcadaki "muhacir" sözü frenkçedeki "martyr" sözünün karşılığı gibidir. "Muhacir" bozgunla biten harblardan sonra, cami avlularını ve yangın arsalarını sarı benizli çocukları ve sıhatini uzun yolun bir tarafına gömmuş hastalıklı karısı ile birlikte dolduran yırtık poturlu, kırmızı kuşaklı adamlardan biridir.

"Muhacir" cami avlusundan yahud yangın arsasından uzaklaşabildi mi, beyinsiz ve beceriksiz imparatorluk idaresinin gösterdiği yerlerde yardımsız, bakımsız ve ilâçsız bırakılan adamdır.

93 harbinin "muhacir"lerini koca bunların çoğunu ölümün, bir kısmını da sefaletin eline teslim eylemişti.

Fakat şimdi, kelime, mefhum ve insan olarak, "muhacir" bambaşka bir şey olmuştur. Cumhuriyet Türkiyesi onu esaslı bir politikanın değerli ve üzerine titrenir bir mevzuu kılmıştır. Bugün artık "muhacir":

a) Nüfus davâsını başa getiren bir memleketin yurddaşı,

b) İş hacmini genişletmek kararını vermiş bir hükümetin dayanacağı yepyeni bir unsur,

c) İstihsalini arttırmak ve değerlendirmek yollarında olan bir memleket için yeni ve taze bir çift kol,

d) Yarınki büyük ve zengin Türkiyenin yapıcılarından biridir.

Biliyoruz ki, bugün Avrupa'nın barış içinde yaşayan memleketlerinde bile "muhacir" vardır. Köyden şehre ve şehirden köye doğru mütemadî bir akın vardır. Ekonomik kurum arızalar gösterince, bu akın, o memleketlere zararlar vermektedir. İşte bunun için, "iskân" meselesini devletin başlıca vazifelerinden biri olarak ele almışlar ve bu yolda, bir "iskân ilmi" tedvin eylemişlerdir.

Bize gelince, Lozan'dan sonra, mübadele işlerimizi yoluna koymak zarureti, gayet ağır şartlar dahilinde cereyan ettiği halde, muvaffakiyetle başarılmış ve bu yüzden mühim tecrübeler elde edilmiştir.

17-1-938 günü, Sıhat Vekilinin Kamutay Parti Grupunda verdiği izahat gösteriyor ki, yalnız 1934 den beri 138.000 muhacir yerleştirilmiştir. Bunlara ev yapılmış, çift hayvanları verilmiş, buğday ve tohumluk tevzi edilmiştir.

Vekil, yığın halinde muhaceret ve iskâna karşılık, her muhacir ailesine muayyen iş ve ev vermek ve bu imkânlar elde edildikçe muhacir kabul etmek ve iskân yapmak tezini müdafaa etmiştir. Yani sadece hisse dayanan bir muhacir ve iskân politikası değil metoda, ilme ve ekonomik şartlara dayanan bir muhacir ve iskân politikasını sağlık vermiştir. Öyle ki, her gelen muhacir, millî gelirimizde ve millî ekonomi bünyemizde menfi ve müstehlik bir unsur değil, millî gelirimize kendi payını ilâve eden ve millî istihsal bünyemizde derhal faal bir rol alarak ekonomik yapımızı sağlamlaştırmağa hizmet eden müsbet ve müstahsil bir unsur olacaktır. Bu suretle nüfus kaydının gelir hanesine olduğu gibi ekonomik hesabımızın da keza gelir hanesine bir "adedi tam" ilâve edilmiş olacaktır. İlmî iskân, rasyonel iskân, bunun böyle olmasını taleb eylemektedir.

Biz "muhacir" derken, osmanlı devrinde olduğu gibi, toprağımızın altında çürüyecek birini değil, toprağımızın üzerinde yerleşecek, onu yeşertecek ve umrana kavuşturacak kudret ve yaratıcılık unsurunu istiyoruz.

Atatürk, Başvekil Celâl Bayar, İç İşler Bakanı ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya ve Ekonomi Bakanı Şakir Kesebir'le beraber Dahiliye Vekâletinde meşgul olurlarken

Atatürk plân esaslarını takdir buyurdular

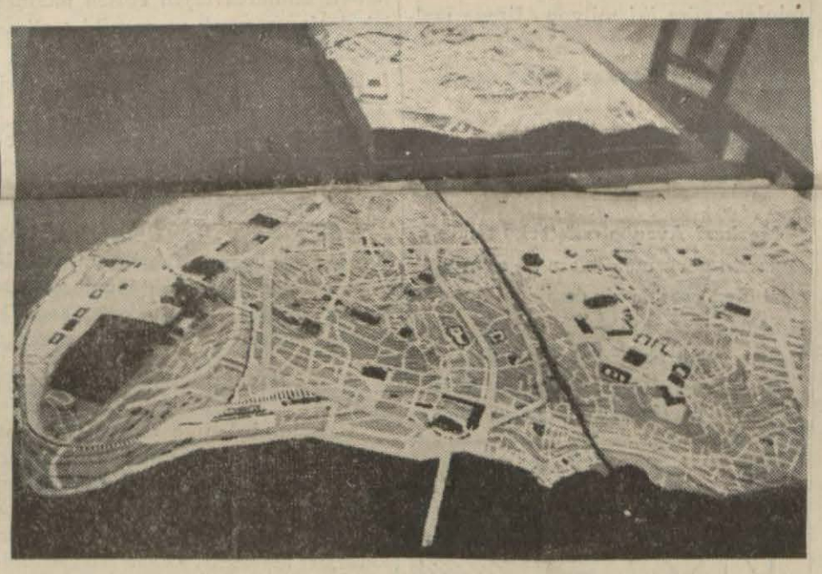

İstanbul'un Prost tarafından yapılmış olan imar plânı

Cumhur Reisimiz Atatürk dün öğleden sonra yanlarında Başbakan Celâl Bayar ve İç Bakanı ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya bulunduğu halde Dahiliye Vekâletine gelerek büyük salonda teşhir edilmekte olan İstanbul şehrinin Prost tarafından yapılmış olan nâzım plân ve maketi tedkik etmişler, uzun tafsilât almışlar ve plân esaslarını takdir ve tasvib buyurmuşlardır. İstanbulun yeni umran hareketi için Atatürk'ün bu alâkaları en hayırlı başlangıç olduğuna şübhe yoktur.

Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda da bazı mebuslarla birlikte plân ve maketi tedkik etmiş ve beğenmiştir.

Öğleden evel nâzım plân ve maket Nafıa Vekili Ali Çetin Kaya tarafından dahi tedkik ve takdir edilmiştir. Bundan başka bir çok mebuslarımız aynı ziyarette bulunarak alâka göstermişlerdir.

Çinliler Vuhuya doğru ilerliyor!

Yeniden şiddetli bir harb başladı

Şanghay, 18 (A.A.) — Çin kıtaları Nankinden geçen nehrin menbaına doğru 80 kilometrelik bir mesafede bulunan arızalı bir araziye japonları çekerek harba tutuşmuşlardır. Şimdi doğrudan doğruya Vuhu'ya taarruz etmektedirler.

Çin kaynağından gelen haberlere göre iki japon harb gemisi nehrin menbaına doğru ilerliyerek Vuhu'ya yapılan tazyike mani olmak için Çin kuvvetlerini şiddetle bombardıman etmişlerdir.

Diğer cihetten bildirildiğine göre, Tientsin - Pukov şimendüfer hattında cereyan eden muharebe merkezî Çinin akibetini tayin edecek mahiyettedir.

Çünkü burada vukubulacak bir boz-

(Sonu 6. ıncı sayfada)

Bir japon askeri harba gitmeden evel ölmemek için bir genç kıza tılsım dîktiriyor

Sadâbat paktının tasdiki dolayisiyle

Dr. Arasın çektiği telgraflar

Sadâbat paktının B. M. Meclisince tasdiki münasebetiyle Dr. Tevfik Rüştü Aras ile Irak ve İran Hariciye Nazırları arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Ekselans Tevfik Bey Elsubeydi
— Irak Hariciye Nazırı —
Bağdad

Türkiye B. M. Meclisinin müstaceliyet kararıyle bugünkü celsesinde Sadâbat paktını ittifakla tasdik eylediğini ekselansınızın ıttılaına arzetmekle mübahiyim.

Bu mesut fırsattan büyük bir sevinçle istifade ederek sadık dostluğumun teminatını ve Sadâbat paktı-

(Sonu 6. ıncı sayfada)

6 ıncıda
TÜRK DİLİ TETKİKLERİ
Efes - Ephesos adı hakkında
Yazan: Profesör
Hasan Reşid Tankut

Fransada kabine buhranı halloldu

Sosyalistlerin yardımiyle B. Şotan kabineyi kurdu

"Sosyalist birliği„ ve "müstakil solcular„ partileri de kabine ile işbirliği yapacak

Paris, 18 (A.A.) — B. Şotan Cumhur Reisi tarafından kabineyi kurmağa memur edildikten sonra bu işin başarılması, sosyalist partisi millî konseyinin kararına bağlı bulunuyordu.

Dün gece toplanan konsey, fasılasız olarak toplantısına devam etmiş ve toplantı, B. Şotan'ın muvaffakıyetini tehlikeye düşürecek birçok safhalar geçirmiştir.

Blum - Serol takriri

Bizzat sosyalist partisinin muhtelif gruplarını temsil eden muhtelif hatibler söz aldıktan sonra B. Blum B. Serol'la birlikte bir takrir vermiştir. Bu takrirde, partinin azasına kurulacak hükümete iştirak etmeğe mezuniyet vermesi istenmekte idi. Buna karşı da "inkılâbçı sol cenah" adı verilen tandansin şefi bulunan Morso - Piver'le müfrit sol cenah lideri B. Ziromski de birer takrir vermişlerdir.

Şüpheli anlar

Reylerin tasnifi neticesinde sosyalist partisi millî konseyi 4053 reyle Blum - Serol takririni kabul etmiştir. Ziromski takriri 2659, Marso - Piver takriri 1496 rey almıştır. Bu son iki takririn aldıkları rey mecmuunun, Blum - Serol takririnin aldığı reylerden fazla oluşu bir ara sosyalistlerin yardımlarını esirgemeleri yüzünden B. Şotan'ın teşebbüslerinin suya düşeceği hissini vermiştir.

(Sonu 3. üncü sayfada)

Fransız sosyalist partisi şefi B. Leon Blum

Yeni fransız kabinesi

Halk cephesine mensup bir partinin mümessili olan Şotan kabinesine yardım hususunda sosyalist parlamento grupunun verdiği karar üzerine, B. Şotan yeni kabinenin listesini hazırlamıştır. Bu liste şudur:

Başvekil: Şotan, Devlet bakanları: Frossar ve Bonne, Millî Müdafaa ve harb: Daladye, Deniz: Villiam Bertran, Hava: Gi La Şambr, İç işler: Saro, Adliye: Kampinki, Maliye: Marşando, Dış işler: Delbos, Ticaret: Piyer Kot, Tekaüt: Lasal, Ziraat: Şapsal, Maarif: Jan Zey, P. T. T.: Geninı İş: Ramadye, Müstemleke: Steeg, Sıhiye: Rükar, Nafıa: Köy, Deniz ticareti: Paul Elbe.

Harb ve millî müdafaa bakanı Daladye başbakan muavinliğini de üzerine almaktadır.

Başbakanlık müsteşarı: Emil Loran, Dış işler müsteşarı: dö Tessan, İç işler müsteşarı: Raul Obo, Maliye müsteşarı: Maks Himans, Deniz müsteşarı: Delom Sorbe, Beden terbiyesi müsteşarı: Leon Kurson, Teknik tedrisat müsteşarı: Jül Jülien, Nafıa müsteşarı: Aleksis Jober, Ticaret müsteşarı: Maksens iyotey, Müstemleke müsteşarı: Gaston Monnervil, İş müsteşarı: Gabriel Lafay,

İÇTEN, DIŞTAN

Ağız sıkılığı

İlim adamları içerisinde her şeyi olduğu gibi, apaçık söylememelerine alıştıklarımız, yalnız doktorlardı. Hastaya ve hastanın etrafındakilere, bazan kanaatlerinin tam tersini söyliyerek ümid, teselli ve kuvvet veren hekimlerin bu hallerini tabiî ve kendilerini haklı bulurduk. Olecek hastaya "sen öleceksin !" demek, ilim ve hakikat bakımından doğrudur ama bu doğruluk, bir ölüme başlı başına sebeb teşkil edecek kadar müessir bir kabalık olmaz mı ?

Son günlerde ayni naziklik, ayni ihtiyat, ayni ağız sıkılığını başka bir ilmin mensublarında da gördük. Pek alışmadığımız için olacak, bize susmaları tuhaf görünen bu ilim adamları, astronomlardır. Zavallı insanların, hele şu son senelerde yer yer biribirini öldürmeleri, ileride patlayacak büyük bâdirelere hazırlanırken yiyecek ve giyeceklerinden kesip her türlü yoksulluğa katlanarak delice silâhlanmaları ve daha bunlara benzer bin türlü sıkıntılar içinde yaşamaları, bu yüksek kafalı ve ruhlu adamların, tesadüfle kurtulduğumuz bir felâketten bizi haberdar etmemelerine sebeb olmuştur.

Felâket dediğimiz hâdise şu : Geçen teşrinievvelin 30 unda bir seyyare, bütün süratiyle, dolu dizgin dünyamıza doğru geliyormuş. Süratine göre şöyle böyle üç beş saatlik bir mesafede seyrini değiştirmiş ve başka bir istikâmette uçup gitmiş. Eğer böyle olmayıp ta gelip arza çarpsaymış 1500 kilometre kare genişliğinde bir mıntakayı yakar, binlerce derece hararetle bu mıntakada ve çevrsinde bulunan yerlerde korkunç yangınlar çıkarır, bir çok şehirleri ve insanları yerle yuf edermiş.

Düşünün : Bütün radyolar, telsiz istasyonları, dünyanın dört bucağındaki rasadhanelerden aldıkları havadisleri durmadan veriyorlar : "Seyyare, arzımıza doğru şu süratle gelmektedir.", "Seyyare 4 kilometre kutrunda büyük bir kaya parçasıdır.", "Küremize 400.000 mil kadar yaklaştı." "Yolunu değiştirmezse beş saat sonra çarpacak !..."

Ne yaptığımızı, nasıl geçirdiğimizi şimdi hatırlıyamadığımız 30 teşrinievvel akşamı, bu sözleri işittiğimiz zamanki halimizi tasavvur edin; âlimlerin beşeriyete ettikleri bu söylememek iyliğinin, hemen hemen o muzip ve yaramaz seyyarenin son anlarda yol değiştirmesi kadar büyük olduğunu anlarsınız. Politikanın başlıca usullerinden biri olan ağız sıklığı, artık ilme de sirayet etti demek. Siyasîler âlim oluyorlar da neye âlimler siyasî olmasınlar. Yalnız bunun bir tek mahzuru var : Hem siyasî ve hem âlim olanlardan artık yeni bir şey öğrenmeğe imkân kalmıyacak !...

Hasan-Âli YÜCEL

İstanbul borsasında nasıl iş görürler ?

Coberlerin kulisyelerin vaziyeti

İstanbul, 18 (Telefonla) — Hükümetin İstanbul borsası hakkındaki kararı üzerine bugün borsada ticarî ve malî mahfillerde alâkalılarla konuştum.

İstanbul borsasında 18 borsa acentası, kayıdlı olarak 4 cober bir de vaktile sayıları 200 e kadar çıkan, ve kazanç vergisinin kendilerine teşmilinden sonra borsa salonuna girmekten resmî surette vaz geçen, fakat acentalar vasıtasile faaliyetlerine devam eden kulisyeler vardır.

Acentalar coberler ve kulisyeler ne yaparlar?

Acentalar esham, tahvilât, kambiyo, nakid alım satımında mütevassıt bir hizmet görürler. Mümasilleri Londra borsasında bulunan coberler burada — meselâ cober Paris'te yoktur — bizzat kendileri ve mümasilleri her yerde bulunan kulisyeler, acentalar vasıtasile kendi hesablarına alım satım yaparlar ve bu alım satım kârları ile — spekülasyonlarla — geçinirler.

İstanbul borsasında spekülasyon var mıdır?

Türk parasının kıymetini koruma kanununun neşrinden sonra para kıymetleri üzerinde serbestçe oynamak kabil olmadığı, asgarî ve azamî fiat borsaya merkez bankası tarafından verildiği, borsaya yapılan arz ve taleb fazlasını veya eksiğini merkez bankası aynı gün kendi mevcudile karşıladığı, alış - satışlar acentalar vasıtasile bankalar tarafından idare edildiği için, İstanbul borsasında nakid ve kambiyo alım satımı spekülasyona müsaid değildir.

Onun için ne cober'ler, ne de kolisye'ler borsada para işlerine karışmazlar.

İstanbul borsasında kote edilen esham ve tahvilât

Esham ve tahvilâta gelince, İstanbul borsasında yalnız türk esham ve tahvilâtı kote edilebilir. Bu esham ve tahvilâttan devlete aid olanların kıymetleri gene devlet tarafından alınan tedbirlerle muayyen bir hudud tesbit edildiği için, bunların alım - satımlarında da spekülasyon yapılamaz.

Spekülasyon

Borsada spekülasyon mevzuu, kıymetleri devlet veya büyük malî müesseseler tarafından verilmeyen esham ve tahvilâttır ki İstanbul borsasında buna misal olarak Arslan çimento eshamile şimdilik Ünitürk gösterilebilir. Çünkü Ünitürk ikramiyeli istikraz tahvillerile mübadele edilince bu da bu günkü elâstikiyetini kaybedecek, bu suretle cober'ler ve kolisye'ler için kârlı bir spekülasyon mevzuu olmak vasfını kaybedecektir.

Borsada spekülasyon tarzı şudur:

Cober'ler veya kolisyeler fiatlarının âzamî 15 gün içinde şu veya bu sebeble artacağını tahmin ettikleri esham ve tahvilâttan muayyen bir mikdarın bedellerinin yüzde onunu acentanın emrine tevdi etmek suretile borsadan satın alırlar.

15 gün sonra — ki ikinci haftanın birinci pazartesi günüdür — acentaya ya bedeli tamamen ödeyerek esham veya tahvilâtı çekeceklerini, yahud 15 günlük faizini — ki yüzde 7 ilâ 8 dir— ödemek şartile malı satın almaktan vaz geçtiklerini bildirirler.

Bu 15 gün içinde satın alınan esham veya tahvilât fiatları artmışsa, bu onların kârı, aksi takdirde faiz, satıcının kârı olur. Muamelenin adı likidasyondur. Likidasyon üç gün devam eder. Birinci gün (pazartesi) bu nevi esham ve tahvilâtın fiatları, ikinci gün (salı) faiz tesbit edilir, üçüncü gün (çarşamba) hesab günüdür.

Cober'lerin ve kulisye'lerin büyük kârları ve zararları bu 15 gün içindeki siyasî ve iktisadî cazibelerin seyrine bağlıdır. Onları bilhassa yüksek iniş ve çıkışlar ve bu iniş ve çıkışların bağlı olduğu kârlar alâkadar eder.

İstanbul borsasında son tedbirlerden sonra misali çok olmamakla beraber, bazı kulisye'lerin, cober'lerin bazı haberleri — Ünitürk'de olduğu gibi — yanlış tefsir ederek, istismar ettiklerine de tesadüf edilir.

Muhtelif bölgelerde su tesisatı

Susgırlık, Gediz, Büyük Menderes havzalarile Yeşilırmak havzasında ve Adanada yapılacak sulama işlerine ve tesisatına aid haritaların alınması için hazırlanan şartnameler Bayındırlık Bakanlığı komisyonunda tasdik edilmiştir. Bu mıntakalarda haritalar fotogrametri ile alınacaktır.

Şartname yakında eksiltmeye konacaktır.

Sivas - Erzurum hattı üzerinde

Kemah ve Erzincan bölgelerinde çalışmalar

Sıvas - Erzurum demiryolu hattı, Kemah ve Erzincan bölgelerindeki çalışmalar çok ilerlemiş ve genişlemiş bulunmaktadır.

Öğrendiğimize göre, hattın 287 - inci kilometresinde Kemaha tesadüf eden 23+300 kilometre uzunluğunda bulunan 15 inci kısım bölgesinde çalışmalar memnuniyet verici bir safhaya girmiş bulunmaktadır.

Bu kısımdaki tünellerde 942 dehliz açılmış, 840 metre kemer yapılmış, 835 metre kemer örülmüş, 785 kaim ayak yapılmıştır.

Kemah istasyonunda 2 amele barakası, bir fen memuru binası, bir yolcu binası, ve müştemilâtı inşası tamamlanmıştır. Bu mıntakada 340 bin metremikâbı toprak kazılmış, 13800 metremikâbı menfezlerde temel kazılmış, 6200 metremikâbı istinad duvarlarında temel hafriyatı yapılmıştır. 23500 metremikâbı da tünellerde hafriyat yapılmıştır.

Muhtelif istikametlerde devam eden demiryol davâmızın yeni bir başarısı olan 15 inci kısım inşaatı tahminlere göre iki milyon liraya maloiacaktır.

Merkezî avrupa demiryol tarifesi

Merkezî Avrupa müşterk tarife esaslarını görüşmek üzere bu ayın yirmisinde Peşte'de bir demiryol kongresi toplancaktır. Devlet demiryolları ticaret ve tarife reisi Bay Naki bu kongrede bulunmak üzere dün akşamki trenle hareket etmiştir.

HAVA

Hava sakin geçti

Dün şehrimizde hava bulutlu ve sakin geçmiş ısı gece sıfırın altında 12, gündüz gene sıfırın altında 4 derece olarak kaydedilmiştir. Dün yurdun Ege ve kısmen orta Anadolu mıntakaları bulutlu, diğer bütün mıntakaları kapalı ve yağışlı geçmiştir. Yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Urfada 53, Islahiyede 38, Mersinde 26, Malatyada 24, Adanada 14, Diyarbakırda 18, Dörtyolda 14, Ulukışlada 12, Kayseride 9 kilogram dır. Dün en düşük ısı sıfırın altında Karsta 15, en yüksek ısı da sıfırın üstünde Antalyada 15 derecedir.

Altın ticaretini nizam altına alan kararname

Kararname No: 8030

23-11-1937 tarih ve 2/7695 sayılı kararnameye ektir:

Altın fiatlarında bir istikrar temini ve altın ticaretinin nizam altına alınmasını temin maksadiyle hazırlanarak Maliye Vekilliğinin 14-1-1938 tarihli tezkeresile tevdi olunan ilişik türk parası kıymetini koruma hakkındaki 12 numaralı kararnameye ek kararnamenin meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetinin 14-1-1938 tarihli toplantısında onanmıştır.

(İmzalar)

Türk parası kıymetini koruma hakkındaki (12) numaralı kararnameye ek kararname

Madde 1 — Memleket dahilinde altın ticareti yalnız Maliye Vekâletince mezun kılınacak bankalar tarafından yapılır.

Madde 2 — Kuyumcular, antikacılar gibi sanat ve ticaret erbabı ile, dişçiler, meslek ve sanatları icabı olarak, işlenecek, işlenmiş veya masnu altın alım ve satımını yapabilirler.

Madde 3 — Hurda halinde veya masnu olan altının alım ve satımı tamamile serbesttir.

Madde 4 — Birinci ve ikinci madde hükümlerine göre altın ticareti veya altından mamûl eşya alış verişi yapan ve üçüncü maddede yazılı muameleleri sanatı mutade halinde icra eden hakikî veya hükmî şahıslar aldıkları veya sattıkları altınların nevi ve mikdariyle alış ve satış tarihlerini ve fiatlarını ve müşterilerin isim ve hüviyetlerini mahallin kambiyo murakabe merciinde musaddak bir deftere kaydetmeğe mecburdurlar. Bunlar bu kararnamenin neşri tarihindeki mevcudlarını da bu deftere geçirirler.

Kambiyo murakebe mercileri altın ticaretine ve altın alım ve satımına aid muamelâta müteallik hususatın tedkiki için bankaların ve alelumum eşhas ve müessesatın evrak ve defterlerini tetkike salâhiyettardırlar.

Bankalar, şahıs ve müesseseler kambiyo murakebe mercilerince istenilen yalnız altına müteallik her türlü malûmatı bunlarca tayin edilen müddet içinde itaya evrak ve vesaiki teslime mecburdurlar.

Madde 5 — İşbu kararname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 — İşbu kararnamenin icrasına Maliye Vekili memurdur.

Sivas çimento fabrikası

Sümer Bank tarafından Sıvasta kurulacak çimento fabrikasının tesisi alman firmalarından Humbold'a ihale edilmiştir. Bu fabrikanın senelik istihsal kudreti 90.000 ton olacaktır.

İstanbul belediyesi büdcesi

İstanbul belediye meclisi 1 şubat toplantısında et fiatlarında yapılan tenzilâtın İstanbul belediye büdcesi üzerindeki tesirini gözden geçirecek ve büdcenin tevazünü için icab eden kararları alacaktır. Diğer taraftan hükümet tenzilât dolayısiyle hükümete düşen vazifeler ve külfetler hakkında lüzumlu kanun ve kararname projelerini bugünlerde hazırlamağa başlıyacaktır.

Denizden çıkan cesedin hüviyeti anlaşılamadı

İstanbul, 18 (Telefonla) — Halıcıoğlu önünde bulunan cesedin hüviyeti hâlâ anlaşılamamıştır. Morg, müddeiumumiliğin müsaadesiyle cesed üzerinde otopsi yapmış ve ölümün suda boğulma neticesinde vukua geldiğini tesbit etmiştir. Polis tahkikata devam etmektedir.

MAHKEMELERDE

Hangi işler kimlere "mahsus„ olurmuş ?

Dün bir "malûm olur" davâsına bakıldı. Hâdise garib ve enteresan: Eski bir imam ve şimdi mahallesinin bakkalı olan Bay Hasan Hüseyin, dükkân komşusu olan İsaya sık sık şaka yaparmış. Meselâ: Ona bir sual sorar ve hemen peşinden ilâve edermiş:

"— Malûmya, sana her şey malûm olur."

Her şeyin ancak aptallara malûm olabileceği rivayeti dolayısiyle bunun kendi zekâsiyle alay olsun diye söylendiğini sağa sola sorarak öğrenen İsa; bu şakaya için için kızıyormuş.

Geçenlerde gene, Hasan Hüseyin, komşusuna sormuş:

"— Yarın hava nasıl olacak?

Hemen peşinden ilâve etmiş:

"— Malûmya sana malûm olur...

İsa cevab vermiş:

"— Hayır! Bana yarın havanın nasıl olacağı yerine başka bir şey malûm oldu.

"— Nedir o?

"— Senin kafanı kırmak!

Ve köşede dükkân kepengini kapamak için duran sırığı kaptığı gibi, Hasan Hüseyinin rastgele yerine vurmaya başlamış.

İsa kendisinin müdafaasını şöyle yaptı:

"— Bana kaç defa şaka yapmamasını söyledim. Dinlemedi. Hep malûm oldu diyerek beni aptal yerine koydu. Üstelik beni işimden gücümden ediyordu.„

Hasan Hüseyin hiç bir şey söylemeden önüne bakıyordu. Doktor raporunda vücudunda pek hafif bereler olduğu kaydediliyordu. İsa, eliyle komşusunun omuzunu ve kafasını işaret ederek dedi ki:

"— Hem öyle hızlı vurmadım. Şöyle birkaç defa dokunuverdim. Onun lâfları bana sopadan daha ağır geliyordu.„

Hâkim, Hasan Hüseyine ne diyeceğini sordu: O;

"— Şahidlerim var, dedi. Ben ona şaka yapıyordum. O da buna hiç aldırır görülmiyor, hattâ benimle beraber gülüyordu. Birdenbire üzerime atıldı ve beni adamakıllı dövdü. Eğer bağırmama komşularım yetişmeseydi belki öldürmüştü bile...„

Gelecek cerseda [illegible] olur" hâdisesi hakkında bildiklerini söyliyeceklerdir.

Kaçak et çıkmayınca:

Altındağ mahallesinde oturan ve eskiden hamallık şimdi de hiç bir şey yapmıyan Hıdır'ın, evinde kaçak et kestiğini komşusu İlyas haber vermiş. Belediye memurları araştırma yapmışlar, fakat et bulunamamış.

Şimdi Hıdır, kendisi hakkında iftirada bulunduğu iddiasiyle komşusu İlyası davâ etmiş; hâkim sordu:

"— Neden sana iftira etsin; bir düşmanlığınız mı var?

"— Ben onun ne düşmanıyım, ne dostu... biribirimizi gördüğümüz zaman şöyle bir selâmlaşırız, o kadar... Yalnız o, bazı geceler evinde sabaha kadar âlem yapar, bir gün, ben, onu bekçiye şikâyet ettim. Belki bunun için bana düşman olmuştur.„

İlyas hemen reddeti:

"— Hayır! benim onunla hiç bir alıp vereceğim yok... bana, onun kaçak et kestiğini bir komşum söyledi. Evinden bazı geceler satır sesleri geliyordu. Sonra bahçesinde koyun postu falan görüyorduk. Ben de dayanamadım, belediyeye haber verdim.

"— Peki amma, memurlar bir şey bulamamışlar...

"— Orasını bilmem.. ben ondan şüphelendim, o kadar. Yoksa muhakkak kestiğini bilmiyordum.

"— Hangi komşun sana haber verdi?

İlyas, bir müddet düşündü:

"— Onu müsaade edin de söyliyeyim Bay hâkim, dedi. O bana bir kötülük yaptı, beni aldattı amma, ben ona kötülük yapmıyayım. Yiğitlik ben de kalsın.„

Hıdır atıldı:

"— İnanmayınız. Cezadan kurtulmak için söyliyor. Benim namuslu bir adam olduğumu bütün mahalle bilir. Ondan başka, benim kötülüğümü istiyen yoktur.„

Şimdi belediyeden yapılan araştırmada, Hıdırın iddiası gibi bir şey bulunup bulunmadığı ciheti sorulacaktır.

İnşaatlarda kalfalık yapan Niğdeli Rasim, keresteci Müminden yaptığı dükkân için kereste almış:

"— Parasının yarısını vereyim, yarısına da 91 gün vadeli bir sened yapalım. Gününde öderim, meraklanma! demiş. Mümin de müşterisinin sözüne inanmış, parasının yarısını almış, kerestesini vermiş, senedini de cebine koymuş.

Aradan üç ay geçince Mümin, Rasime haber gönderip parasını istemiş. Rasim, keresteciye, henüz inşaat sahibinden para almadığını, biraz beklemesini rica etmiş. Aradan gene bir ay geçmiş. Bu sefer Müminin kendisi Rasimi bulmuş.

"— Yahu! senedinin vadesi üzerinden bir ay geçti, biz esnaf adamlarız. Şu borcu ne zaman ödiyeceksin?„ demiş.

Rasim biraz düşündükten sonra:

"— Hakkın var, gel paranı vereyim, yalnız şöyle tenhaca bir yere gidelim. Seninle pek kazançlı bir iş görüşeceğim.„ demiş ve onu yalnız alarak tenha bir kahveye gitmişler, oturmuşlar.

Rasim cebinden teker liralık bir para paketi çıkarmış. Birer birer saymış ve masanın üstüne koyarak Mümine demiş ki:

"— İşte paran, ver şu senedi...

Keresteci senedi, Rasime vermiş ve masa üzerindeki paralara el attığı zaman, Rasim kolunu tutarak demiş:

"— Dur! Sana beşer liralık vereyim. Hem kolay sayarsın, hem de benbunları amelelere dağıtırım.„

Ve, paraları tekrar cebine koyarak kahveden çıkmış, yürümüş.

Ellilik seyrek sakallı, ufak tefek olan keresteci Mümin, başına gelenlerin sonunu, titrek bir sesle şöyle anlatıyordu:

"— Hemen arkasından koştum. Yakasından tuttum. Paraları vermeden, nereye gidiyorsun dedim. Zaten şüpheleniyordum.

Bana ne dese beğenirsiniz? Haydi oradan, bunak. Benim sana borcum falan yok, git derdini Marko paşaya anlat!

Bir ona, bir de kendime baktım. Bu çam yarması gibi herif, beni tahta kurusu gibi ezerdi. Etrafta kimsecikler yoktu. Kahve tenha idi. Yüzüme dik dik, yiyecek gibi bakıyordu. İşi şakaya vurmak istedim, zoraki gülerek:

"— Yahu, Rasimciğim, böyle şaka yapma. Ben ihtiyar adamım. Haydi şu parayı verde işime gücüme gideyim.

Avazı çıktığı kadar "— Bunak, deli herif, aklını mı kaçırdın? Benden ne parası istiyorsun? Paranı bir ay evel aldın ya! Senedin de cebimde, peki, parayı almadan neden senedi verdin diye bağırmaz mı?„

Yanında duran, gerçekten çam yarması gibi iri yarı delikanlıya hiddetli hiddetli bakıyordu.

Rasim:

"— Baştan aşağıya kadar yalan söyliyor, dedi. Ben parasını, senedin vadesi geldiği zaman gönderdiği adama verdim. Yalnız adamdan senedi almayı unuttum. Sonra kendisini gördüm. İstedim, Müminedir, dedi, Mümine sokakta rastlayınca kendisiyle gene bir kereste işi konuşmak ve senedi geri almak için davet ettim. Bir kahveye oturduk. İstediğimi anlattım: "— Pekâlâ, dilediğin kadar mal alırsın!„ dedi. Parasını almamış adam hiç böyle konuşur mu? Kendisinden senedi istedim: "— Canım, benden neden senedini geri alıyorsun? İşte yeniden mal alıyorsunya!„ dedi. O zaman şüphelendim. Zaten kendisini pek iyi tanımam. Israr ettim. Senedi vermeye mecbur kaldı. Fakat istediğim keresteleri vermedi. Üstelik beni davâ etti. Bana parayı almak üzere gönderdiği adamın şahid olarak dinlenmesini isterim.„

Müminin, Rasime parayı almak üzere gönderdiği arabacı Rıdvan ve hâdisenin geçtiği kahvenin sahibi ile garson dinlenecektir.

Sıra ağaçlara mı geldı?

Paris'ten gelen bir haber, isviçreli bir ziraat mühendisinin bir ağacın liflerinden sunî süd çıkarmaya muvaffak olduğunu bildiriyor. Bu adam, çoktan beri bu işle uğraşıyormuş. Şimdi muvaffak olmuş; fakat keşfini gizli tutuyor, nasıl çıkardığını meydana vurmuyormuş.

Bizim memlekette de, eskiden, bir takım meçhul mühendisler, mahalle çeşmesinden süd çıkarırlar; onlar da bunu nasıl yaptıklarını gizli tutarlardı.

İlk yaratıldıkları günlerden beri, biribirlerini sağan insanlar, gene asırlarca koyunları, keçileri, inekleri sağmışlardı. Yukarıda anlattığımız keşiften anlaşıldığına göre, artık, sıra ağaçlara gelmiştir.

Bir sağmadıkları onlar kalmıştı ! — T. İ.

Hiç durmaz!

İstanbulda birinci asliye ceza mahkemesinde muhakemeleri yapılan iki yankesiciden birisinin soyadma bayıldım doğrusu. "Hiç durmaz„ .

Ötekinin berikinin cebinden para aşırmakla geçinen bu sabıkalı "tek durmaz„ ismini alsa daha iyi olurdu !

Bununla beraber, eğer "hiç durmaz„ mahkemeden hapis kararı yedikten sonra bakalım durur mu, durmaz mı ?

Saldırganlık modası mı?

Dünkü, bu günkü gazeteler, Avrupada şiddetli bir fırtına estiğinden bahsediyorlar: İngiltere dış bakanı Bay Eden, bu sebeble, Fransadan İngiltereye tayyare ile geçememiş, İrlanda hükümet reisi Dr. Valera da İrlanda'dan komşu adaya geçerken güçlükler çekmiş .

Tabiatın hâdiseler üzerine tesir ettiğini bilirdik. Acaba şimdi tabiat da hâdiselerin tesiri altında kalarak saldırgan mı oldu ?

Viyanadan alınan bir radyo haberinde de deniliyor ki: "Buraya gelen haberlere göre İtalya hududuna yakın büyücek bir köye, cinsi henüz anlaşılmıyan büyük bir hayvan saldırmıştır. Bir fil büyüklüğünde olduğu iddia edilen bu büyük hayvan, köy medhalinde yakaladığı bir çocuğu, parçalamadan, yutmuş, sonra da köye şiddetle saldırmıştır.

Hayvanın bu savleti karşısında kaçamıyanlardan üç kişi ezilerek ölmüştür. Hayvan da henüz elde edilememiştir.„

Haberin tarihi 1 nisan olmadığına göre inanmamağa sebeb yoktur.

Yukarıki fırtına haberinden sonra, çocukları parçalamadan yutan dehşetli bir hayvan hakkında bir radyo haberi.

Saldırganlık modası, hayvanlara da sirayet ediyor mu, ne dersiniz ?

Bir saadet felsefesi!

Aşktan ve izdivaçtan bahseden bir yazı şu cümle ile bitiyor:

"Bu günün filozof ve içtimaiyatçılarına göre izdivaçta mesud olabilmek için iki tarafın hislerinden âzamî fedakârlıkta bulunmaları şarttır.„

Fakat bu hikmeti savurmak için filozof, yahud sosyolog olmağa ne lüzum var? Evli olmak kâfi değil mi ?

Yankılar

DIŞ İCMAL

İrlânda - İngiltere görüşmeleri

İngiltere ile İrlanda arasındaki münasebetlerin tanzimi için Londrada görüşmelere başlandığı bildirilmektedir. Yakın zamanlara kadar İngiltere imparatorluğu içinde bir dominiyon istatüsünü haiz olan İrlanda cumhuriyet ilân edildiği ve bir cumhuriyet kanunu esasisinin tatbikatına geçildiği malûmdur. Cumhuriyetin ilânından önce de hiç normal olmıyan münasebetler, bu yeni kanunu esasinin tatbikinden sonra büsbütün karışık bir safhaya girmiş bulunuyor Londra görüşmelerinin hedefi, bu karışık vaziyeti tasfiye etmekten ibarettir.

Malûmdur ki İrlanda uzun zaman, İngiltere'nin sömürgesi vaziyetinde idare edilmiştir. On dokuzuncu asır içinde ırk itibariyle ingilizlerden ayrı olan irlandalılar arasında istiklâl cereyanları belirmeğe başladı. Bu asır içinde İngiltere'nin iç politikası İrlanda meselesi üzerinde toplanmıştı. Glodestove'ları, Discoele'leri meşgul eden bu mesele büyük harba kadar halledilemedi. Nihayet büyük harbtan sonra İngiltere İrlanda'ya "home rule" yani idarî muhtariyet vermeğe razı oldu. ve 1921 senesinde İrlandayı temsil eden Cosgrove ile ingiliz hükümeti arasında bir itilâf imzalandı. Bu itilâfa göre, İngiltere halkı protestan olan şimaldeki altı kontluk müstesna olmak üzere; İrlanda'ya idarî muhtariyet veriyordu. İngiltere kıralı Dublin şehrinde bir vali tarafından temsil edilecek; sair hususlarda İrlanda serbest olacaktı. Yalnız İrlanda hükümeti, toprakları istimlâk edilen ingiliz lordlarına tazminat olmak üzere her sene muayyen bir para tediye edecekti. Bu 1921 itilâfına, Cocgrave partisinin muhalifi olan de Valera partisi itiraz etti. Cosgrave'e nazaran daha müfrit olan bu parti, bir defa İrlandanın şimal, cenub olmak üzere ikiye ayrılmasını kabul etmiyordu. Sonra İngiltere ile münasebetlerini büsbütün keserek, istiklâl ilânına taraftardı. İngiliz lordlarına tazminat verilmesinin de aleyhinde idi. Fakat bu itirazlara rağmen, 1921 itilâfı İrlanda halkı tarafından tasdik edildi.

Birkaç sene sonra de Valera partisi iktidara geçti. Ve bundan sonra İngiltere ile İrlanda arasındaki münasebetler gerginleşti.

çalışacağım,

2 — Lordlara tazminat vermiyeceğini.

3 — Ve şimalî İrlanda'yı müstakil İrlanda devletinin hududları içine almak kararında olduğunu bildirdi.

Bundan sonra İngiltere ile İrlanda arasında bir ticaret harbı başladı ki, her iki taraf da zarar görmekle beraber, iktısaden daha zayıf olduğu için irlandalılar daha çok müteessir oldular. İrlanda İngiltere'den kömür ithal ediyor. Ve İngiltere'ye canlı hayvan ihraç ediyordu. Bu iki madde her iki memleket için çok lüzumlu olduğundan birkaç sene sonra canlı hayvan - kömür mübadelesine dayanan bir itilâf imza edilmekle beraber, iki memleket arasındaki ticaret münasebetleri bugüne kadar tanzim edilemedi. de Valera bundan sonra, İrlanda için bir cumhuriyet kanunu esasisi tanzim etmiş ve bu kanunu esasi birkaç hafta evvel meriyete girmiştir. Kanunu esaside İngiltere kıralından, hattâ İngiltere imparatorluğundan bahis yoktur. Yalnız İrlanda'nın, haricî münasebetlerini, seçeceği bir devletler zümresiyle tanzim edebileceği kanunu esaside yazılıdır. İrlanda hükümeti İngiltere imparatorluğunu seçmiştir.

Hukukî vaziyet bu olmakla beraber, İngiltere ve İrlanda asırlarca müddet beraber yaşamış, biribirini tamamlıyan iki memlekettir. İrlanda emniyeti için İngiltere'den başka bir devlete bakamaz. Münasebetlerinin en gergin bulunduğu zamanlarda bile eşya mübadelesinden müstağni kalamadılar. Bu sebebledir ki de Valera cumhuriyeti ilân ettikten sonra İngiltere ile anlaşmaya karar vermiş ve müzakereye girişmek istediğini İngiltere hükümetine bildirmiştir. İşte İrlanda başvekili tarafından gösterilen bu arzu neticesinde - dir ki Londra müzakereleri başlamıştır. Bir ruzname hazırlanmış olmamakla beraber, görüşülecek olan meselelerin mevzuunu iki memleket arasındaki münasebetlerin yakın tarihini tesbit etmiştir:

1 — Önce emniyet meselesi geliyor. İrlanda emniyet için İngiltereye bakıyor. O halde ingilizlere göre, İngilterenin silâh masrafına yardım etmelidir. Ve İrlanda sahillerinde ingiliz donanmasına deniz üsleri tahsis etmelidir.

2 — İkincisi Lordlara verilecek tazminat meselesidir.

3 — Sonra ticaret münasebetleri geliyor.

4 — Dördüncü ve daha ehemiyetli mesele, şimalî İrlanda meselesidir.

Yeni İrlanda kanunu esasisi şimali İrlandayı İrlanda cumhuriyetinin hududları içinde saymaktadır. İngiltere hükümetinin İrlanda kanunu esasisi hakkındaki tek bir itiraz noktası bundan ibarettir.

Müzakerelerin siklet merkezi bu dördüncü mesele olduğuna şüphe yoktur. Bu nokta üzerinde anlaşılırsa, diğer üç nokta da kendiliğinden halledilmiş olacaktır. Çünkü İrlanda, emniyeti için İngilterenin yardımına muhtaç olduğunu inkâr etmiyor. Etmeyince de sahillerinde deniz üsleri tahsis etmesi zarurîdir. Lordlara verilecek tazminatı da millî müdafaaya tahsis edilmek üzere ingiliz hükümetine tediye etmeğe hazır olduğu anlaşılmaktadır. Geri kalan ticaret meselesi üzerinde anlaşmak zaten her iki memleketin ve daha ziyade İrlandanın menfaati iktızasıdır. O halde yalnız şimali İrlanda meselesi kalıyor ki de Valera'nın, bu altı kontluğu İrlanda cumhuriyeti hududları içine almak mümkün olmadığına göre, buranın müstakil varlığını muhafaza ederek, şimal ile cenub devletleri arasında bir federasyon kurulmasını teklif edeceği tahmin ediliyor.

İrlanda ile İngiltere arasndaki münasebetlerin gerginliğinden İtalya da istifade etmeğe çalışmıştı. Hattâ İngiltereyi müşkül vaziyete düşürmek için italyanlar, Dublin'e bir sefir tayin etmişler ve İrlandayı da itimadnamesi "İtalya kıralı ve Habeş imparatoru" na yazılı olmak üzere bir sefir göndermeğe icbar etmişlerdi.

İngiliz - İrlanda müzakereleri müsbet netice verirse, hem İngiltere imparatorluğu için çıban vaziyetinde olan bir mesele halledilmiş, hem de İtalyanın elinden küçük de olsa, bir silâh alınmış olacaktır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Kıral Karol parlâmentoyu feshetti

Bükreş, 18 (A.A.) — Kıral bu akşam bir emirname ile parlamentoyu dağıtmıştır. Yeni seçim parlamento için 2 martta ve senato için de 4 martta yapılacaktır. Yeni parlamento 10 martta toplanacaktır.

B. Micesko'nun beyanatı

Cenevre, 18 (A.A.) — Romanya hariciye bakanı Micesko Jurnal dö Jönev gazetesine yaptığı beyanatta harbden önce Romanyada bulunan yahudilerle harbden sonra Romanyaya hicret eden yahudiler arasında fark gözetmek lâzım geldiğini söylemiş ve demiştir ki :

Ekalliyetler meselesi

"— Bu muhacir yahudiler aslen romanyalı yahudiler için aktedilen ekalliyetler mukavelesini ne hakla ileri sürebilirler? Şimdiye kadar milletler cemiyetine müracaat etmek tehdidinde bulunan yahudiler aslen romanyalı olanlar değildir. Şayed muhacir yahudiler ile birleşmezlerse kendileri için hiç bir tehlike yoktur.

Macar ekalliyetleri

Macar ekalliyetlerine gelince, bunlar da Romanya topraklarının tamamlılığı prensipine sadık kaldıkları müddetçe hiç bir şeyden endişe etmemelidir. Fakat bu tamamlığa riayet göstermezlerse biz de başka türlü hareket ederiz. Ve onlar da ekalliyetler haklarından bittabi istifade edemezler.„

Amerika donanmasında mühim ıslahat

Vaşington, 18 (A.A.) — Parlâmentonun maliye encümeni 1939 senesi deniz tahsisatını 27.723.000 dolar fazlasiyle 553.226.000 dolar olarak kabul

8 muhrip, 6 denizaltı ve 4 yardımcı gemi olmak üzere 20 yeni birlik inşası kabil olacaktır.

Encümen aynı zamanda inşa edilmekte olan 72 gemi için lâzım olan tahsisat ile Alexandra'daki torpil fabrikasının yeniden açılması ve mühimmat nakli için kullanılan Pyro gemisinin tekrar hizmete alınması için lâzım olan tahsisatı da kabul etmiştir.

Japonya Çang-Kay Şekle müzakereye girmiyecek

Japonlar yalnız Pekin hükümetini tanıyorlar

İki taraf ta elçilerini geri çekti

Tokyo, 18 (A.A.) — Başvkil Prens Konoye bugün matbuata beyanatta bulunmuştur.

Bu beyanata nazaran japon hükümeti bundan böyle Çang - Kay - Şek'le hiç bir müzakerede bulunmıyacaktır. Çünkü, son hâdiseler göstermiştir ki, Çang - Kay - Şek'le faydalı bir şekilde müzakere yapmaya imkân yoktur.

Japon hükümeti münasib zamanda muvakkat Pekin hükümetiyle müzakerelere girişecektir. Japonya Pekin hükümetini bütün Çin hükümeti olarak tanıyacaktır.

Japonya, Pekin hükümetinin az bir zaman sonra Çinin büyük bir kısmı namına söz söyliyecek vaziyete geleceğini ve Japonyaya muhatap olabilecek şekilde kuvvet bulacağını ümid etmektedir. Bu hükümet Mançukov hükümeti gibi inkişaf gösterecek ve Japonya ile arasında sıkı bir teşriki mesai bulunabilecektir.

Ekonomik bakımdan Çin ve Japonya biribirine dayanmalıdır. Japonya Çine ekonomik müşavirler gönderecektir. Diğer devletlerin hakları ve menfaatleri mahfuz kalacaktır. Ve Çinin inkişafı için yatırılmış olan ecnebi sermayeleri garanti altında bulundurulacaktır.

Çinin ablokası meselesine gelince bu ablokanın şiddetlendirilmesi kararı umumî karargâha aittir.

Yeni Pekin hükümetinin enternasyonal münasebetleri hususunda, Japonya başvekili bu hususta İngiltere ile müzakereye girişmek imkânını göremiyor. İngiltere yeni emrivaki karşısında ve vaziyeti değişmiş görür görmez bizzat kendisi hattı hareketini değiştirecektir.

[illegible] meselelerini de gözden geçirerek bütün siyasî partilerin tek bir parti halinde birleşmesini terviç etmiş ve ancak hükümet reisi sıfatile bu partinin hükümet reisliğini kabul edemiyeceğini kaydetmiştir.

Çin ve Japonya elçilerini geri çağırıyorlar

Şanghay, 18 (A.A.) — Japon hükümeti, Japonyanın Çin büyük elçisi Kavagoe'ye derhal Japonyaya dönmek emrini vermiştir. Diğer taraftan Çinin Tokyo büyük elçisi Hsu-Şin - Ying de yarın sabah Çine dönmek üzere Yokahama'dan hareket edecektir.

Jaonp kararı ve Londra mahfilleri

Londra, 18 (A.A.) — Japonya ile Çin arasında diplomatik münasebetlerin kesilmesi Londrada, Tokyo hükümetinin Çang - Kay - Şek'i ezmek hususundaki katî kararını dünyaya ilân etmek istemesi ve Japonya Çin büyük ihtilâflara sebebiyet verecek olan bir harb ilânı hâdisesine meydan vermeden Çin mareşalının otoritesini azaltmak arzusunda bulunmasından ileri geldiği şeklinde tefsir edilmektedir. Politik görmenler Tokyo imparatorluk konferansı neticesinde ittihaz edilen kararın bundan ibaret olup olmadığını sormaktadırlar. Gazeteler, Japonların Hong-Kong civarında bulunan Tangşiavan'a asker çıkarmalarına büyük bir ehemiyet atfetmektedirler. İngiliz hükümetinin ve halkının dikkati, bu bölgedeki japon kıtalarının harekâtı üzerinde temerküz etmektedir.

Uzak Şarktaki vaziyet ve Amerika

Manill, 18 (A.A.) — Filipin adalarındaki amerikan yüksek komiseri Augusta amiral gemisile Şangnaya hareket etmiştir. Asya sularındaki amerikan filosu kumandanı amiral Yarnell ile uzak şarktaki vaziyet hakkında görüşecek ve gayesi, Filipindeki sevkulceyş vaziyet hakkında amiral Yarnell'in fikrini öğrenmektir.

Bu görüşme, bu ay nihayetinde Reisicumhur Ruzvelt'e vaziyet hakkında izahat vermek üzere Vaşingtona gideceği için büyük bir ehemiyeti haizdir.

Sosyalistlerin yardımiyle B. Şotan kabineyi kurdu

(Başı 1. inci sayfada)

Saat 5.30 da talik olunan toplantıya saat 7 de tekrar başlandığı zaman, sosyalist kabinesinin kurulması işindeki vaziyeti tesbit için parlamento grupuna salâhiyet verilmesi hakkında B. Graziani tarafından verilen takririn kabulü üzerine, meselenin hallolması, sosyalist parlamento grupunun vereceği karara bağlı kalmıştır.

Parlâmento sosyalist grupunun kararı

Sosyalist grupu da konuşmalarına başlamış ve seri bir netice elde olunmak üzere, eski iç işler bakanı B. Marks Dormua, halk cephesine mensub olan radikal partisini temsil edenler B. Şotan'ın kuracağı kabineye yardım edilmesi hakkında bir takrir vermiş, bu takrir 24 muhalife karşı 86 reyle kabul edilmiştir.

Radikal partisi grupunda

Radikal sosyalist partisi grupu, B. Şotanı dinledikten sonra ittifakla kabul ettiği bir karar suretinde, sosyalist ve cumhuriyetçi birliğinin iştiraki ve sosyalist partisinin temin olunmuş müzahereti ile, halk cephesi programından mülhem bir program ın tatbiki için, radikal direksiyonal bir kabine kurulmasını ittifakla tasvib eylemiştir.

Sosyalist ittihadı ve müstakil sol cenah partilerinin parlamento grupları Şotan tarafından teşkil edilecek olan kabine ile işbirliği etmeğe karar vermişlerdir.

Kabine kuruluyor

Bunun üzerine B. Şotan, ayrıca koyduğumuz liste mucibince kabineyi kurmuş ve yanında yeni bakanlarla müsteşarlar olduğu halde Elize sarayına giderek arkadaşlarını Cumhur Reisi B. Löbrön'e takdim etmiştir.

Yeni kabine cuma günü öğleden sonra parlamentonun huzuruna çıkacaktır.

Komünistler memnun değil

Komünist partisi divanı bugün kabul ettiği karar suretinde, teşekkül etmekte olan Şotan hükümetinin ne memleketin hissiyatına ve ne de milletin son intihabatta gösterdiği arzuya uymadığını kaydeylemektedir.

Parti genel Sekreteri yaptığı beyanatta komünistlerin vaziyetine bu iki noktanın hâkim olacağını ve bunun ise, partinin siyaseti hakkında kâfi bir fikir vereceğini söylemiştir.

İngiltere - İrlânda görüşmelerinin yeni safhası

Londra, 18 (A.A.) — Başbakanlık binası önüne birikerek B. dö Valera'yı alkışlayan bir çok irlandalının tezahürleri arasında, İngiltere ve İrlanda görüşmelerine bugün de öğleden önce ve sonra devam edilmiştir.

Royter ajansının öğrendiğine göre, bugünkü konuşmalar İrlandanın ikiye ayrılması meselesinin şimdilik görüşülmemesi yoluna girmiştir. Diğer taraftan ticaret anlaşmasına doğru da hakikî bir terakki kaydolunmaktadır.

Alâkadar ingiliz ve irlanda bakanları arasında yarın sabah yapılacak toplantıdan sonra, irlandalı nazırlar akşama veya perşembe sabahına Dubline döneceklerdir. Eksperler müzakerelere devam edecekler ve toplantılara Londrada sonradan tekrar başlayacaklardır.

Hükümetçiler Teruel cebhesinde gerilediler

Barcelona, 18 (A.A.) — Asiler, dün sabah Teruel cephesinde şiddetli bir mukabil taarruza geçmişler ve bilhassa şehre hâkim bir mevkide mühim bir sevkülceyş noktası olan El Potron'a hücum etmişlerdir .

Hükümet kıtaları, âsi tayyarelerinin tefevvuku karşısında biraz geri çekilmek mecburiyetinde kalmışlardır. Asilerin ileri hareketi neticede dün öğleden sonda Teruel'e 3 kilometrelik bir mesafede durdurulmuştur.

Topçu ateşi

300 den fazla toptan mürekkep âsi bataryaları şiddetle cumhuriyetçi mevzilerini bir yandan döverken öte yandan düşman tayyareleri geri mevzilerini bomba ateşi altında bulunduruyordu. Hükümet kıtaları bu şiddetli obüs yağmurunun altında Calades tepelerinden inen düşman hücum dalgalarını karşılamıştır. Düşman hava kuvvetlerinin üstünlüğü karşısında hükümet kıtaları müdafaa mevzilerine çekilmek ve bu suretle hatlarını düzeltmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Hava harbı

Cumhuriyetçilerin tayyaresi sayıca daha az olmalarına rağmen âsilerin tayyare kuvvetleriyle Teruel üzerinde şiddetli bir hava muharebesi yapmışlardır. Hükümet avcı tayyareleri düşmanı birçok defalar takip etmiş ve düşman tayyarelerini düşürmüştür.

Akşamleyin cumhuriyetçiler kumandanlıkça tayin edilen hattâ Franko kıtalarını durdurmaya muvaffak olmuşlardır.

Âsilere göre

Salamanka, 18 (A.A.) — Resmî bir tebliğde frankocuların, Teruel cephesinde alte de Celadas ile Muleton arasındaki bütün düşman mevzilerini zaptettikleri, bir seneden fazla zamandan beri bu mühim mevzilerde yerleşmiş olan hükümetçilerin tard ve takib edildikleri, 600 den fazla esir alındığı, ölenlerin sayısız olduğu ve bir çok mühimmat ele geçirildiği bildirilmektedir.

Zaptedilen arazi 1936 temmuzundan beri en ileri franko hatlarından itibaren 14 kilometre derinliğinde bir sahayı kaplamaktadır.

Yeni zaptedilen mevzilerin şimdiye kadar frankocular tarafından işgal [illegible] olduğu tasrih edilmektedir.

Karışmazlık talî komitesinde

Londra, 18 (A,A.) — Karışmazlık talî komitesi bu sabah dış işler bakanlığında toplanmış ve İspanya işlerini gözden geçirmiştir .

Karışmazlık komitesinin toplantısından sonra neşredilen resmî tebliğde komitenin başlıca meselelere aid bir çok noktalarda ittifak ettiği ve ingiliz plânı hakkında bazı ihtiraz kayidleri dermeyan eden İspanyada muharib taraflara verilecek cevabların projesini yazmaya reisini memur ettiği bildirilmektedir.

Komitenin gelecek toplantısı bu ayın 21 inde yapılacaktır.

B. Stoyadinoviçin Berlin ziyaretinin resmî safhası bitti

Berlin, 18 (A.A.) — Hitler tarafından dün akşam Stoyadinoviçin şerefine verilen ziyafet ile bu münasebetle iki devlet adamı arasında yapılan mülâkat Yugoslavya başbakanının resmî seyahatine nihayet vermiştir. Stoyadinoviç bugün hususî surette Berlin civarını gezecek ve bundan sonra Mağdeburgda ava çıkacaktır. Daha sonra Essen'e, oradan da Münihe gidecektir.

Yugoslav gazetelerinin tefsirleri

Belgrad, 18 (A.A.) — Yugoslav basını Başbakan Stoyadinoviçin Hitler ile yaptığı konuşma hakkında uzun tefsirler neşretmektedir.

Gazeteler, bu mülâkatta Yugoslavya ve yugoslavlara karşı sempatisi ile tanınmış olan general Göringin de hazır bulunmuş olduğunu tasrih etmektedirler.

Diğer cihetten gazeteler Stoyadinoviçe Almanyaya yaptığı seyahatte refakat eden yugoslav gazetecilerinin Hitler tarafından kabul edilmesini derin bir memnuniyetle kaydetmektedirler.

Bir orman komitesi kuruldu

Berlin, 18 (A.A.) — Ormanlar ve orman ekonomisi işleriyle meşgul olmak üzere bir alman - yugoslav komitesi teşkil olunmuştur. Bu komite, her iki memleketi alâkadar eden orman meselelerini tetkik edecektir. Komitenin ilk toplantısı bu ayın 26 sında Sisenach da yapılacaktır.

TÜRKİYE BASINI

Yarınki İstanbul

KURUN'da Asım Us, İstanbul'un imarı için belediye ve hükümetçe bir kaç seneden beri devam eden hazırlıkların nihayet son safhasına geldiğini ve ilk olarak Eminönü meydanının temizlenmesi ve yeni camiin meydana çıkarılmasile imar işine başlanacağını kaydederek tramvay şirketinden geri alınan 1.700.000 lira yapılacak olan bu işin ehemiyetini anlatıyor:

"Eminönü meydanının tanzimi işine aid her türlü teknik hazırlıklar tamamlanmış ve artık bu hususta filiyata geçmek için hiç bir engel kalmamış demektir.

Yeni cami ile avlusunu her taraftan boğan bina kargaşalığı bir kere ortadan kalkınca, emin olmak lâzımdır ki, bütün İstanbul derhal geniş bir nefes alacaktır. Şehrin bu suretle nefes alması tehlikeli bir hastalıktan kurtularak yüzlerine kan, neşe ve şetaret gelen insanlar gibi, bütün varlığında büyük bir değişiklik getirecektir. Bir kere Eminönü meydanı açılınca bunun etrafındaki binaların, semtlerin manzaraları da değişecektir. Bu gün Beyoğlu tarafına nisbetle cansız olan bu mahalleler birden bire harekete kavuşacaktır. İstanbul tarafının sönüklüğü ile bir kanadı kırılmış kuşa benziyen şehrin bu cihetleri yeni bir hayata girecektir. Geniş meydanın kenarlarında güzel gazinolar, eğlence yerleri, oteller peyda olacaktır. Hariçten gelen yabancılar şehre girerken burada şimdikinden çok başka bir manzara ile karşılaşacaktır. İstimlâk muamelesi sıkı bir kontrol altında yapılacağı için bu işe tahsis olunan 1.700.000 lira artabilir, bu takdirde tahsisatın fazlası Eminönü - Eyub istikametinde açılacak yolun istimlâkine sarfolunacaktır. Yeni cami ile avlusunun etrafı açıldıktan ve köprü başından Eyuba kadar gidecek tramvay yolu yapıldıktan sonra bu gün Yemiş çarşısının yer altındaki köstebek yuvalarına benzeyen manzarası da ortadan kalkmış olacaktır.

İlâve edelim ki İstanbul cihetinin imarı bununla da kalmıyacaktır. Eminönünden sonra Sirkeci ve Sultanahmed şehir plânının en ziyade ehemiyetle üzerinde durduğu mıntakalardandır. Tabii olarak bu semtler imar edilirken Eminönü meydanından şimdiki Gülhane parkına kadar sahil kısmı da ihmal olunmıyacak, bütün bu sahiller mükemmel bir rıhtım ile İstanbulun en güzel bir parçası olacaktır. Ondan sonra denizden gelen yabancılar İstanbul tarafına baktıkları zaman şimdi Yeni cami ile Gülhane parkı arasındaki sahili saran kasvetli manzara yerine gönüllere ferah veren bir güzellik ve bayındırlık levhası ile karşılaşacaklardır.„

***

İHRACATIN BİR ELDEN İDARESİ

CUMHURİYET'in iktisadi hareketler sütununda, alâkadar makamların ihracat tacirlerine müteaddid defalar toplu ve insicamlı hareketi tavsiye etmelerine rağmen bunda filî bir netice çıkmadığı hatırlatılarak deniliyor ki :

"Şimdi, yani ihraç maddelerimizin bir elden idaresi, daha doğru bir tabirle, müşterek ve tek fiatlı ihracat şeklinin tatbiki imkânları İktisad Vekâleti tarafından etüd ediliyor. Bizzat İktisad Vekili Şakir Kesebir bu haberi teyid ederek mevzu üzerinde çalışmakta olduğunu söyledi.

Bir kaç kere, bu sütunda dünya haricî ticaretinin müşterek hareket esasına dayanmakta olduğunu yazdık ve aksi hareketin daimî bir muvaffakiyetsizlik olabileceğini tebarüz ettirdik. En yakın bir misal olarak büyük müşterimiz Almanyanın, memleketimize karşı gerek ithalât, gerekse ihracat hususunda takib ettiği yolu göz önüne koyduğumuzu hatırlıyoruz. O zamandan beri karşımızda bulunanlar bu yollarda devam ettiler, bizse bir adım daha ileri geçemedik. Piyasada şu vaziyetin doğurduğu neticeler daimî şikâyet mevzuu oluyor.

İktisad Vekâletinin, yaptığı tedkikler sonunda nasıl bir formül ortaya koyacağını tahmin biraz güçtür. Çünkü, ihracatın bir elden yapılmasının muhtelif şekillerde olması mümkündür. İhraç olunacak metaın her hangi bir şekilde fiatını tutmak bir tedbir olabileceği gibi, bundan evel üzüm kurumu misalinde görüldüğü gibi devletin bir teşekkül ile nâzım rolünü oynaması veya büsbütün başka bir yol takib edilerek ihracatçıların grup grup birlikler teşkil etmesi şekline gidilmesi de vardır.

Gayenin husul bulması bu işde gözetilecek yegâne noktadır.

No: 79

Plevne Müdafaasında Bir İNGİLİZ ZABİTİ

Yazan: Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren: Nurettin ARTAM

Zayiat bakımından Pilevne harbi Vaterlodan sonra dördüncü geliyordu

rahata kavuştuk ve uyuduk. Bizim tabura ne siperlerde, ne ileri karakollarda bir nöbet verilmemişti.

Başmdan sonuna kadar iştirak ettiğim üçüncü Plevne muharebesi böylece bitmişti. Bu muharebe, verilen zayiat bakımından, Vaterlo'dan sonra dördüncü, zayiatın mevcuda nisbeti (yüzde yirmi) bakımından ise birinci gelmiştir.

Üçüncü Plevne harbında türklerin gösterdiği yararlık, mağrur ve imanlı bir milletin oğullarının vatanperverlikten ilham aldıkları zaman ne kadar yükseklere yükselebileceğini, üstün istilâ kuvvetleri, müşterek tehlike karşısında bir millet faziletinin nasıl birlik ve intizam içinde şahlanabileceğini, bu milletin sevilen bir lider idaresinde ne manevî bir azamet iktisab edeceğini, doğru bir davâ uğrunda şuurlu çarpıştıkları için eğer şehid düşerlerse cennet kapılarının da kendilerine açık durduğuna kanaat besledikleri ni göstermiştir.

Onuncu fasıl

Muhasara hazırlıkları

(13 Eylûl - 24 İlkteşrin 1877)

13 eylûl sabahı benim bölüğüme Ömer tabyasının önündeki ölülerin gömülmesine yardım etmek üzere merkeze gitmek emri verildi. Bu maksadla iki taraf arasında bir kaç saatlik bir mütareke yapılmıştı.

Muharebe esnasında yapmış oldukları tecavüzlere, taşkınlıklara ceza olmak üzere plevneli yüzlerce bulgara burada çukurlar kazdırılıyordu.

Radişevo ile Ömer tabyası arasında bulunan mısır tarlalarındaki ölülerini toplamak ruslar için gayet güç bir mesele idi. Bir çok insan leşleri, orada dört beş gün kalmış, ancak ondan sonra bulunabilmişti.

Kazılan büyük çukurlara zabitler ayrı, ruslar, türkler ayrı olmak üzere elli ile yüz arasında ölü gömülüyordu. Bulgar papasları ve bizim imamlarımız, bu sırada dualar okuyorlardı. Sırıklar, dallar, kırılmış tüfekler, bu mezarların üzerine birer alâmet olarak dikiliyordu.

Ölenlerin sayısını ve bunların hangi taburlara mensub olduklarını mümkün olduğu kadar, anlamağa çalıştım. Ölülerin üzerinde bulunan paralar, kıymetli eşya, vesikalar, silâhlar, kurşunlar toplatılmış ve bu işe memur zabitlere teslim edilmişti. Çizmelerle üniformaların, da işe yarayabilir bir halde bulunanları alınmıştı.

Yemeğimizi Ömer tabyasından verdiler. Öğleden sonra bir başka bölük bizim yerimizi aldı; biz de üzerleri silâhlar, süngüler, fesler, çizmeler ve buna benzer şeylerle dolu olan araba kolunu muhafaza ederek kasabaya gönderildik. Hava olduk ça güzeldi.

Baş tabya ile Kanlı tabya civarında bulunan ölüler, iki taraf anlaşamadığı için günlerce meydanda kalmış, gömülememişlerdi. Bunlar kokmuş, havayı bozmuş ve hastalık çıkmasına sebeb olmuşlardı.

Bunlardan bir kısmı aslâ gömülememiş ve kuşlarla köpekler sayesinde birer iskelet halinde oldukları yerlerde kalmışlardı.

Ortalık kararmak üzere iken tabyamıza döndük. Artık o gün için yapacak işimiz yoktu. 13/14 gecesi ise harb sahasını talan edip ölüleri sırtlanlar gibi soymağa kalkışan onu erkek, üçü kadın bir nebbaşlar çetesinin yakalanması ve asılması işine yardım ettik. Bereket versin yerin azlığı bu, hiç bir zaman hatırlamak istemediğim sahneyi tasvirden beni alıkoymaktadır. Bu manzara, benim bütün harb esnasında gördüğüm korkunç facialarm en fecilerinden birisi olmuştur.

Ayın on dördüncü günü hiç bir iş yapmaksızın, sadece, tabyanın mutad olan hayat seyri içinde geçti.

Ayın on beşinde ortadan kaybolanlar tekrar geri geldikleri ve bütün taburların zayiatı da tesbit edildiği için bu mikdarlar bir arada temize çekilerek listesi karargâha gönderildi. Bütün bu kayıplar, başka taraflarda muharebeye iştirak ettiklerini bildiren vesikalar getirmiş, şahidler göstermişlerdi.

Vaziyetlerini bu suretle isbat edemiyenler, korkaklık ve kaçaklık suçu ile hapse atılmışlardı. Fakat bunlar da tahkikattan sonra, zannederim, bırakılmışlardır. Bir muvaffakiyet kazanıldıktan sonra bir çok günahlar affolunur.

Benim bölüğümden iki kişi hâlâ kayıptı. O gün Orhaniye ile Plevne arasındaki telgraf telinin tekrar kesilmiş olduğunu öğrenmiştik. Düşman süvarisi, Orhaniye yolunu tutuyordu. Bundan dolayı bir hayli telâş ediyorduk. Çünkü bu suretle yalnız Rahova ile, Lom Palanka ile, Vidin'le olan muhabere ve muvasalamız kesilmiş olmıyacaktı; çünkü buralarda bize yardıma gelecek asker, erzak ve cephane zaten kalmamıştı. Bunun kaygı veren tarafı, artık bize hiç bir taraftan imdad gelemiyeceği idi. Bir de Orhaniyede büyük bir imdad kuvveti, malzeme ve cephane biriktirmeğe üçüncü muharebeden önce başlanmıştı. Tayınlar azaltıldı ve bütün askerlere gayet kıt kanaat geçinmeleri lüzumu anlatıldı.

Artık bütün dünya ile olan alâkamızı kesmiş bulunuyorduk. Lâkin askerlerin kumandanlarına olan güvenleri o kadar büyüktü ki hepsi, onun himmeti ile bu kötü günlerin pek uzun sürmiyeceği kanaatinde idiler. Bu sebeble maneviyatları sarsılmamıştı.

(Sonu var)

BOTANİK TERİMLERİ

Osmanlıca - Türkçe

Güdbetik

Türkçe aritmetik terimlerinin izahı ve tahlili

Artikliğ = Article (Artikliğ) termini burada " madde ", bir nizamname veya kanununun maddeleri manasına alınmıştır. Lûgatça "ardarda, biribirini müteakib gelen şey„ anlamına gelir ve şu söz familyasına mensuptur :

Art	=	Mâbat
Ardarda	=	Müselsel
Artça	=	Ba'dehu
Artçı	=	Müteakip
Artık	=	Mâbat
Artıklağı	=	İlâveten V.s. V.s.

Sınıf — Classe — *Sınıf*
Sifonlu alklar — Siphonales — *Sifonlu suyosunları*
Simarobiye — Simarubacées — *Acıyoncalar*
Sisamlar — Pédaliacées — *Susamlar*
Somukiye — Coriariées — *Sumaklar*
Söğüt ağacı — Saule marsaux — *Söğüt ağacı*
Su avizeleri — Characées — *Suaskıları*
Su eğreltileri — Hydroptéridées — *Sueğreltileri*
Su kamışı — Massette — *Sukamışı*
Sukaybei külliye — Micropyle — *Yumurtacık deliği*
Su mercimeği — Lentille d'eau — *Sumercimeği*
Su nergisi — Populage du vent — *Sunergisi*
Su oku — Sagittaire — *Suoku*
Su yelpazeleri — Hippuridacées — *Suyelpazeleri*
Su yıldızları — Galitrichacées — *Suyıldızları*
Sümüklü bakteriler — Myxobactériacées — *Sümüklü bakteriler*
Sünbül — Jacinthe — *Sümbül*
Süngerdoku — Tissu spongieux — *Süngerdoku*
Süpürge darısı — Sorghos à balai — *Süpürge darısı*
Sürrei batına — Chalaz — *İç göbek*
Sütleğen nebatı — Euphorbe — *Sütleğen*
Sütlümantar — Lactaire — *Sütlü mantar*
Süveyda — Endosperme — *Besiözü*
Süveyk — Tigelle — *Sapçık*

Ş

Şakikiye — Renonculacées — *Düğüncicekleri*
Şarabetülraiye — Aquifoliacées — *Çoban püskülleri*
Şecerulhuri Beyza — Peuplier blanc — *Akkavak ağacı*
Şecerei ketira — Astragale vrai — *Geven*
Şecerei mişmiş — Abricotier — *Zerdali, kayısı ağacı*
Şecerei lâden — Epicéa élevé — *Lâden ağacı*
Şecerei rumman — Grenadier — *Nar ağacı*
Şecerei Süleyman — Cèdre de liban — *Sedir (katran) ağacı*
Şecerei tin — Figuier — *İncir ağacı*
Şecerei Temir — Dattier — *Hurma ağacı*
Şecerei tüfah — Pommier — *Elma ağacı*
Şefeviye — Labiées — *Dudakçiçekleri*
Şeftali ağacı — Pêcher — *Şeftali ağacı*
Şemortropizm — Chémotropisme — *Kimoyöney*
Şerbetçi otu — Houblon — *Şerbetçi (Ömer otu).*
Şeritbakteriler — Trichobactéries — *Kılbakteriler*
Şeybiyeler — Lichens — *Likenler (ortakbitikler)*
Şıtırciye — Plumbaginées — *Dişotsular*
Şibhi cezrî — Rhizoïde — *Köksü*
Şimiyotaksi — Chimiotaxie — *Kimogöçey*
Şimşir — Buis — *Şimşir*
Şimşirler — Buxacées — *Şimşirler*
Şube — Embranchement — *Şube*

T

Tabakai palisadiye — Couche de palissade — *Palisat tabakası*
Tabakkai mantariye — Liège — *Mantar tabakası.*
Tabakai müvellide — Cambium — *Üretken tabaka (Kambiyom)*
Tabakai müvellidei feleniye — Phellogène — *Mantar doğuran*
Tağdiye, tağaddi — Alimentation — *Besi*
Tahaşşüp — Lignification — *Odunlaşma*
Tahtı şube — Sous-embranchement — *Altışube*
Tahtı edimmei dahiliye — Sous-epiderme — *Altderi*
Tahtı fasile — Sous-famille — *Altfamilya*
Tahtı sınıf — Sous-classe — *Altsınıf*
Takım — Ordre — *Takım*
Taksi — Taxie, tactisme — *Göçey ..*
Tallofit — Thollophyte — *Talbitki*
Tarla şalgamı — Rutabaga — *Tarla şalgamı*
Taş mantarı — Cèpe — *Taş göbeleği.*
Tatlı limon ağacı — Citronier doux — *Tatlı limon ağacı*
Tefellüm — Subérification — *Mantarlaşma*
Tefne ağacı — Laurier — *Tefne ağacı*
Tekerrüb ilel'arz — Géotropisme — *Yereyöney.*
Tekellüs — Calcification — *Kireçleşme.*
Tekyosunlar — Bryophytes — *Yosunbitikler.*
Temsil, temessül — Assimilation — *Özümsey*
Tennübiye — Abiétinées — *Köknarlar*
Tere otu — Cresson — *Tere otu*
Tesbihiye — Méliacées — *Boncuklular*
Teşrih — Anatomie — *Anatomi*
Teveccühü ilezziye — Phototropisme — *Işıgayönelme*
Teveccünü ilezziyaişşems — Héliotropisme — *Güneyönelme.*
Toparlak bakteriler — Coccacées — *Toparlakbakteriler.*
Tropizm — Tropisme — *Yöney*
Tufeyli, tufeyl — Parasite — *Asalak, parazit,*
Tuğşahi — Fritillaire — *Tuğ lâlesi*
Tulumlualklar — Fuccacées — *Tulumsuyosunlar*
Tum — Ail — *Sarımsak*
Turfa — Tamaricacées — *Ilğınlar*
Turna gagası — Bec de béron — *Turna gagası — (Dön baba)*
Turunç ağacı — Bigardier — *Turunç agacı*
Tutiye — Moracées — *Dutlar*
Tükrük otu — Dame de onze heures — *Tükrük otu*
Tüylü meşe ağacı — Chêne (pubescent) chevelu — *Tüylü meşe ağacı*

U

Uleyk — Liseron de haie — *Çit kahkahası*
Unkud — Crappe — *Salkım*
Unutma beni — Ne m'oubliez pas — (myosotie) — *Unutma beni*
Uryanülbüzur — Gymnospermes — *Çıplak tohumlular.*
Usarei hücreviye — Suc cellulaire — *Hüc re suyu*
Usarei nevatiye — Suc nucléaire — *Evin suyu*
Uzviyetler — Organisme — *Organizma*
(Uzvu tenis) — Archégon — *Dişicik kesesi.*

Ü

Üç yapraklı limon ağacı — Citronier à trois feuilles — *Üç yapraklı limon ağacı*
Ünnabiye — Rhamnacées — *Hünnaplar*
Üşniyei hadra — Diatomées — *Silisli su yosunları*
Üşniye — Algue — *Su yosunu*
Üşniyei berriye — Muscinées — *Yaprakcıklı yosunlar*
Üşniyei şibhi huveyniye — Dinoflagées — *Kamçılı su yosunları*
Üvez ağacı — Cochéne (Sorbier commun) — *Üvez ağacı*
Üzüm asması — Vigne — *Üzüm asması*

V

Vahidülfılka nebatat — Moncotylédones
Vahidülfılka nebatat — Moncotylédones — *Tek çenekliler*
Vanilya — Vanillier — *Vanilya*
Varakı sümeyrî — Carpelle — *Yemişyaprak*
Varakı keffi usbuî — Feuille palmée — *El damarlı yaprak*
Varakı rişî — Feuille Pennée — *Tarakdamarlı yaprak*
Varakı mürekkeb — Feuille composàe — *Birleşik yaprak*
Varakı mefsus — Feuille lobée — *Oymalı yaprak*
Varakı zehre — Bractée — *Çiçek yaprağı*
Vaziyeti ezhar — İnflorescence — *Çiçekdurumu*
Venüs Çarığı — Cypripède — *Venüsçarığı*
Verdiye — Rosales — *Gülsüler*
Verdiye fasilesi — Rosacées — *Güller*
Vişne ağacı — Griottier — *Vişne ağacı*

Y

Yabani ada çayı — Sauge des prés — *Yabani ada çayı*
Yabani hardal — Moutarde sauvage — *Yabani hardal*
Yaban eriği — Prunellier — *Çakal eriği (yabani erik)*
Yabani kekik — Serpolet — *Yabani kekik*
Yaban yasemini — Donce - amère — *Yabani yasemin*
Yabani menekşe — Violette des chiens — *Yabani menekşe*
Yabani turp — Radis sauvage — *Yabani turp*
Yaban teresi — Cardamine — *Yaban teresi*
Yalancı akasya — Robinier fanxacacia — *Yalancı akasya*
Yasemin — Jasmin commun — *Yasemin*
Yavşan otu — Véronique — *Yavşan otu*
Yer elması — Topinambour — *Yer elması*
Yer fıstığı — Arachide — *Yer fıstığı*
Yeşil lâhana — Chou-vert — *Yeşil lâhna*
Yeşil alklar — Chlorophycées — *Yeşil su yosunları*
Yılan yastığı — Arum — *Yılanyastığı*
Yonca — Luzerne cultivée — *Yonca*
Yulaf — Avoine — *Yulaf*
Yumur mantar — Oronge ciguê — *Yumur göbelek*
Yumurtalık — Ovaire — *Yumurtalık*
Yumurta konakları — Potamogétacées — *Yumurta yuvaları*

Z

Zakkum ağacı — Laurier rose — *Zakkum ağacı*
Zambakiye — Liliacées — *Zambaklar*
Zambakiyeler — Liliflores — *Zambak çiçekleri*
Zatülfılkateyn — Dicotylédonés — *İki çenekliler*
Zatylilkahi hafiye — Cryptogames — *Çiçeksiz bitkiler*
Zatülilkahizzahire — Phanéragames — *Çiçekli bitkiler*
Zatülesmari cenahiye — Diptérocarpées *Kanatlıçifttohumlular*
Zigofilliye — Zygophllacées — *Yaban kimyonları*
Zehirli baldıran — Ciguê de socrate — *Ağulu baldıran*
Zenbil otu — Brize Moyenne — *Zembil otu*
Zencefiliye — Zingibéracées — *Zencefiller.*
Zenebülhayl — Prèle — *Atkuyruğu*
Zenebülhayliye — Equisetinées — *At kuyrukları*
Zeravent — Aristoloshe — *Loğsa otu*
Zerrin — Nercisse — *Nergis*
Zevil hayat — Etre vivant — *Canlı*
Zeytin ağacı — Olivier — *Zeytin ağacı*
Zeytuniye — Oléacées — *Zeytinler*
Zigofiliye — Zygophyllacées — *Yabani kimyonlar*
Zirikoniye (saifiye) — Tiliasées — *İhlamurlar.*
Zührei ceresiye — Campanule — *Çançiçeği*
Zülhasale — Glumiflores — *Kavuzluçiçekliler.*

Küçük Dış Haberler

× **Belgrad** — İtalyan - yugoslav ekonomik görüşmeleri sona ermiştir.

× **Varşova** — Harb bakanı, buraya gelen alman ordu heyeti şerefine bir ziyafet vermiştir .

× **Tokyo** — Mançukuo hükümeti, Hsinking belediye reisini Roma elçiliğine tayin etmiştir.

× **Oslo** — Sovyetler Birliği elçisi Moskovaya dönmüştür. Yeni elçi Nikinof ay sonunda gelecektir.

× **La Hey** — Hollanda'nın Türkiye işgüderi, Brüksel elçiliğine tayin edilmiştir.

× **Roma** — Stefani ajansı Habeşistanda vaziyetin karışık olduğu hakkında ingiliz gazeteleri tarafından verilen haberi tekzib etmektedir.

İzmir vilâyet meclisi toplandı

İzmir, 17 (Hususî Muhabirimizden) — Vilâyet umumî meclisi bugün vali B. Fazlı Güleç'in başkanlığında toplanarak vilâyet büdcesini incelemeğe başlamıştır. İzmirin bu seneki büdcesinde, geçen yıla göre mühim bir artış vardır.

RADYO

Ankara :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâk neşriyatı — 12.50 Plak: Türksi ve halk şarkıları — 13.15 Dahilî haberler — 17.30-18.30 İnkılâb Halkevinden naklen (Recep Peker

Akşam Neşriyatı: 18.30 plâk neşriyatı — 19.00 Türk müzik halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arrı) — 19.30 Saat ayarı ve arabça ne 19.45 Türk musikisi ve halk şarkıl vet Adnan ve Arkadaşları) — 20.1 fonik temsil: Ankara şehir tiyatroleri — 21.00 Ajans haberleri — 21.1 salon orkestrası : (1 — Rücker : Andaluza. 2 — Allegra : Maremo Eilemberg : Redis encore. 4 — Yos Ostasiatische suite. 5 — Paul L'oncle Fichte — 21.55-22.00 Yarın ram ve istiklâl marşı.

Istanbul :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâ musikisi — 12.50 Hâvadis — 13.05 türk musikisi — 13.30-14.00 Muhtel neşriyatı.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâ musikisi — 19.00 Bayan İnci: Piyano man refakatiyle — 19.30 Konferansı tor Ali Şükrü (Grip ve korunma çare 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Müzik arkadaşları tarafından türk musikisi ve şarkıları — 20.30 Hava raporu — 20. Ömer Rıza tarafından arabça söyleyiş Nezihe ve arkadaşları tarafından türk sikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — Orkestra : 1 —Berlioz : Benvenuto 2 — Strauss : Danseuse viennoise, 3 — Rossini : Barbier de Sévill, 4 — Michiels : Rakoczi - Czarese Translateur : Valse intermezzo — 2 jans haberleri — 22.30 Plâkla sololar ve operet parçaları — 22.50 - 23.00 Sa berler ve ertesi günün programı.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER : Laypzig — 17.30 Kolonya — 19.10 K berg — 19.25 Viyana — 19.30 Budapeş 21 Lil, Milâno, Münih — 22.20 Kopen

ORKESTRA KONSERLERİ VE FONİK KONSERLER : 17 Bromüns 19.10 Berlin, Kolonya — 19.25 Brno — Prag — 21 Laypzig, Roma — 21.15 T vich — 21.20 Kopenhag.

ODA MUSİKİSİ : 16.30 Kolonya — Stokholm — 17.10 Beromünster — Franfurt — 18.15 Köniksberg — 20 F — 21.10 — Hamburg — 21.15 Königs 24 Stuttgart.

SOLO KONSERLERİ : 16 Münih Berlin — 17.15 Milâno — 18.15 Hamb 19.30 Paris P. T. T. — 20.30 London onal — 21 Varşova — 21.30 Bromünste

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s.) Frankfurt, Laypzig — 19.10 Hamburg nih .

HAFİF MÜZİK : 6.30 Berlin ve alman istasyonları — 8.30 Laypzig ve alman istasyonları — 10.30 Franfurt burg — 11.15 Berlin — 12 Hamburg, ya, Stuttgart — 13.15 Münih — 14 St — 14.10 Frankfurt — 14.15 Berlin, — 16 Franfurt, Hamburg, Königsber 16.10 Prag — 17.10 Münih — 18 B Berlin, Stuttgart — 20.30 Stokholm — Hamburg — 21.25 Breslav — 21.30 burg — 22.30 Frankfurt — 22.35 Königs Stuttgart.

HALK MUSİKİSİ : 11.30 Stuttgar 22.15 Frankfurt — 22.20 Budapeşte (C müziği) .

DANS MÜZİĞİ : 20.30 Kolonya — Hamburg, Viyana — 23 Katoviç, Kr Lemberg, Puznan, Roma, Viyana — Poste parisien — 23.20 Budapeşte — London - Regional — 23.45 Lüksenbu 0.15 Droitvich.

Eminönü meydanının açılma hazırlıkları

İstanbul, 18 (Telefonla) — Emönü meydanının istimlâk edilmesi açılması için yapılan hazırlıklara len başlandı. Şimdilik yapılan is timlâk olunacak binaların hazırlı cedvele göre ayrılması ve yeni ö kemeri hakkındaki anlaşmazlığın lidir. Çünkü bir kısım mütehassıs bu kemerin camiye sonradan ilâve dildiği ve meydanı çirkinleştirm ten başka hiç bir işe yaramadığı rindedirler.

BİR SÜRGÜN

— 79 —

YAKUB KADRI

"— Yok, yok. Aynı zamanda mükemmel bir internistdir. Georges Courteline'i senelerden beri o tedavi ediyor. Meşhur müellif Courteline.

"— Ha, biliyorum. Şurada, bahçeli evde oturan acayip adam.

"— Her ne ise. Acayip veya değil. Courteline, bugün, Fransanın vücudiyle iftihar ettiği bir müellif tir. Eğer akademyaya girmemiş ise, o da, bencileyin çok müstakil mizaçlı olmasındandır. Ve sonra bizim gibi... onun gibi bir adama akademyadan olmak veya olmamak ne ilâve eder ? Gazeteler küçük hikâyelerini paylaşamıyor ve her eserinin tirajı yüz binleri buluyor.

"— Şu halde neden bu kötü mahallede o küçücük evde oturuyor ?

"— Kızım; bir eski *bohème* için Montmartre'ı terketmek nedir, bilirmisin ? Montmartre bizim bütün gençliğimiz; neşatımız, şanımız, şerefimizdir. Ilk mısralarımızı burada yazdık. Ilk defa burada sevdik... Burada...

Genç kızla doktor Hikmet, göz göze bakıştılar. Arlette utanmış gibi gülümsiyerek başını önüne eğdi.

Doktor Hikmet, içinden : "Veremin bir âlameti daha; diyordu. Şu dakikada bu geveze adam burada olmasa Arlette'i yakalayıp öpmekten kendimi alamıyacağım. Zihnim hep şehvanî tahayyüllerle dolu."

Genç kız, doktor Hikmetin aklından geçen bu düşünceleri anlamış gibi babasına dönüp dedi ki :

"— Bir hekimden bahsettiniz. Sonra her şeyi unuttunuz. Ben sizi hemen Dr. Pierrot'yu çağırmağa gideceksiniz sanmıştım.

"— Gerçek, gerçek. Buradan pek uzakta değil. Gidip çağırayım.

Doktor Hikmet :

"— Mersi, mösyö Lavalière; dedi.

Bu, hemen gidiniz, rica ederim, manasını ifade eden bir teşekkürdü.

"— Gideyim, gideyim. Eğer evinde bulamazsam, bir tezkere bırakırım. Avdetinde doğrudan doğruya buraya gelsin diye....

Ve çıkarken dönüp sordu :

"— Neydi bu evin numarası ?

Cevab veren Arlette oldu :

"— 63, baba, 63....

Genç kızın, kendi evinin numarasına karşı bu dikkati, doktor Hikmetin kalbini ona karşı minnet ve saadetle doldurmuştu. Sokak kapısının kapandığını işittikten sonra dedi ki :

"— Size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum. Bana karşı....

"— Oo... Bırakın, rica ederim, bu merasimi.... Aramızda geçen o şeylerden sonra hâlâ bu sizli, bizli konuşmalar. Bu nazik aile dostu ve talimli aile kızı muameleleri.. *J'en ai assez, vous savez !*

Böyle söyliyerek yatağa yaklaştı. Tam, doktor Hikmetin biraz evvel tahayyül ettiği gibi, elini, hastanın alnına ve şakaklarına koydu ve genç adam bu eli alıp dudaklarına götürürken o da eğildi.

"— Hayır, hayır; sizi öpmek istemem. Bu kadar yaklaşmayınız. Belki bir bulaşık hastalığım vardır.

Doktor Hikmet hem böyle diyor, hem de Arlette'in ellerini, yanan avuçları içinde sımsıkı tutuyordu. Bu ellerde henüz bahçeden koparılmış beyaz zambakların taze serinliği vardı.

Genç kız, ellerini çekerek :

"— Siz hep fena şeyler düşünürsünüz; dedi. Fakat, ne yaparsanız, yapınız. Eğer hastalığınız uzun müddet bir tedaviye muhtaçsa, size ben bakacağım. Sizin hasta bakıcınız ben olacağım.

Doktor Hikmet, gönlünden : "Allah vere de, öyle olsa." Diye söylendi ve yüksek sesle :

"— Siz bir meleksiniz. gökten inme bir meleksiniz; dedi.

"— Ooo... İstemem, hiç melek olmayı. Bilirmisiniz; ben daima hoşuma giden şeyleri yapmasını severim. Bende nafile bir iyilik, bir hayırseverlik keşfetmiye çalışmayınız. Ben, haddi zatında egoistin biriyim. Fakat birine karşı kalbimde bir sempati, bir meyil hissettim mi, dünyanın en fedakâr insanı olurum.

Kız, söylüyordu ve sıtma ateşi yükseliyor, yükseliyordu. Doktor Hikmet, artık hakikati rüyadan ayıramıyacak bir hale gelmişti. Böyle ne kadar zaman geçti ? Kendisinin ağzından da Arlette'e cevab olarak ne sözler çıktı ? Bilmiyordu. Bütün manasiyle bu yer yüzünün kat kat üstünde bir acayip hayat mıntakasında idi. Öyle ki, burada iztirabla zevk, hasretle vuslat biribirine karışmıştı ve insanların, gündelik yaşayışları için icad ettikleri manevî ölçülerin burada hiç bir hükmü yoktu. Bu, nerede ise, hududları ebediyetle birleşecek olan âlemdi.

Lâkin, işte, Dr. Pierrot gelip onu hakikate irca etti. Onu, kısa, fakat dikkatli bir muayeneden geçirdikten sonra, hemen sırt üstü hareketsiz yatmasını, hiç konuşmamasını ve penceresini daima açık bırakmasını söyledi.

Arlette :

"— Hattâ geceleri de mi ? Diye sordu.

"— Evet, matmazel, hattâ geceleri de ve hasta mümkün olduğu kadar yalnız kalmalıdır.

Hekim bir müddet düşündükten sonra ilâve etti :

"— Beni bir dakika hastamla baş başa bırakır mısınız ?

Genç kızla babası dışarıya çıkınca hasta, hekime meydan vermeden :

"— Biliyorum; dedi. Fakat, sizden çok rica ederim. Bunlara hastalığımın adını söylemeyiniz. Sonra çok kimsesiz kalırım.

Dr. Pierrot eliyle onu temin ve teskin edici bir işaret yaptı :

(Sonu var)

HAYAT ve SIHHAT

Hasta burnu

Güzellik üzerinde burunun tesirini anlatmıya, tabii, lüzum yoktur. Kocaman bir burun güzel bir kadını çirkin gösterir, buna karşılık küçük burun da erkek yüzüne çirkinlik verir.

Burunun zekâ ile münasebetini de elbette bilirsiniz. Büyük adamlardan pek çoğunun burunları büyük olduğu meşhurdur. Yalnız Sokrat filozofun basık burunlu olması ayni zamanda zeki adam olmasına mani olamamışsa da, filozofun, burnundan daha meşhur, hırçın huylu karısının ona daima hakaret etmesinin burnunun çirkinliğinden ileri geldiğini rivayet ederler.

İnsanın karakteri ile burnu arasında münasebet bulunduğunu da iddia edenler vardır. Meselâ, büyük ve üzeri kemikli burun zorbalığa, ucu ikiye ayrılmış burun da pek temiz yürekli olmağa alâmet sayılır.

Hastalıkların da burun üzerinde tesiri olduğu şüphesizdir. Burunun kendisinin hastalığını söylemek istemiyorum. Bayağı bir nezle bile insanın burnunu kızartır. Anlatmak istediğim buruna uzak uzuvlarımızdaki hastalıklardır.

Akciğerlerimiz buruna epeyce uzak olmakla beraber teneffüs işinde onunla müşterek bulunduklarından dışardan büyücek, fakat delikleri küçük ve içerisi dar burun akciğer veremine istidad verir. Bunun aksine küçük, fakat kanadları açık ve içerisi geniş burunun sahibi daha iyi nefes aldığından göğüs veremine tutulması daha güç olur... Nitekim akciğer hastalıklarına çok tutulan koyun cinsinin de burnu dardır.

Verem hastalığı ilerlediği vakit burun incelir ve uzar. kanadları düşer ve biribirine yaklaşırlar. Burunun rengi de sararır, daha sonra kurşun rengine girer. Yanaklar da kızarırsa büsbütün ağır bir alâmet olur.

Burunun ucu soğuk ve rengi sarı olursa bünyenin zayıflığını gösterir. Morumtrak kurşunî bir renkte olunca karaciğerin bozulmağa başladığını haber verir. Bu hal kadın burnunda görülürse, kadınlık âlâtı tarafından müzmin bir hastalık hatıra getirir.

Aklı zaten zayıf olanların burnu kızarıp şişmeğe başlayınca sinir buhranının uzakta olmadığını anlamak lâzımdır... Aklı bütün sayılanlarda da burun kızarıp şişince çok defa bağırsakların ve karaciğerin bozulduğuna alâmet olur... Mide bozukluğunda burun kanadları sarımtırak yahud yeşilmtrak renge girerler.

Böbrek hastalarının burnunda damarlar şiştiğinden burun koyu mavi ve az çok kurşun rengine benzer bir hal alır.

Burun kanadlarının nefes esnasında hareketleri de hastalığa göre değişir. Kışın insan bronşit hastalığına tutulduğu vakit burun kanadlarının sık sık hareket ettiğini herkes bilir, hele çocuklar göğüs hastalığına tutulunca bu hal daha belli olur. Burun kanadları hiç hareket etmezlerze baygınlığa delâlet eder.

Burunun sık sık kaşınması bu mevsimde sadece nezleye alâmettir. Fakat mevsimsiz sık sık kaşınırsa bazılarında bağırsakta solucan bulunduğuna alâmet olur. Ateşli bir hastalıkta burun kaşınması buhran geleceğini haber verir.

Bazısında da burun sağa veya sola doğru kıvrılır. O vakit hiç de iyi bir alâmet sayılmaz.

G. A.

İstanbul borsacıları Ankaraya heyet yolladılar

İstanbul, 18 (Telefonla) — Borsa acentaları birliği azâları bugün borlar, Ankaraya göndereceki heyetle görüşmüşlerdir. Birliğin reisi ile umumî kâtibi bu akşam Ankaraya hareket etmişlerdir.

Hükümete nakil kararının borsa acentaları tarafından memnuniyetle karşılandığını beyan edeceklerdir.

Muhtelis bir veznedar Yugoslâvyaya kaçtı

İstanbul, 18 (Telefonla) — Galata da Perşembepazarında Türk - Avrupa alâtı ziraiye şirketinin veznedarı Mordohay şirketten para ihtilâs ederek Yugoslavyaya kaçmış, şirketin müracaatı üzerine müddeiumumilik tahkikat yapmış, Mordohay hakkında tevkif kararı alarak suçlunun Yugoslav hükümetinden istenmesi için tahkikat evrakını adliyeye göndermiştir.

Şark tütünleri kongresinin çalışmaları

İstanbul, 18 (Telefonla) — Şark tütünleri konferansı bugün saat 15 de Yunan delegasyonunun hazırladığı rapor umumî heyete verilmiş ve bunun etrafında konuşmalar başlamıştır. Türk ve yunan delegasyonlarının görüşlerinde birlik vardır. Bulgarlar itiraz etmemişler, ancak raporu gözden geçirdikten sonra cevab vereceklerini bildirmişlerdir.

Yarın bulgarların bayramı olduğu için konferans toplanmıyacak, delegeler Maltepedeki tütün enstitüsünü gezeceklerdir.

İspirtoyu ucuzlatmak için

Gümrük ve inhisarlar bakanlığı barut ve tuz fiatlarında yaptığı ehemiyetli tenzilâttan sonra, şimdi de ispirtonun ucuzlatılması imkânları etrafında çalışmaktadır.

Seyahate çıkan üniversiteliler

İstanbul, 18 (Telefonla) — Üniversite iktısad fakültesi talebelerinden 15 kişilik bir grup bu akşam Yunanistana hareket etti.

Bir Avrupalı Gözü ile AMERİKADA SPOR

ADAMA-ADAM

Çeviren: Kerim Bükey — 18 — *Yazan: H. Lechenperg*

yıldızlar şöyle dursun, yarış koşacak alelâde bisikletçi bile bulamaz olmuşlardı. Işte böylece, hemen hemen bütün spor sahalarında en büyük atletleri çıkaran memleket, bisiklet sporunda üçüncü sınıf yarışçıları bile bir türlü toparlayıp meydana salamamıştı. Işte gene böylece, Belçikadan nüfus bakımından on altı defa, mesaha itibariyle de iki yüz defa daha büyük olan bir memlekette Belçikada her sene koşulan yazlık bisiklet yarışlarının yüzde biri bile yapılamaz olmuştu. Bobbie Walthour en büyük bisiklet mukavemet koşucularının sonuncusu idi. Frank Kramer de en büyük Amerikan bisiklet sürat koşucularının sonuncusu. Lâkin bütün bunlar, şöyle böyle hep harbden önceki devir. 1930 senelerinde mukavemetci Charlie Jaeger ortalığı biraz canlandırmış fakat hiç bir zaman Avrupanın ekstra sınıfı kabına varamamıştı. Şu dakikada Amerikanın elindeki yegâne bisiklet sporcusu süratçi Honemanndır. Takriben iyi Alman bisikletçisi sınıfına tekabül eden bu koşucuyu da her vakit en aşağı beş Alman bisikletçisi canları istediği gibi fersah fersah geçebilirler.

*

Avrupadan gelenlerle Avusturalyalı bisikletçiler adeta gönüllerinden kopmuş ve ömürleri müebbet misafirlik içinde geçen bu sporcular, zaten çoktan beri tam manasiyle birinci sınıf olmaktan çıkmışlardı. Bu yüzden, birinci sınıf Avrupa bisikletçilerin getirilip koşturulabildiği, Newyorktakiler müstesna olmak üzere, Amerikanın altı günlük bisiklet yarışları artık o eski yarışlar değildir. Buhran yılları da beri yandan bu yarışların belini bükmüş, üstelik seyirci halk da yerli ve hattâ alelumum Amerikalı yarışcılarının günden güne adam akıllı azalması yüzünden, alâkasını kaybetmeğe başlamıştır. Binaenaleyh Amerikada her sene yapılan otuz kadar altı günlük bisiklet koşuları — tabiî daima Newyork müstesna — üçüncü sınıf birer koşudur. Hem spor, hem de varyete bakımından. Altı günlük koşular haricinde bir bisiklet sporu mevcud değildir. Her hangi bir ehemiyeti haiz bir amatör hareketi ki her profesyonel sporun Reservuaridi, fakat bunun dahi mevcud olmadığını söylemek abes.

Amerikan bisiklet sporu tamamen heyecan üzerine kurulmuş olması yüzünden mahvolmuştur.

Sadece heyecan üzerine kurulan her spor, spor olarak kahrolmağa mahkûmdur.

Bir futbol maçından görünüş

Otomobil sporu da bunun eşidir. Filhakika bir seri halinde puan hesabiyle yapılan bir şampiyona yarışı var. Indianapolis, Springfild, Syracuse, Los Angeles gibi, fakat bu yarışlar, enternasyonal "Indianapolis Speedway Race" yarışı da dahil, tamamiyle mevzii mahiyettedir.

Burada çok dik bir yol üstünde beş yüz millik bir müsabaka yapılır. Yarış dehşetli tehlikelidir, ve hiç bir sene ölüm kazasız geçmez. Indianapolis yarışlarına gösterilen rağbetin hikmeti budur. Alâkadar eden cihet, başarılan spor değil, bu başarıların insan hayatiyle ödenmekte olmasıdır.

Heyecan ! Boyuna heyecan !

1903 den beri bir mil üzerine dünya otomobil sürat rekorları Amerikada Floridda Daytono Beachde yapılmaktadır. Majors Campbell'in son rekoru Utah eyaleti civarında Salt Flats de koşuldu. Rekoru 68,198 milden 91,378 e çıkarmıştı. — Bu 1903 senesindeydi. Daha 1904 de H. L. Bowden saatte yüz milden fazla sürat yaptı, ve 1911 de Bob Burman bu sürati 141,32 ye çıkardı. Malcolm Campbell ilk dünya rekoru için saatte 1927 de 174,8,83 ü filhakika Ingilterede koştu, fakat büyük Seargrave ayni senede Florida da saatte 203,97 mil yaparak, bununla aşılması imkânsız olduğu söylenilen saatte iki yüz mili geçince, Campbell de Amerikaya geldi, ve Seagravein ölümünden sonra rekoru saatte 245,733 ile kırdı. Ve her sene artırarak saatte 301,377 mil sürata kadar çıkardı.

Seargravee ve Campbell her ne kadar Ingiliz iseler de, Amerikalılar rekorları benimsemişlerdir. Nihayet bu rekorlar Amerikan toprağında elde edilmiştir. Ve belki de (Campbellin bir sözü bu tezi takviye ediyor) Amerikalıların rekor zihniyeti ve rekor iptilâsının, bu muvaffakiyetler üzerinde muayyen bir hissesi vardır. Insan Nurmi de olsa spordaî bir köyde koşu rekoru tesis edemez.

Evet Amerikalıların rekor düşünüşleri ve heyecan düşkünlükleri var. Ama bilhassa otomobil ve tayyare mevzuubahis olunca başka bir şeyleri de yok.

Otomobil ve tayyare, işte buheyecan, eninde sonunda eğlence. Asabileştiren, sinirleri gıcıklayan bir eğlence, fakat işte yalnız eğlence.

Bundan sonrasiyle Broodway arasındaki mesafe bir adımlık.

*

Heyecan ! Boyuna Heyecan !

Bir mil sürat rekorunda Major Campbellin ölmesine kıl kaldı ! Hemen hemen ölmüş bir adam, hemen hemen bir ölü kadar heyecan uyandırır. Mil rekorunda ehemiyetli olan müthiş tehlikeli olmasıdır. Insan bir cinaî roman gibi okur, sinemada en müthiş gankster filmini seyreder gibi sinirlenir.

Bunlardan öte Broodwaye bir adım kalmıştır. Avrupada spor âlemi ile eğlence sanayii âlemi arasında uçurumlar vardır. Amerikada bu iki âlem sımsıkı, yanyanadır. Bazan bir tek ve ayni âlemdir.

(Sonu var)

Heyecan, boyuna heyecan

Bu tez için otomobil ve tayyare sporu öne sürülebilir. Esasen Amerika mevzuubahis oldukça, bu ikisini spor olarak saymamak gerek.

Tayyareler ve otomobiller, Amerika ve Amerikalılar için nakil vasıtalarıdır. Orta halli bir Amerikalı için, otomobil yahud tayyare ile spor yapmağı tasavvur etmek, tıpkı atla seyahata çıkmağa benzer.

Havacılık spor olabileceği yerde, Amerikada heyecan olmuştur. Charles Lindberg'in Atlantik denizini uçması, Amelia Earhard'm Pasifiki aşabilmesi yanında hâlâ Amerikan tayyare sporunun en sivri noktası sayılıyor. Çünkü asıl heyecanı Lindbergin ki vermişti.

Geniş yığınm ve matbuatın yalnız tehlikeli ve imkânsız uçuşlarla alâkası vardır. Yarın kör bir kadın Chicagodan Newyorka uçmuş olsaydı, Amerika heyecan içinde kalırdı. Bunu yapmakla spor bakımından hiç bir şeyin ele geçmemiş ve hattâ her hangi bir şeyin isbat edilmiş olacağını söylemek abes.

1 Gün İçin

Hiç üşünmiyen bir diyardan geliyorum...

Geçen gün lapa lapa kar yağarken bir Avrupa gazetesi okuyordum.

Fakat, gazeteden evvel size kardan bahsedeyim: ne güzel yağıyordu. Cenabı hatırladım :

Eşini kaybeden kuşlar gibi kar,
Geçen eyyamı nevbaharı arar.

Hayır, karın yağışını seyrederken baharda eşini kaybeden kuşların hayali gözlerim önüne gelmedi.. Kar, o uzlara ürpermeler; ruha, bir köşeye büzülüp kışın zevkini için için tatma arzuları vererek sakin ve devamlı yağıyordu. Ne güzeldi: karşıki dağlar beyaz bir kesafet içinde hayal meyal görünüyor, biraz ilerdeki bozkır derhal, müphem ve uzak, bir ufuk oluyordu.

Gözlerimi kar manzarasından gazetenin siyah sathına çevirdim : "Hiç üşünmiyen bir diyardan geliyorum..,, Bu, bir yazının başlığı idi. Ve yazı, bir mühendisin keşfettiği bir dokumadan bahsediyordu. Bu kumaşı sırtımıza geçiriyor, kışın soğuğunu, yazın sıcağını hissetmiyordunuz. Kışlarımız bir bahar, yazlarmız?.. Evet, yazlarınız ne idi ?

Gazeteyi elimden fırlattım.

— Bu kumaş ya hakikat oluverseydi? Bizi tabiatın bütün şiddetlerine karşı hissizleştiren bir hakikat?... Üşüme, l runma, üşüyene acıma duygusunu kaybetmek, ocakta yanan ateşi manasız ve lüzumsuz bulmak, rüzgâra ehemiyet vermemek, yağmuru hiçe saymak...

Sonra güneşin yakıcılığına karşı kayıdsız, emeğin timsali olan ter nedir, bilmemek...

Teknik bizi böyle bir kumaşla techiz edivermekle tabiatın acı ve tatlı her zevkinden bu derece mahrum edecek, bize bu derece gurur verecek, bizi tabiata karşı bu kadar alâkasız bırakabilecek miydi ?

Biz tabiatin bir cüzi değilmiyiz? Ondan uzaklaşmak hakkımız mı ? Kendimizi onun içinde yaşamağa, onunla bir olmağa mahkûm bilmezsek nasıl çalışır, nasıl yorulur, benliğimizi nasıl hissedebiliriz ?

"Hiç üşünmiyen bir diyardan geliyorum,, başlıklı makaleyi bu sebeblerle okuyamadım. Ve pencerenin önüne giderek sakin ve devamlı yağan karı, omuzlarımda ürpermeler hissederek tatlı tatlı, uzun uzun seyrettim. — N. Baydar

Karlar altından kurtarılanlar

Şehrimize gelen malûmata göre Fethiye kazasında mukim Hayri Özbek pazar günü Antalyadan Afyona otomobil ile gelirken Afyona 45 kilometre mesafede bulunan Damla belinde akşam saat 17 de otomobili karlara saplanmış Damla karakolundan Afyon Emniyet müdürlüğüne telefonla haber verilmiş ve iki saat sonra Afyon polisinden derhal Damla yaylasına bir imdat otomobili ile kâfi mikdarda amele yetiştirilerek dağ başında ve karlar içerisinde kapanıp kalan her dakika ölümü yaklaşan biçare Hayri Özbeki ve oğlunu ölümden kurtarılmıştır.

KESİK BAŞLAR

Yazan: Edgar Wallace

35

— Neden bahsettiğinizi anlıyamıyorum, Briksan, dedi. Hangi mağara-mezarlardır bunlar?..

— Çayçester civarında eski mağaralar vardır. Fos bunların mevcudiyetinden haberdardı ve Kafakesenin cinayetleri ile bunlar arasında münasebet olduğunu da biliyordu. Binbaşım, bana dört gün daha veriniz, size kafakeseni bulayım. Ve muvaffak olamazsam....

Bir an durup düşündü, ve devam etti :

— Bu işte muvaffakiyetsizliğe uğramış olursam, beni gelecek defa, kafakesenin sandıklarından biri içinde görürsünüz.

Briksanı çağırıyorlar

Briksanın Londraya hareketinden bir gün sonra idi. Kendinin de tayin edemediği bir sebeble Adel içinde bir sıkıntı his ediyordu. Halbuki çalışmalar mükemmel ilerliyor ve övmekte pek nekes olan Jak Knebvort, onun konnoli ile birlikte oynamış olduğu bir sahneden dolayı âdeta lirizme sapmış sayılacak kadar medihte ileri gitmişti.

O kadar, direktörün bu alâkasını gören konnoli bile, yeni yıldızın kabiliyeti hakkında vaktiyle göstermiş olduğu şüpheden vaz geçmişti:

— Samimî ve dürüst olacağım Bay Knebvort, dedi. Limington pek alâ bir artistmiş. Vakıa ben ona yardım için daima yanındayım. Ve müsaade ederseniz şunu söyleyeyim ki....

— Buyurun, söyleyin.

— ... Şunu söyleyeyim ki yeni bir artistin yanında hakiki bir artist bulunması kadar cesareti arttıran bir vaziyet tasavvur edilemez. Vakıa bu vaziyet işime gelmiyorsa da Adelin inkişafına yarıyor. Kendine itimadı artıyor... Bu hale gelinceye kadar, itiraf ederim ki, epey zahmet çektim; fakat Adel bu zahmetlerimin mükâfatını vermeğe başladı.

— Ya öyle mi? ben de hakkınızda ayni mütaleaları ileri sürmeği ne kadar isterdim. Fakat ne yazık ki insan sizin için ne kadar yorulursa yorulsun bir neticeye varamıyor.

Konnoli'nin dudaklarındaki üstünlük tebessümü Knebvorttan başkasını çileden çıkarmağa yeterdi. Konnoli gene devam etti:

— Tamamiyle haklısınız Bay Knebvort. Artık bana kimsenin faydası dokunamaz. Zira ben artık kabiliyetimin son haddine varmış bulunuyorum. Ve bir eşime daha tesadüf edebileceğinizi hiç ummuyorum. Muhakkak ki ben bu memleketin de, diğer bir çok memleketlerin de en iyi jönprömiyesiyim. Şimdiye kadar Hollivuddan üç teklif aldım. Bana arkadaşlık edecek yıldızın kim olduğunu tahmin edemezsiniz.

Jak Knebvort, gayet sakin:

— Bu söylediklerinizin bir kelimesine bile inanmıyorum. Yalnız Bayan Limingtona dair olan mütalealarımızda hakikaten uygun taraflar yok değil... Mükemmel oynuyor, fakat onun böyle mükemmel oynamasının size bir iyiliği olabileceğini hiç zan etmiyorum, zira Adelin karşısında siz kocaman bir bira destisine benziyorsunuz.

Biraz sonra Adel gelip, beyaz saçlı direktörden konnoli'nin İngiltereyi terketmek üzere olduğu haberinin doğru olup olmadığını sordu.

Knebvort cevab verdi:

— Ummam... Zaten cebinde daima enfes bir teklif bulunan ve bu teklifi kabul etmek mi, etmemek mi lâzım geldiğini düşünmekte olan artist tasavvur edilemez. Fakat şu da vardır ki temin ettiği fayda az olan mukaveleyi bozup parlak hükümleri ihtiva eden yeni mukaveleyi imza etmek lâzım geldiği zamanlar mukavele hep komüsyon cunun yazihanesinde kilidli bulunur. Her sinema kumpanyasında ilk vapurla Hollivuda gitmeğe hazırlanmakta bulunan erkek ve kadın artistler vardır; ve bunlar Hollivuddakilere sinema artistliğini öğretmek maksadiyle oraya gitmektedirler.... Ancak, öyle sanırım ki bu sanat harikalarını beklemeğe kalkışsalar vapurların Amerikaya bom boş gitmeleri icab edecektir. Artistlerin sunî hayatında blof bir zarurettir.

— Bay Briksan Londradan geldi mi?

— Hayır. Görmedim. Demin eski püskü elbiseli bir adam stüdyoya gelip onu sordu.

Genç kız:

— İğrenç kılıklı bir dilenci değil mi? ben de demin kendisi ile konuştum. Yanında, ancak Briksanın eline teslim edebileceği bir mektub olduğunu söyledi.

Adel, stüdyonun kapısını gören bir pencereye gidip dışarı baktı. Karşıki yaya kaldırımında zavallı dilenci hala bekliyordu. Pis bir kasketin altından kir içinde uzun kır saçlar dökülüyordu. Sırtında her halde gömleği olmamak lâzımdı, zira tarifi imkânsız caketi gerdanına kadar düğmelenmişti. Delik fotinden bir parmağı dışarı fırlamıştı. Altmış yaşında kadar olması lâzımdı. Daha doğrusu kaç yaşında olduğu belli değildi. Serserinin kır sakalları her halde hapishaneden çıktığı gündenberi ustura yüzü görmemişti. Gözleri kıp kırmızı ve şişkin, burnu mavimsi idi. Elleri, ancak bu suretle yerinde durduğu belli olan pantalonunun ceblerine sokulmuştu. Yaya kaldırımının kenarında durmuş, bir ayağı ile tempo tutarak hazin bir şarkı söylüyordu.

Genç kız, duymakta olduğu kaygıyı saklayamıyarak:

— Şu mektubu bir istesceydiniz, iyi etmiş olurdunuz. Belki ehemiyetli bir şeyden bahsetmektedir, dedi.

Jak Knebvort:

— Ben de sizin gibi düşündüm. Fakat mektubu görmek istediğim zaman herif kötü kötü güldü.

— Mektubun kimden geldiğini biliyor musunuz?

— Hayır, ne bileyim! ve şimdi bu pek mühim Mişel Briksan meselesini bir an bırakalım da bizim güzel Rozel'e gelelim: kule sahnesinin düzeltilmesine imkân yok. Şu halde onu kaldıracağız. Bundan sonra da iç sahneleri çekeceğiz.

Bu film pek güçtü; manzaralar karışıktı, filme iştirak edenler Knebvortun diğer filmlerindekilerden çok kalabalıktı. O günkü çalışması genç artist için pek kolay geçmedi. Ve o akşam stüdyodan çıkarken ayakta duramıyacak kadar yorgundu.

Tam Adel yaya kaldırımına çıkacağı sırada bir ses:

— Bay Briksan halâ geri gelmedi mi? dedi.

Adel birdenbire korkarak geri döndü. Dilencinin mevcudiyetini unutmuştu bile.

— Hayır, geri dönmedi. Bay Knebvortu tekrar görseniz iyi edersiniz. Bay Briksan onun evinde oturuyor.

— Ben bunu bilmiyor muyum? Briksan hakkında her türlü malûmatım var. Evet, evet,,zan ederim ki bu cihetten hiç de yaya değilim....

— Şimdi Londrada olduğunu da biliyorsunuz, değil mi?

— Hayır, Londrada değil. Eğer Londrada olsaydı ben buralarda böyle sürünür mü idim? hayır, Londradan dün çıktı. Onu buluncaya kadar buradan bir yere kımıldanmıyacağım.

Serserinin bu küstah tavrı, yorgunluğuna rağmen, genç kızın hoşuna gitti.

Adel, pazar yerinden geçerken Stella Menduzanın otomobili altında kalmamak için ileriye doğru fırlamak mecburiyetinde kaldı. Stella Menduza bazan gözünü budaktan saklamazdı. Zaten otomobilinin radyotörü üzerindeki atla veya öl dövizi de oraya boşuna konmamıştı.

Stellanın bu akşam pek acelesi vardı. Tanımış olduğu Adeli çiğnememek için direksyonu birdenbire kırarken bi rküfür de savurdu. Sir Gregori şimdi daha iyi niyetler beslemeğe başlamıştı. Ve Stella, onun bu halinden istifade etmekte istical ediyordu. Nihayet Grif şatosu önünde otomobilden inince şoföre:

(Sonu var)

TÜRK DİLİ TETKİKLERİ

Efes - Ephesos Adı hakkında

Yazan: Profesör H. R. Tankut

Eski tarihin büyük ve şöhretli sitesi Efes; adı dolayısiyle de çok dikdat çekmiştir. Bu kelimenin tüm anlamiyle etimolojisini yapmak henüz kabil olmadı. Bu yolda Pauly - Wissowa'nın topladığı malûmat arasında şu parçalar tetkik ufkumuzu açabilirler: "(Kay) nehri (Küçük Menderes) deltası, eski müsait körfez ve şehir çevresinin feyizli ve bereketli toprağı oraya eskidenberi muhacir celp ediyordu. Plinius'un bildirdiğine göre sahil eski zamanlarda Artemission'un yakınında bulunuyordu. Çünkü, Milâttan biraz önce İon (İyon) ların yardımcı filosu Korses önünde demiratabilmişti. Böyle olunca Ayasuluk tepesi kadın Tanrısının ilk âbitlerini sahilde ve koy yakınlarında aramak lâzımgelir. Hiç bir eski şark kaynağı bize bu muhaceretin adını vermez. Kabildir ki buna efes denmiş olsun. Fakat Grek dili ile onun (Efesin) etimolojisini yapıp meydana çıkarmak kabil olmıyor. Efeseis biçimi ile bunu Roma'dan evvelki Grek sitesinin (Efes kasdediliyor) beş kabilesinden birinin adına irca edebiliriz. Buraya Magnet'lerin kumandanı Leukippos ile Giritliler de geldiler.

Fakat ilk gelenler kimlerdi? Greklerin Artemis ile bir tuttukları Büyük Asya mabudesinin hizmetinde ilk defa olarak kimler girmişti? Bu bizim için belli değildir. Grekliğin tesiriyle bazılarının itibardan düşmüş olmasına rağmen bu büyük Asya mabudesinin dinî merasimi son zamanlarına kadar tutunabilmişti. Bunların arasında bahisli müsabakalar ve koşular gibi öyle hususiyetler var ki onlar yalnız ve ancak Grek olmıyan dinlerde bulunur.

Rahip'lerine yani Artemis Papaslarına Megâbüzos derlerdi. Bu isim Diyadoh'lar devrinde de (İskenderden sonra memleketini aralarında taksim edip istiklâl eden kumandanların unvanı) biliniyordu. Bu ismi muhtelif tarzda izah etmek istemişlerdir. Bazıları Sanskrit'çe Mahabahu ya yaklaştırarak *büyük elli* yani *kuvvetli* ve yahut *Allah tarafından gönderilmiş, verilmiş* manasına geldiğini sandılar. Bu Megâbüzos adının yanında bir de *Essenes* var ki bununla da kurban ayini papasları adlanırdı.

En eski sekene Pherekydes'e göre Karlar, Strabon'a göre Kar'larla beraber *Leleg*'ler, Pausanyas'a göre *Leleg*'ler *Lyd*'ler ve başkalarıdır. Fakat Kar'ların hepsine faik ve taşkın olduğu anlaşılıyor.

Bir eski Amazon lejandına göre mukaddes makamı ve siteyi *Amazonlar* kurmuşlardır. Fakat yalnız Romalı Sezarlar devrinin muharrirleri sığınan ve kovalanan bir Amazon'lardan bahseder. (Realenoyolopadie der Classischen Altertumswissenschaft V II.).

***

Bu izahlardan tetkikimiz için çıkaracağımız hareket noktaları şunlardır.

1 — Efes Grekten önce de vardı.

2 — Efes adı Grekçe değildi. Grek dili ile etimolojisini yapmak kabil olmamıştır.

3 — Efes'e gelen ilk muhacirlerin kimler olduğu malûm değildir.

4 — Sekenenin Kar, Leleg, Lyd (Lid) ler olması tahmin ediliyor.

5 — Küçük Asyanın büyük kadın Tanrısına tapıyorlardı. Bu Tanrının Efes'deki papaslarına *Megâbüzos* ve *Essenes* diyorlardı. Dinî merasimlerinde çeviklik sıçrama ve koşma vardı. (Şamanlar gibi)

6 — Amazonlarla ilgilerinden bahsedilir.

7 — Küçük Menderes üzerinde ve sahile yakın idi. *Artemis* bitişik kasaba ve *Ayasuluk* kutlu (Tanrı duraği) idi.

***

Greklerden önce Efes mıntakasına kimlerin gelmiş olduğunu vesikaya dayanarak tespit etmek güç olmakla beraber tarihin çizdiği ve tabiatın tespit ettiği büyük muhaceret ve ticaret yolları bize hangi kavimlerin hangi noktalarda fazla durduğunu gösterebilir. Şarktan garbe giden büyük yollardan birinin batay ucu Efes'e saplanmakta idi. Milâttan 200 yıl önce surları içinde 225000 - 300000 kişi barındırabilmiş olan bu en eski siteye Fırat boyunu ve sonra Torosu izliyerek gelen büyük kervan ve muhaceret yolunun yolcuları dolar boşalırdı. Bunların arasında merkezî Asyadan, İrandan, Mezopotamyadan, Suriyeden gelen tüccarlar olduğu gibi vakit vakit siteyi zaptederek hakimiyet kuran Anadolu orduları da vardır. Efes'de hatırı sayılır bir yahudilik bile yerleşmişti. (Babillilerden kinaye). Kolayca para kazanılan haşmetli ve konforlu Efes denizci halkı da cezbediyordu. Orada toplanan güzide iş, ticaret ve muharebe erleri fikir ve felsefe adamları, Bozar severler, cesur gemiciler üstün bir sosiyete füzyonu yaratmışlardı. Hayatın o zamanki ve oraya mahsus şartları fizik ve moral kuvvetlere hürmet istiyordu. Mevcudu az olan kadın cinsi din uknum'ları arasına girmişti. Hayatı anlıyarak seviyorlar ve onu yapan harekete, kuvvete ve anaya tapıyorlardı. Efes'in Grekler devrinde tespit edilmiş kabile adlarından şunlar manidardır:

1 — Aragadis = (Arga'lılar)

2 — Levendi = (Levendler, erler)

3 — Pelazyii = (Pelaj'lar) (Brakisefaliye işaret)

4 — Voris = (Borlu'lar)

5 — Evripombii = (geniş alınlılar)

6 — Egotei = (Keçililer şimdiki kara ve sarı keçililer?)

7 — Eheptolemis = (kavgacılar) belki ekeler?

8 — Althemenis = (Sıçrayanlar, atlıyanlar)

9 — Ehirei = (Ağırlar, sağlamlar)

10 — Pii = (güçlüler, erkekler = cinsî münasebet bakımından)

11 — Poliklii = (şanlılar).

Manisa ile Efes arasını ve çevresini dolduran bunlar gibi sayısız kabile din ve dil esaslarında bir idiler. Yalnız resmî ve yazı dilleri iyon dili idi. Hepsinin birden taptığı Tanrıya Grek'ler Artemis adını veriyorlardı. "Roma'lıların Diana'sına tekabül eden bu mabude tabiatın hakimesi idi. Bakirelerin, faziletin, insan neslinin hamisi idi. En tanınmış olan tipi Efese ait olanıdır. Bunlar bütün tipleriyle küçük Asya büyük mabudesi Kubele (Kubaba) ana tipi ile birleşir" (Brockelman).

Not — Bu mabudenin bir türk adı taşıdığını şimdiden söylemeliyim. Erdem kelimesinin Türkçede fazilet (Divanı Lûgat-it-Türk, Rad. C. 1 Uygur ve Anadolu Lehçesi) demek olduğunu hepimiz biliriz. Artmak ve arıtmak kelimelerinde bu mabudenin müekkel olduğu bereket, tenasül, ve intaş fiilleri ile temizlik ve aklık manaları bulunduğu da meydandadır. Güneş - Dil Teorisi bu kelimeyi şu şekilde çözümler ve manalandırır:

(1) (2) (3) (4)

ağ + ar + at + am: Erdem, Artam

Bir numaralı anakök Güneşin ilkel anlama göre vasıflarından biri olan ışık ve aydınlık olduğuna göre bu anlam ar unsuriyle bir obje veya süje üzerinde tekarrürü ve at unsuru ile bu tekarrür fiilini kazanır. Am o süje veya objedir. Şu halde artam veya ertem parlaklığım ve dolayısiyle temizlik ve faziletin kendisinde tekarrür ettiği süjeyi gösteren bir kelime olur. Grekçede is fazla unsuru manayı tamamlıyan ve isimlendiren beşinci bir elemandır.

(Arkası yarın)

Maliyede yeni tayin ve terfiler

İstanbul muhasebe mümeyyizi BB İsmail Fatih malmüdürlüğüne, Kocaeli eski varidat müdürü Tevfik Bodrum Malmüdürlüğüne, Afyon müddeiumumiliği zabıt kâtibi Velid D. D. Y. Afyon muhasibi mesullüğü memur namzedliğine, D.D.Y. İzmir ikinci sınıf müfettişi Yaşar Balıkesir mesul muhasibliğine, D.D.Y. Afyon muhasibliği ikinci sınıf müfettişi Ali Kayseri mesul muhasibliğine, elektrik işleri etüd idaresi daktilosu Mebrure varidat umum müdürlüğü daktiloluğuna, İzmir kız lisesinden mezun-Kamer muntazam borçlar muvakkat müstahdemliğine, muntazam borçlar memurlarından Hasan terfian aynı daire ikinci mümeyyizliğine, İstanbul şube tahsil memurlarından Ahmed, Haydar, Rasim İstanbul tahsilât şube şefliğine tayin edilmişler ve Kemah malmüdürü Cevad, Çıldır mal. müdürü Tahsin birer derece terfi ettirilmişler, Bulancak malmüdürü Emin de vekâlet emrine alınmıştır.

Bakırköy'deki tren kazasının son safhası

İstanbul 18 (Telefonla) — Bakırköy yolundaki tren kazası hakkında müddeiumumilik tahkikatını bitirmiş ve makinistin suçlu olmadığı neticesine vardığı için hakkında takibat yapılmasına lüzum görmemiştir.

Yol politikamızın esasları neler olabilir?

(Başı 1. inci sayfada)

nıflara ayrılmıştır ve bunlardan mühimlerini devlet büdcesinden ayrılan tahsisat ile merkez teşkilâtı inşa ve idare etmektedir.

Bizde, bir yol programı tanzimi bahse konulduğu zaman dikkate alınması icabedecek unsurları şöyle tasavvur edemez miyiz ?

—Bu işlere tahsis edilebilecek paranın miktarı;

— İlk devrede inşasına girişilecek yolların;

a — Memleket müdafaası,

b — Ekonomi bakımından istikamet leri;

— Mevcud yollardan kabil olduğu kadar istifade;

— Fen teşkilâtımızdan en yüksek randıman alınma çareleri.

Memleketimizin bütün yollarını aynı vasıflarda inşa ve islâha kalkışmak şüphesiz ki çok masraflı, hattâ imkânsız denecek bir iş olur. Trafiği nisbeten az olan ve mahallî ihtiyaçları tatmin etmekte bulunan kısa yollarla, memleketin umumî bağlantısını temin eden, hükümet merkezini ve büyük şehirleri biribirine ve istasyonlara ve limanlara rapteden uzun tuldeki yolları bir tutmak doğru olamaz. Bu gibi yolların diğerlerinden daha sağlam, fazla süratli geliş gidişe elverişli ve modern bir şekilde inşaları icabeder.

Bu yollar kara yolları şebekemizin anahatlarını, belkemiğini teşkil ederler. Vilâyet sınırlarına tâbi olmaksızın istikamet alan, menfaati bütün memlekete şamil uzun tulde birinci derecede ehemiyetli yollarımızın doğrudan doğruya Nafia vekâleti tarafından ve merkezî teşkilât vasıtasiyle yaptırılması zarureti anlaşılmıştır. Memleketimiz yollarının sınıflara ayrılmasında ve teşkilâtlandırılmasında hareket noktası, içinde bulunduğumuz şartlar ve ihtiyaçlardır.

Şimdi, memleketimizin kendine has şartlarına, edinilmiş olan tecrübelere, ve nihayet, yol meseleleriyle asırlardanberi uğraşmış Avrupa memleketlerindeki örneklere bakarak kara yolu şebekemizin :

1 — Millî şoseler,

2 — Birinci derece vilâyet yolları,

3 — İkinci derece vilâyet yolları

Tarzında bir tasnife tabi tutulmasını düşünebiliriz.

Hangi şoseler *millî* unvanını alabilir? Bunları tayinde göz önünde tutacağımız noktalar bu yolların bir çok vilâyet merkezlerinden geçerek bir çok mıntakaları biribirine ve hükümet merkezine bağlantısını temin, inşaları masraflı olmak bakımından vilâyetlere deruhte edilmesi güç kısımları ihtiva etmeleri, ve yukarıda bahsettiğimiz istikamet unsurları itibariyle de memleketin hayatî ihtiyaçlarına tekabül eylemeleridir.

Millî şoselerle beraber, birinci derece vilâyet yolları kaza merkezlerinden geçerek hükümet merkezini vilâyetlere ve hududlara, vilâyetleri birbirine, demiryolu istasyonlarına ve limanlara birleştirerek uzak iç sahaların demiryollarla bağlantısını ve aynı zamanda memleketin muhtelif bölgelerindeki şehirler ve büyük kasabalar arasında motörlü vasıtalarla inkıtasız seyahat ve nakliyat imkânını temin edecektir.

Demiryol hatlarımız üzerinde bulunmıyan kasaba ve köyler nakliyatının kolaylaştırılması ve iktisadî inkişafları bakımından millî şose ve birinci derece vilâyet yollarının, mevcud demir yolları uğrağı olmıyan yerlerden geçirilmesi, ancak yol şebekesinin umumî bağlantısını ikmal için mahdud bazı mecburî geçid yerlerinde demiryol istikametlerinin takib olunması münasib olur.

İkinci derece vilâyet yolları, bütün kaza ve nahiyelerimizi bağlamak suretiyle mahallî ihtiyaçları karşılıyacaktır. Bu yollar nisbeten kısa tulde olup demiryolu istasyonlarına millî şose ve birinci derece vilâyet yollarına birleşmek suretiyle bütün kaza ve nahiyelerimizin demiryollarımızla bağlantısı temin edilmiş olacaktır. Millî şoselerin doğrudan doğruya merkezce idare olunması lüzumunu söylemiştik. Şunu da ilâve edelim ki, millî şose sınıfına alınacak yolların hepsinin birden inşasına başlanması işin dağılmasına, kuvvet israfına sebebiyet verebilir. Bundan dolayı ilk zamanlarda yalnız bir kısım yollar üzerinde geçid teminine matuf tamirler ile iktifa edilip esaslı yol inşaatına, meselâ garb, merkez, şark olmak üzere üç mıntakadan başlanarak yol varidatını ve inşaat vasıtalarını ve teknik personeli teksif ederek yolların ehemiyet sırasına göre ikmal edilmesi daha verimli olur. Vilâyet yollarına gelince, birinci ve ikinci sınıf vilâyet yolları millî şoselerle beraber biribirini tamamlıyarak bir kül teşkil ederler. Millî şoseler başlı başına memleketin bağlantısını ve münakale ihtiyacını temin edeceklerinden millî şoselerin inşa seneleri zarfında diğer iki sınıf yolun inşa ve bakım key fiyetinin geri bırakılması tecviz edilemez. Her sınıf yola aid tahsisatın biri birine karıştırılmaksızın ayrılması zarurîdir. Birinci ve ikinci sınıf vilâyet yollarının inşa ve mütemadî tamirleri vilâyet nafiaları teşkilâtiyle idare edilirse de burada da program ve teknik bakımından merkezin mürakabesi şarttır. Bu suretle yol programının bir elden takibi ve yol işlerinin aynı hedefe tevcihi mümkün olur.

Vilâyet yolları mesaisinden verimli neticeler alınması için de bu yollara ayrılacak teknik vasıtaların, makinelerin ve gelirin az çok teksifi icabedecek ve hele birinci sınıf vilâyet yolları esaslı inşaatının - millî şoselerde olduğu gibi - ehemiyet sırasına konarak birbiri ardınca yaptırılması münasib olacaktır.

Her vilâyet mıntakasına isabet eden yol varidatının aynı vilâyet sınırı içindeki yollara tahsisi halinde yol mesaisinin teksifine imkân hasıl olmıyacağından yol varidatının her halde yarısının merkez emrinde toplanarak programa ve ihtiyaca göre tevzi ve taksimi zarureti kendiliğinden hasıl olmaktadır.

* * *

Sınıflara taksim edilerek geniş bir plân mucibince tahakkukuna çalışılacak bir yol politikasına göre modern yolun vasıflarını nasıl tesbit edebiliriz ?

Sonra, memleketimizde böyle bir yol şebekesi vücude getirilirken hangi yolların millî şoseler sınıfına alınması münasip olacaktır ?

Bu mevzuları da vaktinde tetkike çalışacağız. *

Sadâbat paktının tasdiki dolayisiyle

Dr. Arasın çektiği telgraflar

(Başı 1. inci sayfada)

nın iki memleketimizi birleştiren kardeşçe dostluk bağlarını daha ziyade kuvvetlendirmesi hususundaki dileklerimi ekselansınıza tekrarlarım.

Tevfik Rüştü Aras

Ekselans Dr. Tevfik Rüştü Aras
— Hariciye Vekili —
Ankara

Sadâbat paktının B. M. Meclisince tasdikini bana bildiren lütufkâr telgrafınızdan dolayı ekselansınıza teşekkür ederim.

Bu hâdise vesilesile, elde edilen muvaffakıyetten dolayı en hararetli tebriklerimi teyit eder ve Sadâbat paktının en maddî bir delilini teşkil ettiği iki memleketi birleştiren kardeşlik bağlarının kuvvetlendirilmesi yolundaki müşterek dileklerin tahakkuku emrinde gerek şahsen gerek arkadaşlarımın samimî teşriki mesaisi hakkında yeniden teminat veririm.

Tevfik El Subeydi

Ekselans Bay Samiy
— İran Hariciye Nazırı —
Tahran

Türkiye B. M. Meclisinin müstaceliyet kararıyle bugünkü celsesinde Sadâbat paktını ittifakla tasdik eylediğini ekselansınızın ıttılaına arzetmekle mübahiyim.

Bu mesut fırsattan büyük bir sevinçle istifade ederek ekselansınıza sadık dostluğumun teminatını tekrarlar ve majeste Şahinşahın mufahham teşebbüslerinden doğan ve Sadâbat saraylarında yüksek himayeleri altında akdolunan bu kardeşçe dostluk paktının altına imzamı koymuş olduğumdan dolayı duyduğum büyük şerefi arzeylerim.

Dost büyük İran milletinin saadet ve refahı hususundaki samimî dileklerimin kabulünü ekselansınızdan rica ederim.

Tevfik Rüştü Aras

Ekselans Dr. Tevfik Rüştü Aras
— Türkiye Hariciye Vekili —
Ankara

Türkiye B. M. Meclisinin Sadâbat paktını ittifakla kabul ettiğini 14 ikincikânun tarihli telgrafla bana bildirmek lütfünde bulunduğunuzdan dolayı ekselansınıza son derece minnettarım.

Ekselansınızın kuvvetli bir tarzda akdine hâdim olduğu Sadâbat paktının, namlı şefi büyük Atatürk'ün basiretli ve kiyasetli sevk ve idaresi altında bulunan asîl türk milleti ile İran milleti arasında teyemmünen mevcud sarsılmaz kardeşçe dostluk bağlarını tarsin ve takviye etmiş olduğunu müşahede etmekle çok bahtiyarım.

Bu fırsattan istifade ederek samimî dostluk hislerimi tekrarlar ve dost büyük türk milletinin saadet ve refahını dilerim.

Samiy

Çinliler Vuhuya doğru ilerliyor!

(Başı 1. inci sayfada)

gun Çin kuvvetlerinin memleketin içine doşru çekilmelerini intaç edecektir.

Şimalden gelen japon müfrezesi birkaç kere elden ele geçen Şovşien'i zaptetmiştir. Üç yürüyüş kolu, garba doğru ilerlemektedir.

Diğer bir yürüyüş kolu Nankin'in 80 kilometre şimalinde kâin Mingkvang'i zaptetmiştir.

Çinliler Şanghay civarında çete harbı yapıyorlar

Şanghay, 18 (A.A.) — Çin menabiinden bildirildiğine göre, üç bin japon piyadesi, Şanghay'ın otuz kilometre şarkında kâin Nanhui ve Çuança'yı son günlerde zabtetmiş olan yedi bin kişilik Çin çete kuvvetlerine bu sabah, tayyarelerin yardımı ile, hücum eylemiştir. Çin çete kuvvetleri, derhal mukabil taarruza geçmişler, 200 japon esir almışlar ve iki zırhlı otomobil elde etmişlerdir. Japonlar geri püskürtülmüştür. Şanghay ile Uangpu'nun sağ kıyıları arasında her türlü münakale iki gün denberi kesilmiş bulunmaktadır.

Şantung'da da kanlı bir harb bekleniyor

Hankov, 18 (A.A.) — Çin ajansının bildirdiğine göre Şantung'un cenubunda çok kanlı bir harbın yapılması bekleniyor. Burada her iki taraf ta mühim kuvvetler tahşit etmiştir. Çinliler bir mukabil taarruz hareketi için icabeden bütün tedbirleri almış bulunuyorlar. Bununla beraber takviye kuvvetleri gelmekte devam ediyor.

Pekin - Hankov demiryolu üzerindeki Çin kuvvetleri Tiençin - Pukov demiryolunu müdafaa eden Çin kuvvetleriyle irtibat kurmağı kararlaştırmışlardır. Diğer taraftan Pekin - Hankov cephesindeki çin orduları Lungay demiryolunu mutlak surette müdafaa emrini almış bulunuyorlar.

Tiyangsının şimalinde Çin ve japon kıtaları arasında şiddetli bir muharebe olmaktadır.

Anyev vilâyetinin merkezinde çinliler tamamiyle vaziyete hakimdir. Yangtse boyunca Vuhu'yu kuşatmağa devam eyliyorlar. Bu nokta Nankin'in 75 kilometre şimalindedir.

Tsining kimin elinde?

Pekin, 18 (A.A.) — Japon ordusu namına söz söylemeğe salâhiyetli bir zat, Çining'in Çin kıtaları tarafından istirdad edildiği hakkındaki haberi yalanlamıştır.

Bu zat, japonların bu şehri kuvvetle ellerinde bulundurduklarını ilâve etmiştir.

Şiddetli bir harb

Tokyo, 18 (A.A.) — Domei ajansı, tankla mücehhez bir japon müfrezesinin Anhvei içindeki Hohsien köyünü zaptettiğini ve çinlilerin 200 ölü verdiklerini bildirmektedir.

Japon askerleri iki ingiliz kızına tecavüz ettiler

Paris, 18 (A.A.) — Matin gazetesi, Şanghaydan aldığı bir telgrafa istinaden iki ingiliz kızının sekiz japon askerinin tecavüzüne uğradığı haberinde ısrar etmektedir. Bu hâdise, dün olmuş ve tekzib edilmiştir. Bu iki ingiliz kızı yanlarında iki ingiliz erkeği olduğu halde beynelmilel mıntakanın haricine çıkmışlar ve o anda japon askerleri erkeklerin üzerine hücum etmişlerdir. Erkekleri bir ağaca bağlıyan sekiz japon askeri bunların gözü önünde kızlara tecavüz etmişlerdir. İngiliz makamları tahkikat açmışlardır.

Bir gemi tehlikesi

Londra, 18 (A.A.) — Cragpool adlı bir gemi imdad istemiş, anbarlarına su hücum ettiğini bildirmiştir. Önceden bu haber telâş uyandırmışsa da, daha sonra vapurun armatörleri, sükûnet verici haberler almışlardır. İşlemekte olan tulumbalar, suyun anbarlarda yükselmesine mani olmaktadır. Cragpool'in imdad işaretlerini duyan bir kaç gemi ve ezcümle "Europa" ismindeki transatlantik azgın bir denizde yardıma gitmektedir.

İstanbul borsası

18 - 1 - 1938

PARALAR

	ALIŞ	SAT
Sterlin	625.—	630
Dolar	123.—	125
Frank	80.—	85
Liret	99.—	105
Belç. frangı	80.—	84
Drahmi	18.—	22
İs. frangı	570.—	580
Leva	20.—	23
Florin	65.—	70
Kuron Çek.	78.—	82
Şilin Avus.	21.—	23
Pezeta	—.—	—
Mark	26.—	29
Zloti	20.—	22
Pengö	21.—	25
Ley	12.—	14
Dinar	48.—	52
Yen	—.—	—
Kuron İs.	30.—	32
Altın	1066.—	1068
Banknot	273.—	274

ÇEKLER

	AÇILIŞ	KAPANIŞ
Londra	528.—	626.50
Nevyork	0.791382	0.795
Paris	23.745	23.82
Milano	15.1130	15.18
Brüksel	4.7050	4.73
Atina	87.0225	87.22
Cenevre	3.4446	3.46
Sofya	63.6942	63.88
Amsterdam	1.4286	1.43
Prag	22.66	22.73
Viyana	4.2134	4.23
Madrid	13.6942	13.76
Berlin	1.9745	1.98
Varşova	4.1990	4.20
Budapeşte	4.—	4.01
Bükreş	106.5286	106.78
Belgrad	34.355	34.45
Yokohama	2.7356	2.74
Moskova	23.765	23.86
Stokholm	3.0890	3.09

ESHAM VE TAHVİLAT

	Açılış	Kapanış
1933 Türk borcu I.	18.85	18.9 (Vade
" " " II.	18.825	18.9 (Vade
C. Merkez Bankası	97.50	97.7
Anadolu D. Y.		
Mümessil	39.90	40. (Vade

ANKARA Borsası

Günlük fiyat cedve

18 - 1 - 1938

	Azamî	Asgarî	Vasa
Yumuşak buğday	4.98	4.15	4.3
Sert "	4.95	4.00	4.3
Mahlût "	4.00	3.88	3.9
Arpa	3.18	3.00	3.1
Cavdar	3.00	3.00	3.0
Mercimek	3.00	3.00	6.1
Nohut	6.00	6.00	5.9
Bulgur	5.75	5.50	5.7
Mısır	3.52	3.52	3.5
Yulaf	4.18	4.18	4.1
Fasulye	7.01	7.01	7.0

Ankara piyasasında mühim bazı maddelerin vasatî perakende fiatları

METAIN İSMİ	VAHİDİ KIYASI ve KALİTE	KUR
Ekmek	Birinci Kilo	10
Francala	—. "	14
Koyun eti	Kilosu	40
Dana eti	"	30
Sığır eti	"	25
Balık	Torik. Adet	50
"	Kefal. "	75
Koyun başı	Adet	10
Tiftik	90 kr. 90 kr.	90 k

Urolog - Operatör
Dr. Kemal Sera
Avrupa tetkikatından dönm
ve hastalarını Çocuk Kurum
caddesinde Kayserili İbrahim
partımanının 5 numarasında
bule başlamıştır. Muayene saat
ri: 15-19. Telefon: 3935 1—

Kiralık
Yenişehir Sıhiye Vekâleti
sında yeni yapılan Uğur apartm
da iki oda bir banyodan mürekkep
tak ve üç oda umumî hayat daire
ayrıca servis kısmını havi mo
tertibatlı dört ve beş odalı iki
kiralıktır. Her vakit görülür.
fon : 185[illegible] 1—

DİŞ TABİBİ
M. AZİZ TUNÇ
Pazardan maada her gün ha
talarını kabul ve tedavi eder.
Adliye Sarayı yanında Sarra
Hakkı Apartımanı No. 1
3—6949

Memur arıyoruz
Gazetemizin resim ve yazı arşi
lerini görebilecek lisan ve daktilo
lir bir bayana ihtiyaç vardır. Bu i
de tecrübe sahibi olan tercih edile
tir. İsteklilerin Ulus gazetesi yazı
mına mektubla müracaatları.

FOTOĞRAF AMATÖRLERİ

Bir fırtına manzarası

OKUYUCULARIN suallerine cevab

Ali Zeki — Objektifler hakkında yakında mufassal malûmat vereceğiz.

Tahran Kenan Gökard — Mektubunuza teşekkür ederiz. Resimleri bekliyoruz. Müsabaka müdeti uzatıldı. Ağrandisman fotoğraflarla da iştirak edilir.

Sinema muhibbi — Filim studyosunda çıkardığınız resimleri gelecek nüshamızda maalmemnuniye dercedeceğiz. Makaleniz daha ziyade sinema sayfasını alâkadar eder.

Fahri Kaya — Okuyucularımızın göndereceği ve sanat itibarile muvaffak addedilebilecek kıymette resimleri maalmemnuniye neşrederiz.

Neriman Hilmi — Resimleriniz maalesef klişeye gelmiyecek kadar hafif olduğundan dercedemedik. Bu ayarda resimlerle iyi basılmış olmak şartile müsabakamıza iştirak daima mümkündür.

İnce gren revelâtörü

Bilhassa Layka, Kontaks ve emsali makinelerle çalışanlar ince gren veren revelatörlerin kıymetini takdir ederler. İşte okuyucularımıza mücerrep bir terkip :

Su	1 litre
Paraphénylenediamine	5 gr.
Génol	10 gr.
Hydroquinone	1,5 gr.
Sulfite de soude anhydre	60 gr.
Phosphate tribasique de soude	5 gr.
Bromure de potassium	1 gr.

18 derecei hararette olmak şartile developman müddeti 13 dakikadır.

Sinema oynarken resim çekilebilir mi ?

Şübhesiz ki muhtelif okuyucularımız bunu düşünmüşlerdir. İşte size yukarıdaki iki resim bunun mümkün olduğunu ve hattâ bu şekilde normale yakın resimler elde edilebileceğini gösteriyor. Bu gördüğünüz resimler 1 : 2 veya 1 : 1.5 gibi kuvvetli objektifli makinelerle zıyadar ve nisbeten yavaş hareketli sahnelerde 1/8 enstantane ve açık diyaframla çekilmiştir.

Paris enternasyonal fotoğraf sergisinde

Neler gördüm?

Paris sergisini gezerek ihtisaslarını bize bildirmesini Paristeki bir arkadaşımıza yazmıştık. Kendisinden aldığımız cevabı memnuniyetle neşrediyoruz :

Mektubunuzu aldığım zaman Paris 23 üncü enternasyonal fotoğraf salonu kapılarını kapatmak üzere idi, Evvelce de gezmiş olduğum bu salona, son gününde, bir kere daha güzel memleketimizi temsil edecek hiç olmazsa bir iki esere rast gelememekten doğan bir acı içinde tekrar girdim.

Gün geçtikçe bizde de inkişaf ettiği haberlerini alarak sevindiğim fotoğrafcılık sanatiyle meşgul olanlar bunu sırf vakit geçirmek için bir meşgale telâkki etmek zamanlarının çoktan geçmiş olduğunu acaba düşünmüyorlar mı ?

Sık sık açılan beynelmilel salonlara, müsabakalara iştirâk edilmemesinden doğan mesuliyetin büyük bir kısmını hiç şüphesiz ki amatörlerimize aiddir.

Kapıdan girerken aldığımız kataloğa sizinle beraber etrafa bir göz gezdirelim: Balkanlar dahil olduğu halde bütün Avrupa memleketleri, Şimal ve cenub Amerikası, Filipin adaları, Kap müstemlekesi, daha bilmeme nerelerini sayayım ? Dünyanın dört tarafından çalışılmış, özenilmiş ve muvaffak olunmuş resimler vardı. Hepsi büyük bir zevk ve vukufla alınmış itina ile büyütülmüş ve gönderilmiş, hepsi memleketlerinin ruhunu, karakterini ve milliyetini taşıyan canlı birer mümessil, masrafsız birere propagandacı....

İşte Macar pavyonu.. Fotoğrafçılıkta Macarların Avrupa milletlerinin en başında geldikleri malûmdur. Pavyonları sabahtan akşama kadar binlerce ziyaretçiyi meşgul ediyor.

Fotoğrafların hakikaten fevkalâde güzel olmasına rağmen diğer senelere nazaran zayıf telâkki edildiklerini gazete kritiklerinde okuduğum zaman hayret ettim.

O sergi köşesini gördükten sonra Macaristanı ziyarete heves etmemek imkânsız.

Macar. Pusztası manzaraları, Balaton gölü civarı, Budapeşteden muhtelif görünüşler, Millî kıyafetler, dans sahneleri, hepsi güzellik sanat ve incelikde biribirleriyle rekabet ediyorlar.

Böyle bir salonda lâyık olduğu veçhile temsil olunan bir memleketin bu yüzden temin edeceği maddî ve manevî faydalar sayılamıyacak kadar çok....

Ne ise [illegible] te ormanda bir geyik, objektife merak ve hayretle bakıyor. Diğer tarafta vurulmuş ve yarasından kanlar akan bir yaban domuzu, mecalsiz devrilmiş, yaşlı, dunuk gözleri bütün bütün kapanmak üzere, bir kaç adım ileride iki büyük tablo : Heyecanlı iki av sahnesi..

Katî bir realizmden fantezinin en yüksek derecesine çıkan bütün bu yüksek eserler karşısında, tetkik eden, tenkidler hazırlayan, not alan, her milletin amatör, profesyonel fotoğrafçıları, grup halinde fotoğraf kulübleri azaları, gazeteciler ve nihayet sanattan anlayan onu takdir eden binlerce, on binlerce, yüz binlerce ziyaretçi..

Bu bir kaç satırla sergi hakkında bir fikir vermeğe muvaffak oldum ve türk sant eserlerinin yokluğundan mütevellid duyduğum acı iztirabı sayın okuyucularınıza anlatabildimse bahtiyarım. — ***

Amatör resimleri

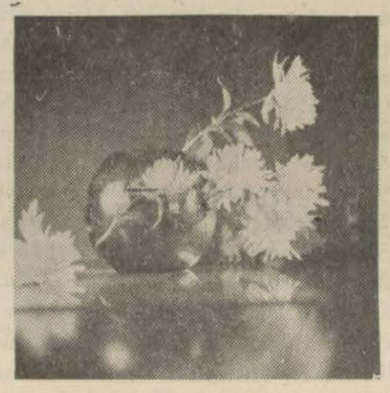

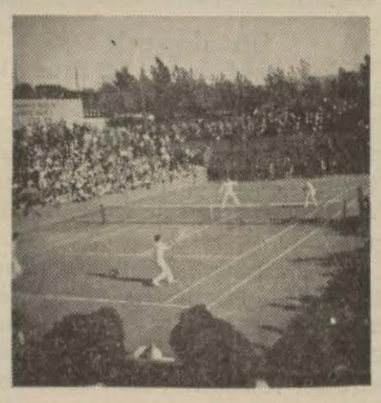

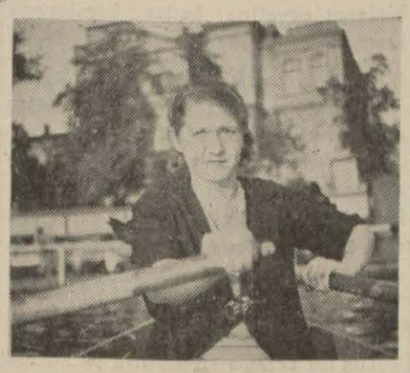

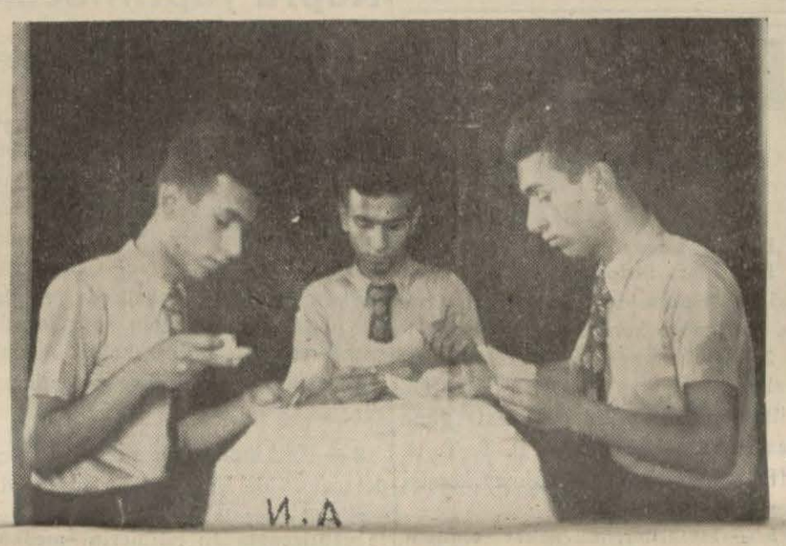

Yeni sistem pozometreler

Okuyucularımızdan Bankalar caddesinde Ar Fotoğrafhane ve ticarethanesi sahibi B. Rasimden bir mektub aldık. Bu mektubda 15 Kânunuevvel tarihli sayfamızda çıkan ve fotoğrafta poz müddetinin tayinine dair olan makaleden bahsedilmekte ve bu yazıya aid cedveldeki hesabları daha basit ve otomatik olarak gösteren ve cebde kolayca taşınabilecek ebadda bulunan yeni sistem pozometreden birer tanesini kendisine müracaat edecek olan, Ulus'un fotoğraf amatörü okuyucularına ücretsiz olarak takdime amade olduğunu bildirmektedir.

Bir klişede üç poz

İstanbul Yüksek ticaret mektebinde 1927 numaralı B. Necmi Kâtip tarafından evvelki sayfalarımızdan birinde tarif ettiğimiz usulde çekilerek gönderilen bir resmi yukarıda dercediyoruz. Umumiyet itibariyle şimdiye kadar gönderilenlerden fazla muvaffak olmuş addedilebilen bu resimde gördüğümüz noksanlar :

1 — Duruşların ve çehredeki ifadenin her üç pozda da ayni olması.

2 — Elbiselerin değişik olmaması.

3 — Ellerin ve masanın üstündeki eşyaların karışmış olmalarından ibarettir.

Esas anlaşılmış demek olduğundan müteakib resimlerde pratik de fazlalaşacak ve bu gibi ufak tefek kusurlar kendiliğinden zail olacaktır.

Yalnız amatörler için bir müsabaka açtık

Şartlar şunlardır

1 — Ulus gazetesi bu sayfasında amatör okuyucularını alâkadar edecek büyük bir konkur açmaktadır.

Bu konkur A : Manzara, B : Portre ve C: Natürmort olarak üç sınıfa ayrılmıştır.

2 — Her amatör istediği sınıflara iştirâk etmekte serbesttir.

3 — Bir kuponla ve beher sınıf için âzamî üç resim kabul edilir.

4 — Gönderilecek resimler ancak siyah olabilir. Mat ve parlak olmasında beis yoktur. (Yalnız parlak resimler gazetede klişeye daha iyi gelir.) Roprodüksiyon, boyanmış fotoğraflar, ayrı ayrı klişelerden yapılmış montajlar kabul edilmez.

5 — Resimler 9 × 12 ilâ 13 × 18 ebadında olmalıdır.

6 — Evelce fotografların gönderilmesi için koyduğumuz mühleti bir çok okuyucularımızdan aldığımız mektublar üzerine bir marta kadar uzattık. Fotografların 1 mart akşamına kadar Ulus gazetesine gönderilmesi lâzımdır.

7 — Konkurda mükâfat kazanan resimlere aid negatiflerin jüri heyeti tarafından tetkiki meşrut olduğundan gönderilen resim klişelerinin konkur neticesine kadar iyi surette muhafaza edilmesi lâzımdır.

8 — Her kategoride birinciliği kazanan resim sahibine Ulus idaresi güzel bir fotoğraf makinesi, ikinciliği kazananlara muhtelif fotoğraf malzemesi hediye edecektir.

Jüri heyeti tarafından intihap edilecek diğer muvaffak olmuş eser sahiblerine birer takdirname verilecektir.

9 — Gönderilen resimler iade olunmayacak bunlardan mükâfat ve takdirname kazanmış olanlar sırasiyle 15 mart tarihli fotograf sayfamızda ilân edilecektir. Ulus gazetesi bu fotograflardan muvaffak olanları sahibinin ismini zikretmek suretile neşir hakkına malik olacaktır.

10 — Gönderilen resimlerin üstüne isim ve adres yazılmayıp yalnız bir sıra numarası konacaktır.

Resim sahibinin ad ,soyadı ve sarih adresiyle resimlerin ismi ve numarası... bu sayfadaki kupona okunaklı bir surette yazılacaktır.

11 — Resimler kuponla birlikte bir zarfa konacak ve üzerine (fotoğraf konkuru) ibaresi yazılarak ikinci bir zarf içinde (Ankar Ulus gazetesi idarehanesi fotoğraf konkuru memurluğuna) gönderilecektir.

12 — Kuponsuz gönderilen ve işbu konkur talimatnamesi maddelerine uymıyan resimler müsabaka harici addolunacaktır.

13 — Memeleketimizin tanınmış zevatından müteşekkil jüri heyeti sayın âzasının isimleri 1 şubat tarihli nushanın fotoğraf sayfasında münderiç olacaktır,

Konkur müddeti marta kadar uzatıldı

Gazetemizin fotoğraf amatörleri için tertib ettiği büyük konkura iştirâk müddetini, okuyucularımızdan bir çokları tarafından gösterilen arzu üzerine, 1 mart 1938 tarihine kadar uzatıyoruz. Netice martın on beşinci günü fotoğraf sayfamızda ilân edilecektir.

Bu konkur dolayısiyle memleket içindeki ve dışındaki bir çok okuyucularımızdan aldığımız teşvik edici mektublarda fotoğraf sayfamıza gösterilen büyük alâka ve teveccühten dolayı kendilerine bilhassa teşekkür etmeği bir borç addederiz.

Ulus fotoğraf konkuru kuponu

Amatörün adı ve soyadı .....

Sarih adresi .....

	Resmin No. sı	İsmi	Fotoğ. mak.	Negatifin cinsi ve markası	Kullanılan kâğıdın cinsi ve markası
A	1-				
	2-				
	3-				
B	1-				
	2-				
	3-				
C	1-				
	2-				
	3-				

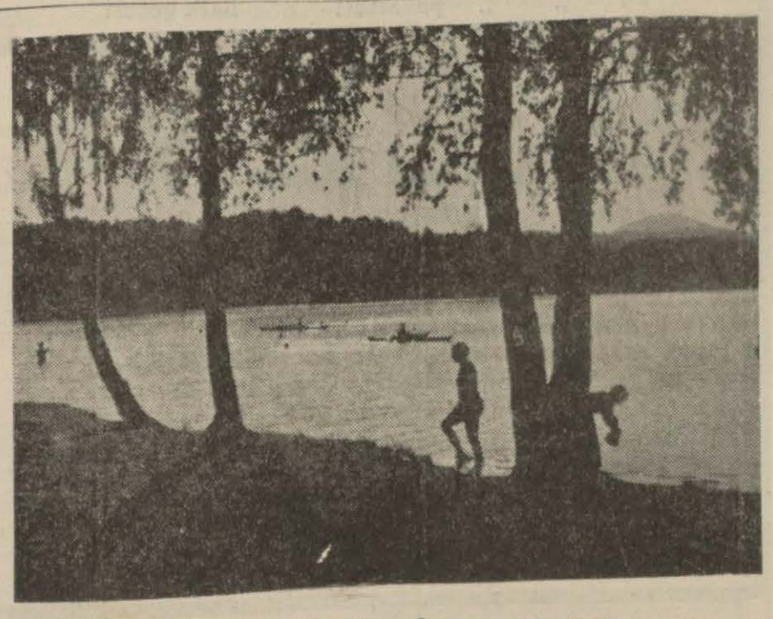

Sahilde bir akşam manzarası

RESMÎ İLÂNLAR

M. M. bakanlığı

Evrak sandığı yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Beher tanesine tahmin edilen (15) lira 87 kuruş olan 66 aded evrak sandığı eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 2. 2. 938 çarşamba günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı 78 lira 56 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak her gün öğleden sonra M. M. V. satın alma komisyonuna müracaat.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2. ci ve 3. üncü maddelerinde gösterilen vesaikle ve teminatiyle birlikte komisyona gelmeleri. (128) 1—281

Kablo Arka tezkeresi alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

1) 15 adet kablo arka tezkeresi açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 712 lira 50 kuruştur. İlk teminat parası 53 lira 50 kuruş.

3) İhalesi: 1 şubat 938 günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(102) 1—256

Kimya alât ve edevatı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen fiatı 2367 lira olan 70 kalem kimya âlet ve edevatı açık eksiltme ile satın alınacak tır.

2 — Eksiltmesi 25-1-938 salı günü saat onda M.M.V. satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İlk teminat 177 lira 53 kuruştur.

4 — Şartname M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeleriyle birlikte eksiltme gün ve saatında M. M.V. satın alma komisyonunda bulunmaları .

(57) 1—181

Trasformatör ve yeraltı kablosu alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

1 — 1. adet 250 kilovolt amperlik transformatör ve 2 adet 100 kilovolt transformatör ve 1500 metre yer altı kablosu ile 11 kalem elektrik malzemesi pazarlıkla eksiltmeye konmuş olup, her iki malzeme birden ihale edildiği gibi ayrı ayrı da ihale edilebilir.

2 — Tahmin edilen bedelleri 9500 lira olup ilk teminat parası 712 lira 50 kuruştur.

3 — İhalesi 31.1.938 pazartesi günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2; 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(103) 1—257

Kablo bobini alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko.dan :

1) 100 adet kablo bobini açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 1200 lira olup ilk teminat parası 90 liradır.

3) İhalesi 31.1.938 pazartesi günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle ihale gün ve saatında M. V. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (101) 1—255

Fabrikalar

150 ton mazot alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (9000) lira olan 150 ton mazot Ankarada askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 1.2.938 salı günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (675) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (119) 1—285

Müteahhit nam ve hesabına 15 ton Lüleci Kili

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüqü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (525) lira olan yukarda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî fabrikalar Umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 4-2-938 cuma günü saat 14 de pazarlık ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (39) lira (38) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (141) 3—316

Müteahhit nam ve hesabına 15 ton kaolin kumu

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (900) lira olan 15 ton kaolin kumu Ankarada askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 1.2.938 salı günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (67) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (120) 1—286

P. T. T.

Porselen fincan alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 50.000 adet iki No. lı porselen fincan kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli (12500), muvakkat teminatı (937,50) lira olup eksiltmesi 7 mart 938 pazartesi günü saat (15) de Ankarada P. T. T. U. Müd. binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubunu, ticaret odası vesikasından başka müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda Beyoğlu P. T. T. Ayniyat şube müdürlüğünden parasız verilir. (132) 1—345

Travers alınacak

Nafia Vekâletinden :

Aşağıda cetvelde parti miktarları yazılı olan ceman 256439 adet normal ve "140 takımlık" 5460 adet basit makaslık kayın traversi değiştirilmiş olan fennî şartnamesine göre yeniden sekiz partide ve 4 şubat 938 cuma günü saat 10,30 dan itibaren ayrı ayrı eksiltmesi yapılacak surette kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme Ankarada vekâlet malzeme eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

Her partiye ait eksiltme şartnamesi ve teferruatı cetvelde hizalarında yazılı bedel mukabilinde Ankarada Vekâlet malzeme müdürlüğünden alınabilir.

İsteklilerin her parti için ayrı ayrı tanzim edecekleri teklif mektuplarını cetvelde hizalarında gösterilen muvakkat teminat ve talimatnamesine göre Vekâletten alınmış malzeme müteahhitliği vesikası ile birlikte 4 şubat 938 cuma günü saat 9,30 a kadar Ankarada Vekâlet Malzeme müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (145)

Partiler	Miktarı: Normal adet	Miktarı: Basit makaslık adet	Muhammen bedel Lira kr.	Muvakkat teminat Lira kr.	Şartname bedeli Lira kr.	Traverslerin kesileceği Devlet ormanları
I	30835		70920.50	4796.03	3.55	Kocaeli vilâyeti Hendek kazasındaki Çamdağı - Atbaşı ormanından
II	24003		55206.90	4010.35	2.76	Kocaeli Vilâyeti Karasu kazasındaki Mollahasan pınarı ormanından
III	41524		95505.20	6025.26	4.78	Kocaeli vilâyeti Hendek kazasındaki Keremali Haraklıüstü ormanından.
IV	61901		216653.50	12082.68	10.83	Bolu vilâyeti Düzce kazasındaki Girişkuzu ormanından.
V	20622		69083.70	4704.19	3.45	Bolu vilâyeti Düzce kazasındaki Kelkaya ormanından.
VI	9289		27867.00	2090.03	1.39	Bolu vilâyeti Düzce kazasındaki Kokurdan ormanından.
VII	55265		175190.05	10009.50	8.76	Bolu vilâyeti Akçakoca kazasındaki Orhandağı ormanından.
VIII	13000	5460	67730.00	4636.50	3.39	Bolu vilâyeti Düzce kazasındaki Keçidere - Dikmenaltı ormanından.

1—346

Orman koruma Genel komutanlığı

Çamaşırlık bez alınacak

Orman Koruma Genel Komutanlığı Satın Alma Komisyonundan :

1 — Orman koruma kıtaatı ihtiyacı için kapalı zarfla eksiltmeye konulan 26867 metre çamaşırlık beze teklif edilen fiyat komutanlıkça pahalı görüldüğünden 2490 sayılı kanunun 40. maddesi mucibince pazarlığa ççevrilmiştir. Birinci pazarlığı 24. 2. Kânun 938 pazartesi günü saat 15 de Ankarada Yenişehirde genel komutanlık karargâhında satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Çamaşırlık bezin muhammen bedeli 6985 lira 42 kuruş ve ilk teminatı 523 lira 91 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Mezkûr gün ve saatte isteklilerin komisyona müracaatları. (158) 1—253

Bayındırlık Bakanlığı

Köprü yaptırılacak

Nafia Vekâleti Erzincan Su İşleri On İkinci Şube Mühendisliğinden :

1 — Muhammen bedeli keşfi (13629) lira (66) kuruştan ibaret bulunan Erzincan ovasının şimal kısmındaki Norgâh ve Çermik bataklıkları kurutma kanallarının Pizvan, Küpesi, Kara kilise ve Gadaganlar yollarını katettiği mahallerde yapılacak dört adet köy yolu köprülerinin inşası ve müteahhide ihalesi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Katî ihale 28 Şubat 938 tarihinde saat 15 de Erzincan şarbaylığında teşekkül edecek komisyon marifetiyle yapılacağından taliblerin mezkûr tarihten evvel muvakkat teminat akçesi tutarı olan (1022) lira (22) kuruşluk teminatları ve yedlerinde mevcud vesaikleriyle birlikte Erzincan su işleri 12 inci şube mühendisliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

3 — Şartname ve projeler bedeli mukabilinde Erzincanda 12 inci şube mühendisliğinde satılmaktadır.

(124) 1—262

Mahkemelerden

Tebliğ

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Ankarada zincirli cami yanında işkembeci Tevfik ustanın yanında çalışan Hilmi oğluya :

İkinci evkaf apartmanında vakıflar umum müdürlüğü tarafından aleyhinize açılan 69 lira 75 kuruş alacak davâsının yapılmakta olan duruşmasında adresinizin meçhul olduğundan tebligat yapılamadığı görülmüştür. Usulün 141 inci maddesi mucibince ve 20 gün müddetle gazete ile tebligat yapılmasına muhakemece karar verilmiş ve duruşmada 16. 2. 938 çarşamba saat 9,5 e bırakılmış olduğundan o gün mahkemede bizzat hazır bulunmadığınız veya bir vekil göndermediğiniz takdirde muhakemenize gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

(155) 1—352

Tebliğ

Ankara Asliye Mahkemesi Ticaret Dairesinden :

Müddei : Sümer Bank vekili Avukat Salim Tamer.

Müddeialeyh : Yenişehirde Tuna caddesinde 3. No. Atıfın evinde Ziya oğlu Rifat.

Müdei Sümer Bank tarafından mensucat tahsili için 1. 12. 934 tarihli taahhüdname ile bankaca Almanyaya tahsile gönderildiği halde taahhüdname ahkâmına riayet etmediğinden tahsilde bulunduğu müddet zarfında sarfedilen 3673 lira 22 kuruşun kendisinden taahhüdname mucibince % 9 faiz ve masarıfı muhakeme ve ücreti vekâletle birlikte tahsiline karar verilmesi talebiyle müddeialeyh Ziya oğlu Rifat aleyhine Müddei banka vekili avukat Salim Tamer tarafından ikâme edilen davâya müteallik 26. 10. 937 tarihli arzuhal sureti mumaileyhin mezkûr adreste bulunmadığı beyaniyle mübaşir tarafından bilâ tebliğ iade kılınmış ve ikâmetgâhı meçhul bulunan mumaileyhin hakkında ilânen tebligat yapılmasına karar verilmiş ve arzuhal sureti mahkeme divanhanesine talik kılınmış ve 20 gün cevab müddeti tayin edilmiş olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

1—359

A. Levazım Âmirliği

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Karaköse birlikleri için 200 ton unun kapalı zarfla eksiltmesi 21. 2. Kân. 938 saat 11 de Karaköse askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 26.000 lira ilk teminatı 1950 liradır. Şartnamesi 25 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir. İsteklilerin kanunî ve ticaret odası vesikalarını ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (4771) 1—84

Pijamalık bez alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Askerî lise ve orta okullar için alınacak olan 77996 metre pijamalık bez eksiltmesi kapalı zarfla 26-1-938 saat 15 de Tophanede İstanbul Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 18719 lira 4 kuruş ilk teminatı 1403 lira 93 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri .

(48) 1—177

120 ton pirinç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İdareleri İstanbul Lv. âmirliğine bağlı müessesat için 120 ton prinçin kapalı zarfla eksiltmesi 26.1.938 saat 15.30 da Tophanede İstanbul Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 26400 lira ilk teminatı 1980 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür . İsteklilerin kanunî vesika ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri.

(47) 1—176

Neden Aspirin ?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

Gayri menkul satışı

Ankara Defterdarlığından :

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	M. 2	Metruke	Kapu	Vergi	Ada	Parsel	Muhammen Lira	Dipozit Lira
Misakımillî	Hanardı	Ahşap ev	53	118	22	526/9	167	32	3000	225
Misakımillî	Hanardı	Ahşap ev	130	124	67	269/10	168	7	4200	315
Misakımillî	Kardüşmez	„	119	128	20	245/6	168	21	6000	450
Yeğenbey	Daracık	„	120	167	3	66/1	225	1	2400	180
İsmetpaşa	Çankırı caddesi	Arsa	281			2/34	13	14	843	63
Lakafos		Bağ	2120			15/1			318	23

Lakafos mevkiindeki bağın hududu : Demirci Kâşif karısı Azime, Ekmekçi Deli Mehmed, Çiğdem oğlu Artin :

Diğer ev ve arsanın hududu : Plânlarına göredir.

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller 6. 1. 938 tarihinden itibaren beş ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İhale bedeli nakden ve peşinen tediye edilecektir. Ev ve arsaları görmek isteyenler her gün Defterdarlık Milli Emlâk müdürlüğüne müracaatları. Taliblerin ihale gününden evvel hizalarında yazılı dipozitelerin defterdarlık veznesine yatırmaları.

6000 lira muhammenli evin eksiltmesi kapalı zarf usuliyle icra edilecektir. Talibleri teklif mektublarını saat 14 den 14,30 a kadar defterdarlık satış komisyonu reisliğine vermeleri ilân olunur. (106) 1—34

ARAR DERSANELERİ

Kuruluşu : 1929

Yeni hâl arkası Yeni Hamam Apartımanı Kat 2

Telefon : 3714 Posta Kutusu : 277

Arar Lisan Mektebi

Almanca, Fransızca, İngilizce Ecnebilere Türkçe

Kursların envar	Sabah	Aksam
Talebe kuru	8-11	4- 6
Memurlar „	8-9	5- 8
Zabitan „		5- 8
Aile „	9-11	2- 5
Tüccaran „		8-10
Tezgâhdaran „		8-10

Hergün 14 saat devam edecek olan kurlar istisnasız herkesin devamına imkân bırakacak geniş teşkilâta maliktir.

Daktilo Kursu

Remington, İdeal, Torpedo, Continental, Royal, Kappel, Hesap ve Teksir makineleri üzerinde amelî ve nazarî ders .

Daktilo kursunun yıllık Programı

Devre	Başlıyacağı ta.	Biteceği ta.
43	1-Şubat-938	31-Mart-938
44	1-Nisan-938	31-Mayıs-938
45	1-Haziran-38	31-Temmuz-38
46	1-Ağustos-38	30-Eylûl-938
47	1-İlkteşrin-38	30-Sonteşrin-38
48	1-İlkkânun-38	31-Sonkânun-38

KURS İKİ AYDA DİPLOMA VERİR

Stenografi dersleri: 1. Nisan. 1. İlkteşrin olmak üzere senede iki devre mezun verir. 1—363

ŞEHİR TİYATROSU Temsilleri

22 İkinci Kânun cumartesi akşamı umuma
23 „ „ pazar „ „
24 „ „ pazartesi halk gecesi

ALEV

PIYES 3 PERDE

Yazan: Hanri Kismakers

Çeviren Doktor Ali Suha Delilbaşı

Ayni eser cumartesi ve pazar günleri saat ikide yalnız talebeye tekrar edilecektir. Şehrin her semtinde gidiş ve geliş otobüs servisi temin edilmiştir. Akşam saat 20 den 21 e kadar Sergievine, Ulus meydanına ve Samanpazarına her on dakikada bir otobüs vardır. Dikmen ve Keçiörenden her yarım saatte birdir. Temsil sonunda her tarafa otobüs temin edilmiştir. Gişe her gün saat 13 den 19 za kadar açıktır. Temsil günleri gişe sabah saat ondan itibaren açık bulunacaktır. Telefon: 2653 1—342

HİKÂYE

Casus dostum

Çeviren: Hikmet TUNA *Yazan: George Hawk*

— 2 —

"Bildiğiniz gibi, Kübayı istilâ edenler yerlileri kılınçtan geçirmişler ve ondan sonra işçiye ihtiyaç görülünce, memlekete zencileri getirmişlerdir. Pinzon ailesinin de mensub olduğu Kastilian'ın kibarları, o günlerde tıpkı dahilî harb esnasında Birleşik Amerikanın cenubundaki halkın takındığı tavur gibi, zencilere karşı dostca bir tavur takınmışlardı. Başlangıçta buralarda çok az kadın vardı ve 16 ıncı asırda kanı karışmamış hiç bir aile kalmamıştı. Fakat bu meseleyi bugün bir Kübalı ile görüşecek olursanız, size damarlarında karışığı olmayan ter temiz İspanyol kanı aktığını öğreneceğiniz muhakkaktır Tabiî, bundan daha manasız bir şey olamıyacağı gibi, burada böyle bir iddiada bulunmanın Birleşik Amerikadakinden daha az yeri vardır. Ancak, bundan yirmi yıl evvel Kübanın kibar aileleri, İspanyol neslinden olmayı, bugünkü ırk meselesinden çok daha ciddî telâkki ediyorlardı.

"Don Stebon de Pingon, Havanada bulunduğum kısa müddet içinde benim hakikî bir dostum olmuştu. Aramızdaki dostluk, seyrek görülen dostluklardandı. Onun, beni bir gün bodrumda hazırlanmış bir höcereye götürdüğü ve kapısını açınca karşılaştığımız kapkara derili fakat ender görülen güzellikte genç bir kızı bana takdim ettiğini söylersem, bana ne derece itimad ettiğini anlarsınız. Tanıştırdığı genç kadın, onun kızı idi. Onun, Dolores de Pinzon'dan başka kızı olmadığını sanıyordum. Başkaları da ayni kanaatte idiler. Manuela (kara güzelin adı Manuela idi) tabiatin cilvelerinden biri idi.

"Malûmdur ki, bir çok nesiller önce bile vukua gelmiş olsa, zencilerle kanı karışmış olan ailelerde, kanında ister sekizde bir isterse on altıda bir karışıklık olsun, kara derili bir çocuk dünyaya gelir. Manuela'nın da vaziyeti bundan ibaretti. Babasının onu çıldırasıya sevmesine rağmen, onu gizli olarak büyütmek mecburiyetinde kalmıştı. Don Stebon, kızına getirmedik hediye bırakmamıştı. Talim ve terbiyesiyle de bizzat kendi meşgul oluyordu; çünkü, çocuk resmen dünyaya gelmemişti. Sırf bir yabancı ve kendisinin yakın bir dostu olmaklığım sıfatiyle, bahtsız Manuela'nın uzayıp giden saatlerini kısaltmak, — burada onun söylediğini ayniyle tekrarlıyorum — kendisiyle, höcerenin dışındaki âlemde kadınlarla konuşulduğu gibi konuşmak maksadiyle beni bu esrarın içine sokmuştu."

"Bir kaç hafta sonra Manuela'ya gönlümü kaptırdım; fırsatını bulunca kendisini evden kaçırıp, birlikte kayık partileri, gezintiler vapmak için ısrar etmeğe başladım. Ötesini artık düşünebilirsiniz. Meksika yolculuğu da benim fikrimdi. Eski bir dostum olan "Esperanza" nın kaptanı, beni davet etmiş, ben de Manuela'yı birlikte götürmüştüm. Casusluk hakkındaki bütün iddialar lâftan ibaretti. Estebon'un şahid olarak dinleneceğini görünce, işi bitirmek istemiştim. Çünkü, koyu bir katolik olan Estebon yemin edince, doğruyu söyliyecekti ve bu doğruluğundan dolayı da mahvolacaktı.„

"Üç yıllık mahkûmiyetim sona erince, Nevyorka gelen Manuela ile evlendim; İsland hükûmetinde ormanın ortasında, yaşadığımız küçük bir ev satın aldım. Hareketimden dolayı zerre kadar pişmanlık duymuyorum. Bilâkis, bunun gibi yalnız başıma yaptığım yolculuklarda, Manuele'nın eksikliğini, ona ne kadar büyük ihtiyacım olduğunu hissediyorum."

Charlie sözlerine ufak bir fasıla verdi. Ben de bu arada kendisine çok mantıkî bir sual sordum. kaşlarını çattı ve bana,

"—Çıldırdınız mı siz ? Çocuk mu ? Allah göstermesin ! Sonra halimiz neye varır ? Bunu yapmak, derdi tazelemek demekti. Belki buna önümüzdeki asırda imkân olur; ihtimal ki, o vakit de mümkün olmaz !"

Andaç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar : İstanbul eczanesi
Pazartesi : Merkez „
Salı : Ankara „
Çarşamba : Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe : Halk ve Sakarya „
Cuma : Ege eczanesi
Cumartesi Sebat ve Yenişehir eczaneleri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka H A L K sinemasında hergün halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı: Birlik taksi: 2333 — Çankırı caddesi, Ulus taksi: 1291.

OTOBÜSLERİN İlk ve Son SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus. M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—	17.15
S. pazar'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	—	9.45
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.00	—
Yenişehir'den Ulus M. na	—	7.10

Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara her saatı beş gece muntazam seferler vardır. Pazar günleri ilk seferler birer saat sonra başlar.

Akşamları Ulus meydanından Yenişehir'e ve Yenişehir'den Ulus meydanına gidecek otobüslerin hareket saatleri, sinemaların dağılış saatlerine tâbidir.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.45 de (salı, perşembe, cu[illegible] sürat.)

Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir).

Diyarbakır hattı : Hergün 9.40
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs „ 16.05

GÜNLÜK:

Arabî - 1356		Rumî - 1353	
17 Zilkade		İkinci kânun 5	
	S. D.		S. D.
Güneş	7 20	Akşam	17 10

SPOR

Yerli antrenör yetiştirmek için açılacak kurs

1 MARTTA FAALİYETE GEÇİYOR

Yerli antrenör yetiştirmek üzere Ankarada açılmasına karar verilen kurs 1 mart 938 de işe başlayacaktır. Kurs için şehir stadyomu tahsis edilmiştir.

Namzedleri bölge başkanları seçecekler ve tanzim edecekleri evrakı futbol federasyonuna göndereceklerdir. Bilhassa karakter ve ahlâkları üzerinde ince tetkikler yapılacak olan bu gençler arasından futbol federasyonu 10 kişi ayıracaktır. Bunlar kursta beş ay çalışacaklardır.

Yeni antrenörlere kursun devamı müddetince 75 lira ücret verilecektir. Bunlardan kursu muvaffakiyetle bitirenler 150 liraya kadar maaş alacaklar ve gösterecekleri faaliyet ve iktidara göre maaşları sık sık arttırılacaktır.

Kursu, Viyanadan getirtilmekte olan baş antrenör B. Hir Linder idare edecek ve kendisine gene Viyanadan Ankara bölgesi için getirtilen B. Hores yardım edecektir.

Türkiyede spor işleri bir merkezden idare edildiği günlerdenberi gerek teşkilât gerekse kulübler tarafından bir çok futbol antrenörleri getirtildi. Çoğu memleketlerinde işsiz kalmış eski futbolcular olan bu antrenörlerden bir kısmı az zamanda bir şey yapamadan kaçtılar, gittiler, Bir kısmı da bir işe yaramadığı alâkadarlarca görülerek mukavelelerinin müddeti bitince memleketlerine iade edildiler.

İçlerinde Billi Hanter gibi Türkiyeye ilk futbol tekniğini getirenler oldu. Pegnam gibi cidden usta ve bilgili şahsiyetler de geldi. Biri şu veya bu sebeble, diğeri idarecilerin çekişmeleri arasında tam kendilerinden istifade edilecekleri sıralarda memleketimizi terkettiler.

Dört beş senedir, spor teşkilâtı bu iş üzerinde ısrarla durmakta idi. Fakat antrenörün iyisi ve ehli bir türlü bulunamıyordu. Nihayet orta Avrupa futbolunun en ileride bulunduğu bir memleket olan Avusturyadan, federasyonun tavsiye ettiği bir şöhret getirtilmektedir. Umarız ki bu zat, istenilen vasıfları haizdir. Eğer bu da işe yaramazsa, geri göndermek bir mesele teşkil etmez. Ancak gene bir kaç sene boşa gitmiş olacak....

Türk spor kurumunun yerli antrenör yetiştirmek kararı işte bu endişemizi tamamiyle bertaraf edecek mahiyettedir. Yerli antrenörler yetiştikten sonra artık bir çok para vererek dışarıdan adam getirtmek külfetinden kurtulacağız.

Futbol umumî kaideleri

Futbol federasyonu son senelerde bir çok hükümleri değiştirilmiş olan futbol umumî kaidelerini bastırmış ve bölgelere dağıtmağa başlamıştır.

Bundan başka, İngiltere federasyonunun hazırladığı: (futbol nasıl oynanır? antremanlar nasıl yapılır?) adlı kitabı da ingilizceden dilimize çevrilmiştir. Bu kitab da bastırılarak dağıtılacaktır.

Atine muhteliti gelecek mi ?

Bayram günlerinde üç maç yapmak üzere memleketimize davet edilen Atina muhtelitinin bu seyahati hakkında yunan federasyonunun cevabı beklenmektedir.

Malî cihetleri ihtiva edecek bu cevab müsbet geldiği takdirde Atina muhteliti 12 şubatta İzmirde, 14 de Ankarada ve 17 şubatta İstanbulda bu şehirlerin muhtelitleri ile karşılaşacaktır.

Ankara - İstanbul bu hafta karşılaşıyor

Muhtelit takıma seçilen oyuncular dün hazırlık ekzersizlerini yapmışlardır. Perşembe günü de son çalışmalarını yapacaklardır. Futbolcularımız umumiyet itibariyle neticenin Ankara lehine olacağını ummaktadırlar. Eğer takım iyi kurulursa buna bizim de imanımız vardır. Çünkü Bükreş muhtelitini yenmek suretiyle teknik kabiliyetlerini ve enerjilerini gösteren Ankara takımı, her cihetten İstanbullularla boy ölçüşecek hale gelmiştir.

***

Bir izah : Dünkü sayımızda bölge futbol ajanlığının muhtelit takıma seçilen oyunculara aid tebliğini koymuştuk. Bu haberin başlığı bir fena tesadüfle yanlış çıkmıştır. Bu hafta Ankara - İstanbul muhtelitleri cumartesi ve pazar günleri her halde çarpışacaklardır. Maç hiç bir sebeble geri bırakılmış değildir. Yanlışlığı özür dileyerek düzeltiriz.

5 kuruşla Aç bir çocuğu doyurabilirsiniz

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi her sene olduğu gibi bu sene de Ankara ilk okullarındaki zayıf ve kimsesiz (540) çocuğa her gün sıcak öğle yemeği verilmektedir.

Bir çocuğun bir öğünlük yemeği beş kuruş tutmaktadır. Her vatandaş kuruma beş kuruş vermek suretiyle yoksul bir yavruyu sevindirmek imkânını bulabilir.

İstinye dok şirketi tasfiye ediliyor

İstanbul, 18 (Telefonla) — İstinye dok şirketi umumî heyeti bugün toplanmış, şirketin tasfiyesine dair olan idare meclisi raporunu kabul etmiş ve şirketin Paristen gelen murahhas azası Robin'le bir avukatı tasfiyeye memur etmiştir. Şirket tesisatının devir ve teslim işine yakında başlanacaktır.

Düzeltme

Dünkü Parti Grupu tebliğinde soldan birinci sütunun son satırında (yapılamıyanların) kelimesi (yapılamıaynların) ve altıncı sayfanın gene tebliğe ait kısmında, soldan ikinci sütunun son satırdan bir evvelki satırında (meydanda) kelimesi (meydan) olarak çıkmıştır düzeltiriz.

DÜNYA Basını

Fransadaki vaziyet

Malî buhranı doğuran sebeblerin politik izahı

14/1/1938 tarihli Le Temps gazetesinin ikinci baş makalesi:

Malî vaziyetin bugün pek ziyade endişeyi mucib olduğundan - katî ve birbirini itmam eden bazı emarelere bakarak - artık hiç şüphe etmemek lâzımdır. Ciddî bir röfor gerginliğinin de gösterdiği gibi mühim mikdarda altın piyasadan çekilmiştir. Maliye nezaretinin sırlarını bilmeğe lüzum olmaksızın iddia olunabilir ki bunun neticesi kambiyo tevzin sermayesi mevcudiyetinin ehemiyetli nisbetlerde azalması olmuştur. Yeni bir malî buhran belirmektedir ve bunun politik sahada da akisler icra etmemesi imkânsızdır.

Bugünkü vaziyette her şeyden evel dikkate çarpan cihet, bu vaziyetin, halk cephesi hükümetince, altı aydan fazla zamandanberi, radikaller idaresinde, malî bakımdan yapılmış olan takdire lâyik gayretlerin boşa çıktığını değilse bile, halk cephesinin varmış olduğu neticelerin ne kadar güvenilmez olduğunu göstermektedir.

Şotan kabinesi, sosyalist sevk ve idareti kabinenin çılgınlıkları yüzünden kaçınılmaz bir hale gelen buhranı üzerine, bilhassa bu buhranı önlemek ve tekerrürüne mani olmak üzere kurulmuştu. Jorj Bone, cesaret göstererek, lüzumlu teknik tedbirleri almış ve Rambuyye beyanatı ile de arkadaşları maliye nazırının yapmağı tasavvur ettiği tecrübenin müsaid bir politik ve sosyal hava içinde cereyan etmesi için ne lâzımsa her şeyi yapmağı teahhüd etmek suretiyle ona resmî surette el uzatmış, mütesanid olduklarını bildirmişlerdi. Bu kalkınma işinin muvaffakiyetle devam edeceğini her şey gösteriyor, ve - inkâr edilemez - bu işe millî cumhuriyetçiler de iştirak ve muavenetlerini esirgemiyorlardı. Böyle olduğu halde hâdiseler işte meydandadır: buhran tehdidkâr bir şekilde gelip çatmıştır, ve bilhassa hazine muameleleri ile kambiyo piyasasında müşahede edilebilmiş olan terakkiler ciddî surette tehlikeye girmiş bulunmaktadır.

Bunun sebebi şudur ki - tekrar edelim - millî menfaati kendi politik tercihlerine üstün tutan bir muhalefetin muavenet ve sahabeti ile, ekseriyet, teknik bakımdan neyapılması lâzım geldiğini tayin edebilmiş ise de, halk cephesinin atılgan kısmını teşkil eden marksist unsurların tazyikine politika sahasında mukavemet gösterememiştir. Şotan kabinesinin teşekkülü gününden itibaren başlamış olan bu tazyik, o zamandanberi gerek komünist partisinin ve gerek ihtilâlci sendikalizmin yeni yeni parolaları veçhile çoğalıp devam etmiştir. Her hafta - hattâ denilebilir ki her gün - bize yeni yeni siyasi grevler, iş mahallerinin işgali hâdiseleri ve irredantizm tezahürleri getirmiştir. Bay Şotan tarafından vadedilen medenî barış iklimi, bu geçen altı ay zarfında, hiç bir an tahakkuk edememiş, ve hattâ tahakkuka doğru bir adım atamamıştır. Ve bu memleketin meknuz kuvvetleri olan anî itimad ve akıl ve hikmet sayesinde vaziyet iyileşir gibi görünürken, ciddî ümidler beslenmeğe başlanırken hemen bir ayaklanma, bir mutalebede bulunma, bir emrivaki zuhur ederek her şeyi alt üst etmiştir.

Şunu söylemek lâzımdır ki kabinenin sosyalist uzuvları ve ikinci enternasyonale tabi parlâmento grupu idarecileri sol cenah müfritlerinin tazyikini azatlmağa veya izale etmeğe çalışmadıktan başka bu tazyiki teşvik de etmişlerdir.

..... Bu vaziyette hükümet otoritesi nasıl muhafaza edilebilirdi? bu otorite, hükümet merkezinin hayatını karma karışık eden âmme hizmetleri grevi ile büsbütün sarsılmıştır. Bu yetmiyormuş gibi bir de yeni Matinyon konferansı gelip çatmıştır. Böyle bir vaziyette malî tehlikelerin baş göstermemesine imkân tasavvur edilebilir mi idi? kendimizi toparlayıp işlerimizi düzeltmenin ve malî sahada politikanın tekniği tekzib etmemesine çalışmanın zamanı katî olarak gelmiştir. Belki yarın geç kalınmış olacaktır.

Fransa

Japonya Çin'le sulh yapacak, fakat...

Lö Tan gazetesi baş makalesinde Tokyo'da toplanan imparatorluk konferansından sonra japon hükümeti tarafından neşredilen beyanname hakkında tefsirlerde bulunarak şöyle yazmaktadır:

"Çinde vaziyetin inkişafı büyük nisbette mareşal Çang-Kay-Şek'in tarzı hareketine bağlıdır. Filhakika Çang-Kay - Şek'in kumanda manivelâlarını başka birine terketmesi şartiyle Japonya merkezî Çin hükümetiyle müzakereye girişmeğe hazır görülmektedir.

Japon hükümeti imparatorluk konferansının kararlarını derhal neşretmemiştir. Çünkü mareşal'ın Hankov'da alman sefiri Trautmann tarafından bildirilen japon sulh şartlarını kabul edeceğini ümid etmiştir.

Şimdiki formülü muhafazayı tercih ediyor

Lö Tan gazetesi Japonyanın Çin'e harb ilân edeceğini zannetmemekte ve şöyle demektedir:

"Tokyo, Japonyanın Çine veya Çin milletine karşı harb etmemekte olduğu fakat Japonya ile her türlü teşriki mesaiyi sistematik bir tarzda reddeden Çin makamlarına karşı harekete geçmek mecburiyetinde kaldığı tarzındaki şimdiki formülü muhafaza etmeği tercih etmektedir."

Çang - Kay - Şek ne yapacak?

Tokyo hükümetinin tebliğinde, Pekin'deki yeni hükümetin tanınmasına dair bir telmih mevcud olması dikkate şayandır. Bununla beraber Tokyonun bu hükümete tamamiyle müzaharet edeceğine ve Çindeki maksadlarının tahakkuku için onu âlet ittihaz edeceğine şüphe yoktur.

Lö Tan hülâsa olarak şöyle demektedir:

Çang - Kay - Şek, sonuna kadar mukavemet etmekten ibaret olan kararını muvaffakiyetle tatbik edebilecek mi, yoksa yerini japonlarla müzakereye girişmeğe mütemayil birine terketmek mecburiyetinde mi kalacak? Asıl mesele budur"

Almanya

Japon sulh şartları

Frankfurter Saytung yazıyor:

"Çin hükümeti artık Çin - japon anlaşmazlığına yabancıların müdahale etmesinden ümidini kesmiştir. Çin Japonya ile müzakereye girişmeğe mütemayil görünmektedir."

Bu gazete bununla beraber, japonların Hankov hükümetine pek ağır şartlar koşarak hüsnü niyetle hareket eden çinlilerin cesaretini kırmalarından endişe etmekte ve Çin arazisine japonların derin bir surette nüfuz etmelerindeki tehlikeye işaret etmektedir.

Harbın yeni bir safhası

Frankfurter Saytung gazetesi, Tokyo hükümetinin Çin'le diplomatik münasebetleri kesmek kararını teessür ve teessüfle kaydediyor ve diyor ki:

"Harbın yeni bir safhası başlıyor. Bu safha daha şiddetli olacaktır. Tokyo, geçen yazda doğru bulduğu barış şartlarını şimdi çok hafif buluyor. Japonya açıktan açığa Asya kıtasının idaresini istiyor. Çin, bunun kabul edilemiyeceğini söylüyor. İki akraba milleti ayıran trajik anlaşmazlıkta hiç bir köprü tesis edilemez.

Söz gene kılıca düştü

Bir kerre daha söz kılıcındır. Japonyanın kararı Kanton üzerine bir taarruz demektir. Bu şehrin kaybedilmesi, çin'lileri daha itilâfperver mi yapacak yoksa tek müttefikleri olan "imparatorluklarının fevkalâde geniş olması"na güvenerek ümidsizlik cesaretiyle mukavemette mi bulunacaklar. Bu cevab, bu harbın askerî ve siyasî akibetini ihtiva eder. O harb ki, mümeyyiz vasfı, devamının iki taraf için de zararlı olmasıdır. Japonya, bu kadar tehlikeye değip değmiyeceği meçhul gayelerini başarmak için yeni vasıtalar feda etmeğe mecbur kalacaktır. Japonyanın korkacağı şey bir hezimet değil kıymetli kuvvetlerin israfıdır.

Mançuko - Almanya ticaret münasebetleri

Börsen Saytung gazetesi de Almanyanın Mançuko ile olan ticaret münasebetlerinin azalmış olmasından şikâyet ederek diyor ki:

1937 ilkteşrininde Mançuko'nun meriyete koyduğu ithalât kontrol usulü yüzünden alman ticareti büyük zarar görmüştür. Eğer bu vaziyet değişmezse bir çok alman ithalât ticarethaneleri Mançuko'da kapanmak mecburiyetinde kalacaktır. Hayret ettiğimiz bir nokta varsa o da şimdiye kadar alman endüstrisinin hakim bulunduğu sahalarda şimdi amerikan endüstrisinin yer tutmuş olmasıdır.

Çapraz kelimeler

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ç	A	M	A	L	T	I	■	B
2	A	K	I	N	■	A	R	M	A
3	M	I	H	■	A	H	M	A	K
4	A	N	■	■	■	T	A	N	I
5	L	■	A	■	B	A	K	İ	R
6	T	A	H	T	A	■	■	S	■
7	I	R	M	A	K	■	B	A	Ş
8	■	M	A	N	İ	S	A	■	E
9	B	A	K	I	R	■	Ş	E	F

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

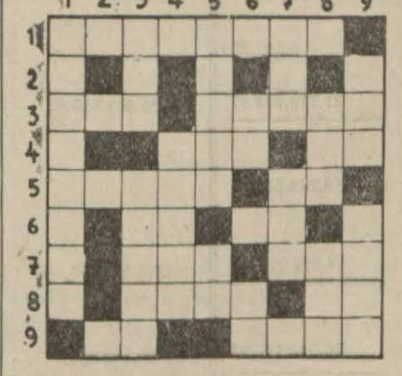

Soldan sağa :

1 — En ileri dil teorisi
3 — At ayak kabısı — Zehirli gazdan korunmak için kullanılır.
4 — Elektrik takati ölçüsü — Şiş.
5 — Eski türk dilinde ruhanî
6 — Beygir — Bir not.
7 — Çalğı — Maden tetkik arama enstitüsü .
8 — Hatırlama — Uymaktan emir .
9 — Vilâyet — Üzümden yapılan bir içki

Yukardan aşağıya :

1 — En ileri dil teorisi
3 — At ayakkabısı — Hikâye.
4 — Yurd.
5 — Eski türk dininde ruhanî
6 — Beygir — Yemek .
7 — Atadan oğla geçiş — İlâve
8 — Sel gidince kalan — Sinada bir tepe.
9 — Mahal — Yerde yürüyen

Hayırsever bir vatandaşın yaptığı vasiyet

İstanbulda Haliç feneri polis merkezi mürettebatından 921 numaralı Faik'in kimsesiz vefatı üzerine terekesine mahkemece el konmuştu. Açılan vasiyetnamesinde: Emniyet sandığındaki altı bin lira parasından dört bin lirasını Bayburttaki muhtaç akrabasına yardım olarak tevzi eden bu zatın Darüşşafakaya 1000, Hilâliahmere 500, Vakıf gureba hastanesine 500 lira teberrü etmek gibi yüksek bir insanlık eseri gösterdiği anlaşılmış ve bu paralar mahkeme marifetile yukarıda adları yazılı müesseselere gönderilmiştir.

Acılara ve yoksullara karşı şefkat ve himaye kanadını açmış olan bu ve emsali, müesseseler hakkında, yurddaşlarca gösterilmesi beklenen insanî alâkanın çok güzel bir misalini taşıyan bu hareket cidden öğülecek bir değerdedir.

Kültür parkta inhisar pavyonu

İzmir, 17 (Hususi) — İnhisarlar idaresi Kültür parkta bir kapalı satış poligonu yaptırmaya karar vermiş tir. Poligonun 15.000 liraya çıkacağı tahmin edilmektedir. Fuar komitesi poligonun yerini tesbit etmiştir.

İZMİR Enternasyonal Fuarına Hazırlanınız
20 agustos 20 eylul 1938
3—7041

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân ŞARTLARI

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Satılık:

Satılık arsalar — Yenişehirde Selânik caddesinde Maliye şubesi karşısında 592 ve 423 metrelik. Tel. 1538 komisyoncu Hayri. 1—80

Satılık apartıman ve arsa: Yenişehirin en iyi yerinde bir apartıman ve bir arsa ehven fiatla satılıktır. Ulus'ta (N) rumuzuna müracaat. 1—243

Satılık arsa — Elektrik şirketi karşısında 550 M2, 20 metre cepheli 17 metre bina cephesi, uygun fiyat. Tel. 2181 1—254

Acele satılık ev Yenişehirde İsmet İnönü cadesinde 4 No. lu ev satılıktır. Tel. 2723 1—277

Radyo Satılık — Telefunken marka 5 lâmbalı radyo 90 liraya satılık Sağlık bakanlığı karşısındaki Çağatay sokağı 15 Prof Stenerwald'e müracaat. 1—331

Satılık — İsmetpaşa mahallesinde bağlara nezareti kâmile ve tam konforlu 4 daire ve 12 odalı yeni kârgir apartıman ve Yenişehirde arsalar. T. 2992 3—6939

Satılık evler — Emlâk Bankası arkasında kanat sokağında (4,2, 8/A dahi) Necatiye aid (4) numaralı satılmazsa kiralıktır. Diyanette Ziyaya müracaat. 1—332

Satılık — Seyahat hasebiyle yatak odası ve misafir odası eşyası satılıktır. Atatürk Bulvarı. Cener apart. No. 7 1—341

Acele satılık ev eşyası — Kanape takımı, halı, gardrop, aynalı dolap, karyola, radyo, ve saire.
Yenişehir: Demirtepe 26 No. Mimar Hasan Remzi apart. No. 7 Her gün saat 5 ten sonra müracaat. 1—311

Satılık bağ — Küçükesatta "20" dönüm, evli, bakılı, kuyulu, manzaralı otobüs durağı civarındaki bağ satılıktır. Telefon No. 2640 1—358

Nakil:

Nakil — Arar lisan mektebi, daktilo ve Steno kursları Yenihâl arkasında Yeni Hamam apartımanı ikinci katına taşınmıştır. 1—364

Kiralık:

Kiralık müstakil kat — Kavaklıderede fransız sefareti karşısında 4 oda su, elektrik, havagazı vardır. 40 lira. Telefon: 3843 1—164

Kiralık kat — 3 yahut 4 oda, hol, mutfak, banyo, Işıklar caddesi Necati okulu yanında. Telefon: 3301 1—236

Kiralık — Yenişehir Selânik caddesi arkasında Türe sokak 6 No. apartımanda 3 odalı daire, - bir dairede aile yanında 2 oda - bodrum hatta müstakil 2 1/2 oda. 1—310

Kiralık — Kaloriferli, mobilyalı güzel bir oda banyo ile birlikte kiralıktır. Adres : Yenişehir Atatürk bulvarı 57 B. Ali Nazmi Apr. daire 11 1—337

Çok müsait şeraitle devren kiralık — Kalorifer, Sıcak su, 3 oda bir hol Atatürk Bulvarı Ali Nazmi apr. No. 14. Tl. 3837 1—351

Kiralık — Adliye sarayı karşısında ikinci noterin üst katı kiralıktır. Telefon 3717 ye müracaat. 1—355

Kiralık kat — Yenişehir Vali evi karşısında Çelik Kale sokağında 10 numaralı evin üç odadan ibaret muşamba döşeli ve tekmil konforu havi birinci katı kiralıktır. Üst kattakilere müracaat. Telefon: 2100 Necmi Belen. 1—349

Kiralık mobilyalı oda — Atatürk caddesi, Orduevi karşısı Sevim apartımanı 3 No. lu daireye müracaat. 1—343

İş arayanlar:

Bir genç iş arıyor — Orta mektebi bitirmiş, lisede iki sene okumuş, askerliğini yapmış bir genç merkezde ve taşrada iş aramaktadır. Ulus: M. İ. 1—357

Bir evlâdlık — Beş yaşında bir kız çocuğu evlâdlık için verilmek isteniyor. Ulus (H) rumuzuna müracaat. 1—356

Göz tabibi
Dr. Esedullah Someren
Cebeci Hast. Göz Mütehassısı
Balıkpazarı - Işıklar caddesi Trakya apartımanı 4 No. da
Öğleden sonra hastalarını kabul eder 1-141

Dr. Kemal Arıcan
Cilt, Saç ve Zührevî Hastalıkları Mütehassısı
Gülhane Cildiye Seririyatı Sabık Başmuavini ve Berlin Üniversitesi (Charité) sabık muavini
Her gün saat 16 dan sonra ATATÜRK Bulvarı Ali Nazmi apartımanı 7 No. lu dairede hastalarını kabule başlamıştır. 3—6861

3—7222

Zayiler

Zayi — 935 - 936 ders yılı Ankara birinci orta okul 2 B. den aldığım 913 No.lu tasdiknamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 913 No. lu Hayri Tomur. 1—362

Dr. Raif Gürün
Göz hastalıkları mütehassısı
Hastalarını Balıkpazarında Kuyumcular sırasında No. 87 de öğleden sonra kabul eder 3—7036

Cumhuriyet Merkez Bankasının

15 İkinci kânun 1938 vaziyeti

AKTİF		LİRA
Kasa :		
Altın: Safî kilogram 19.626,259	27.605.903.23	
Banknot	16.632.350,—	
Ufaklık	1.128.268,74	45.366.521,97
Dahildeki muhabirler :		
Türk lirası	752.877.86	752.877,86
Hariçteki muhabirler :		
Altın: Safî kilogram 6.482,909	9.118.729,56	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	9.897.20	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	21.719.732,67	30.848.359,43
Hazine tahvilleri :		
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı.	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	14.372.277,—	144.376.286,—
Senedat cüzdanı :		
Hazine bonoları.		
Ticarî senedat.	40.342.448,03	40.342.448,03
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :		
A — (Deruhte edilen evrakı) nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)	38.818.556.02	
B — Serbest esham ve tahvilât	5.208.926,99	44.027.483,01
Avanslar :		
Altın ve döviz üzerine	68.610,15	
Tahvilât üzerine	8.633.360,49	8.701.970,64
Hissedarlar :		4.500.000,—
Muhtelif :		16.836.611,28
YEKÛN :		335.752.558,27

PASİF		LİRA
Sermaye :		15.000.000,—
İhtiyat akçesi :		
Adî ve fevkalâde	2.105.172,40	
Hususî	4.516.007,70	6.621.180,10
Tedavüldeki banknotlar :		
Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat.	14.372.277,—	
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi.	144.376.286,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen.	19.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.	13.000.000,—	176.376.286,—
Türk lirası mevduatı :		13.401.379,65
Döviz taahhüdatı :		
Altına tahvili kabil dövizler.	1.648,92	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri.	24.541.594,06	24.543.242,98
Muhtelif :		99.810.469,49
YEKÛN :		335.752.558,27

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:
Iskonto haddi % 5 1/2 Altın üzerine avans % 4 1/2

Vakıflar Umum Md.

Bina yaptırılacak

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

1 — Manisada Halkevi civarındaki vakıf arsa üzerine yapılacak olan iki katlı ve iki kapılı bir kira evinin anahtar teslimi inşası 4-1-938 tarihinden itibaren açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bedeli keşfi (9261) lira (58) kuruştur.

3 — Evrakı keşfiyesini ve plânını görmek istiyenlerin vakıflar Umum müdürlüğü inşaat Müdürlüğüne ve Manisada vakıflar müdürlüğüne müracaat eder ve şartnameyi (23) kuruş bedel mukabilinde alabilirler.

4 — Eksiltme 26-1-938 tarihine müsadif çarşamba günü saat (14) de Manisa vakıflar müdüriyeti binasında komisyon huzurunda yapılacaktır.

5 — Münakasaya gireceklerin 2490 sayılı kanundaki şartları haiz olmaları ve inşaat müteahhidi olduklarına dair vesika ibraz etmeleri şarttır.

6 — Muvakkat teminat (695) liradır.

7 — Tekarrür edecek bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde umum müdürlükten bilistizan ihaleyi katiyesi yapılacağı ilân olunur. (99) 1—245

Bina yaptırılacak

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

1 — Manisada İnönü bulvarındaki vakıf arsa üzerine yapılacak olan iki katlı ve iki kapılı bir kira evinin anahtar teslimi inşası 4-1-938 tarihinden itibaren açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bedeli keşfi (9851) lira (12) kuruştur.

3 — Evrakı keşfiyesini ve plânını görmek istiyenlerin vakıflar Umum müdürlüğü inşaat müdürlüğü ve Manisa vakıflar müdürlüğüne müracaat eder ve şartnameyi (25) kuruş mu... bilinde alabilirler.

4 — Eksiltme 26-1-938 tarihi... müsadif çarşamba günü saat (14) ... Manisa vakıflar, müdüriyeti binası... da komisyon huzurunda yapılacak...

5 — Münakasaya gireceklerin 24... sayılı kanundaki şartları haiz olmaları ve inşaat müteahhidi olduklarına dair vesika ibraz etmeleri şarttır.

6 — Muvakkat teminat (739) li... dır.

7 — Tekarrür edecek bedel had... lâyık görüldüğü takdirde Umum m... dürlükten bilistizan ihalei katiy... yapılacağı ilân olunur. (98) 1—24...

Satılık ev ve arsalar

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

1 — Ankarada Gökçe oğlu mahallesinde Büyük millet meclisi caddesinde kâin 7, 8, 9, 10 numaralı dört ev ve mütemmimatı olan arsaların birlikte ve toptan mülkiyetlerinin peşin para ile satışı kapalı zarf usulile artırmaya konulmuştur.

2 — Artırma müddeti 20 gün olup ihale 3 şubat 938 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 16 da ikinci vakıflar apartmanında Vakıflar umum müdürlüğü varidat ve tahsilât müdürlüğünde müteşekkil ihale komisyonunca yapılacaktır.

3 — Teklif mektubları ikinci maddede yazılı ihale günü saat 15 şe... dar ihale komisyon reisine verilmiş olacaktır.

4 — Taliblerden 7500 lira temin muvakkate alınacaktır. Bu temin... ya banka kefalet mektubu ve yahut vakıflar veznesine makbuz mukabili yatırılmış nakid olacaktır.

5 — Şeraitini görmek isteyen talib... lerin ikinci vakıf apartmanında ... kıflar umum müdürlüğü varidat ve tahsilât müdürlüğüne müracaatları. 1—...

(151)

Devlet demiryolları

Kayın ve meşe traversi alınacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Muhammen bedelleri, muvakkat teminat ve cinsleriyle mikdarları aşağıda yazılı üç liste muhteviyatı kayın ve meşe traversler 28-1-1938 cuma günü saat 15,45 den itibaren sırasile ayrı ayrı veya toptan ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin her listenin hizasında muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,45 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 141 kuruşa Eskişehir, İzmir, Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

Eksiltme listesi	Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli		Muvakkat teminat Lira	Kr.
Nu.: 1	Kayın	111.000	324.120		16714	80
2	„	33.000	94.710		5985	50
3	(Kayın	6.000)	28.110		2108	25
	(Meşe	3.000)		(91)	1—240	

Yağ alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedel ve muvakkat teminat mikdarları aşağıda yazılı yağlar ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 27. 1. 938 perşembe günü saat 15 den itibaren sıra ile Ankarada idare binasında ve kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda gösterilen muvakkat teminatlariyle, kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden ve H. paşada tesellüm şefliğinde dağıtılmaktadır.

	Cins ve Mikdarı	Muhammen bedel lira	Muvakkat teminat lira
250 Ton	Şürşoför yağı	52000	3850
1100 „	Rezidü yağı	114500	6975
250 „	Mazot	17125	1284,37
300 „	Petrol 100 ton pıs gaz	47700	3577,5
	(78)		1—223

Muhtelif tesisat alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedel ve muvakkat teminat mikdarları aşağıda yazılı 4 grup tesisat, ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 25. 3. 1938 cuma günü saat 15 den itibaren sıra ile Ankarada idare binasında kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işlere girmek isteyenlerin aşağıda gösterilen muvakkat teminatlariyle kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar her grup için ayrı zarf halinde komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

Grup	İsmi	Muhammen bedeli lira	Muvakkat teminat lira
1 —	Oksijen ve asetilen tesisatı	36.000	2.700
2 —	Muzayık hava tesisatı	35.000	2.625
3 —	Kereste kurutma tesisatı	17.000	1.275
4 —	Tav ocakları ve havagazı tesisatı	65.000	4.500
	(79)		1—224

Muhtelif ebonit malzemesi alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan:

Yerli ve ecnebî mala aid muhammen bedeli ve ismi aşağıda yazılı muhtelif ebonit malzemesi 2. 3. 938 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin teklif edilecek malın yerli veya ecnebî olduğuna göre hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

	Yerli mala aid		Ecnebî mala aid	
İSMİ	Muhammen Bedel Lira	Muvakkat Teminat Lira	Muhammen Bedel Lira	Muvakkat Teminat Lira
Vagon akümülâtörleri için ebonit kutular ve muhtelif ebonit parça çubuk ve lavhaları.	23365	1752,38	18500	1387,5
	(92)			1—289

Muhtelif tezgâh alınacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Muhammen bedel ve muvakkat teminat mikdarları aşağıda yazılı 9 grup tezgâh, gurup gurup ihale edilmek şartile 18-3-1938 cuma günü saat 15 den itibaren sıra ile Ankarada idare binasında ve kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işlere girmek istiyenlerin aşağıda gösterilen muvakkat teminatlarile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve teklifle-rini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden H. Paşada Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (61)

Tezgâhın Cins ve miktarı		Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
I — Sutumlu ve masa matkapları	43 adet	55000	4000
II — Radial matkaplar	10 „	25000	1875
III — Şeping tezgâhları	15 „	30000	2250
IV — Varagel planya	1 „	20000	1500
V — Ufkî delme ve freze tezgâhı	1 „	16000	1200
VI — Dik tornalar	3 „	30000	2250
VII — Zımpara tezgâhları	31 „	32000	2400
VIII — Saç tezgâhları	11 „	70000	4750
IX — Kaynak makinaları	25 „	35000	2625
			—239

Bina ve helâ yaptırılacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Evelce ilân edilmiş olan Ankara garında revizörlük binası ile umumî helâ binası inşaatı yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işlerin keşif bedeli 43000 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname proje ve sair evrakı devlet demiryollarının Ankara Haydarpaşa ve Sirkeci veznelerinden 215 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 —Eksiltme 31.1.938 tarihinde pazartesi günü saat 15 de Ankarada devlet demiryolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubiyle birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün aynı saat 14 e kadar komisyon riyasetine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 3225 liralık muvakkat teminat

b) Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar

c) Nafıa vekâletinden musaddak ehliyet vesikası. (108) 1—290

Traverslik çam tomruğu alınacak

D. Demiryolları Onuncu İşletme Müdürlüğünden:

6.1.938 gününde eksiltmeye konulan 2500 metre mikâbı traveslik çam tomruğu görülen lüzum üzerine yeniden ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Muhammen bedel tomrukların beher metre mikâbı 14 liradan 35000 liradır.

2 — Muvakkat teminat 2625 liradır.

3 — Traveslik çam tomruklar Kars orman müdürlüğünce oltu ormanlarından devlet demiryolları idaresi için tahsis edilecek maktalardan tedarik edilecektir.

4 — Teslim yeri Kars istasyonunda vagon üzerindedir.

5 — Taliblerin 2490 No.lu kanun hükümleri gereğince icab eden vesaiki haiz bulunmaları lâzımdır.

6 — 1.2.938 salı günü öğleden sonra saat 15 de Ankarada Gülhanede işletme müdürlüğü binasında müteşekkil komisyonda ihalesi yapılacağından taliblerin 2490 No.lu kanunun 32 inci maddesi mucibince teklif mektublarını saat 14 de kadar komisyon başkanlığına vermeleri.

7 — Şartnameler 175 kuruş mukabilinde idare veznesinden tedarik edilebilir. (60) 1—298

Alât ve edevat alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 20442 lira olan muhtelif alât ve edevat 1.3.938 salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1533.15 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (90) 1—260

Sürat trenleri tarifesi

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

1.2.1938 tarihinden itibaren:

1 — Sürat trenlerinde muteber olmıyan tenzilli tarifelere tevfikan bilet almış olan alelumum yolcular trene binmeden evvel istasyonlarda munzam ücret tediye ederek sürat trenlerine mahsus munzam biletini almak şartiyle bu trenlerde seyahat edebilirler.

Sürat trenlerinde muteber bileti olmıyan yolcular hakkında biletsiz muamelesi tatbik edileceğinden sayın yolcuların her halde trene binmeden evvel biletlerini temin etmiş olmaları kendi menfaatleri iktizasındandır.

2 — Sürat trenlerinde muteber olmıyan tenzilli bilet hamili yataklı vagon yolcularının sürat trenlerinde seyahat etmek için tediye edecekleri munzam ücret, umumî tarife ücretinin yüzde on iki buçuğuna indirilmiştir. (95) 1—241

Vilâyetler

Bina yaptırılacak

Urfa Nafıa Direktörlüğünden :

Urfa vilâyetinin cenub hududu üzerinde Babahat ve Harapnas mevkilerinde yeniden inşa edilecek olan iki âdet gümrük muhafaza takım merkezi binası "43196„ lira "84" kuruş bedeli keşif üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 24-1-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Urfa nafia müdürlüğü odasında toplanacak komisyon marifetiyle yapılacaktır.

2 — Bu işe aid evrakı fenniye: Proje, mukavelename projesi, eksiltme şartnamesi, fennî şartname, hülâsa keşfiye, bayındırlık işleri genel şartnamesinden ibarettir.

3 — İki binanın muvakkat teminat miktarı "3239" lira "72" kuruştur.

4 — İsteklilerin teklif mektublarına aşağıdaki evrakı bağlamaları şarttır.

A — Yukarıda miktarı yazılı teminat akçesinin malsandığına yatırıldığına dair sandık makbuzu veya muteber bir bankadan alınacak teminat mektubu.

B — Teklif sahiblerine nafia vekâletinden verilmiş asgarî otuz bin liralık ehliyet vesikası veya musaddak sureti.

C — Teklif sahiblerinin mensub oldukları ticaret odasından aldıkları 937 senesine aid vesika veya musaddak sureti.

D — İsteklilerin mühendis veya fen memuru olması veya bunlardan birinin bu işin mesuliyeti fenniyesini deruhte edeceğine dair alacağı teahhüd senedi.

5 — İsteklilerin arttırma ve eksiltme kanununun umumî hükümleriyle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye dair olan maddeleri ve eksiltme şartnamesi ahkâmına ve yukarıdaki yazılı maddelerin icabatına riayet eylemeleri şarttır.

Aksi halde hiç bir mazeret kabul edilmez.

6 — İstekliler bu işe aid evrakı fenniyeyi ve şartnameleri Urfa nafia müdürlüğünden istiyerek görebilirler.

7 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının ihale saatinden bir saat evveline kadar eksiltme komisyonuna varması şarttır. Postada vuku bulacak gecikmelerden dolayı komisyon mesuliyet kabul etmez.

(98/73) 1—193

Gümrük binası yaptırılacak

Antalya Vilâyeti Defterdarlığından :

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan iş: Antalya gümrük binası inşaatı

Bedeli keşif: 73781 lira 13 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D—Hususî şartname
E — Keşif çetveli
G — Proje

Şartnameler Nafıa müdürlüğünde görülebilir. İstiyenler bu şartnamelerle evrakı (4) lira mukabilinde Antalya Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 28-1-938 tarihinde - cuma - günü saat 15 de Antalya vilâyeti defterdarlığında eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 4939 lira 6 kuruş muvakkat teminat vermeleri bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmeleri lâzımdır. Nafıa Vekâletinden alınmış yapı işlerine ait en az 25000 liralık iş yaptığını gösterir müteahhitlik vesikası ve yaptığı işlere ait bonservis ve ticaret odası vesikası.

6 — Talipler teklif mektuplarını eksiltmenin yapılacağı saatten laakal bir saat evel komisyona getirip makbuz mukabili tevdi etmeleri şarttır.

7 — Hariçten posta ile gönderilecek teklif mektupları saat 15 e kadar kabul edilir. Postalarda vuku bulacak gecikmeler ve saireden bir mesuliyet kabul edilmez. (5) 1—70

Bina ilâvesi

Kars Nafia Direktörlüğünden :

1 — Iğdırda yapılmakta olan hükümet konağının 15000 ve 4000 liraki ceman 19000 liralık inşaatına ilâveten mezkûr inşaatın bakiyesi olan 17318,01 liralık bir kısım inşaatı da kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 24-1-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Kars nafia müdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1336 lira 35 kuruştur.

4 — Plân, keşif, münakasa şartnamesi, fennî şartname bir lira mukabilinde Kars nafia müdürlüğünden verilecektir.

5 — İstekli olanlar teklif mektublariyle beraber teminat mektub ve makbuzlarını, nafia vekâletinden almış oldukları yapı ehliyet vesikası ve ticaret odası kayıt, hüviyet verakasını mühürlü bir zarfa koyarak yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde teslim etmeleri veya posta ile göndermeleri.

6 — Postada geçiken teklif mektubları komisyonca nazarı itibare alınmıyacaktır. İlk talibine ihale edilecektir. (124/69) 1—194

Bina yaptırılacak

Kapalı Zarf Usuliyle Eksiltme ilânı

Gümüşane Nafıa Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gümüşhane vilâyeti Halkevi inşaatıdır.

İşin keşif bedeli 55263 lira 78 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnameleri
B — Mukavele projesi
C — Nafıa işleri yapılar şeraiti umumiyesi
D — Nafıa işleri fennî şartnamesi
E — Hususî şartname.
F — Keşif cetveli tahlili fiat cetveli.
G — Proje.

İstiyenler bunları Gümüşhane Nafıa Müdürlüğünde mütalea edebilirler ve üç lira mukabilinde zarf alır.

3 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltme 25 ikincikânun 1938 salı günü saat 15 de Gümüşhane belediye dairesinde yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için istenilen 4200 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka ticaret odasına kayıtlı olduğuna dair vesika göstermesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarda ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Gümüşhane Belediye salonunda eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir .Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 4 ncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılması lâzımdır, Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

7 — İsteklilerin Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikasını haiz olması şarttır. (216/140) 1—306

Ankara Valiliği

Raf yaptırılacak

Ankara Vâliliğinden :

Bedeli keşfi 576 lira 12 kuruştan ibaret bulunan maliye vekâleti zat işleri müdürlüğü mahzenine yapılacak sabit raf inşaatı 31-1-938 pazartesi günü saat 15 de vilâyet binası dahilinde nafıa komisyonunda ihalesi yapılmak üzere pazarlığa konulmuştur.

Teminatı muvakkate (43) lira (21) kuruştur. İsteklilerin teminat mektublariyle ticaret odası vesikası ve Ankara nafıa müdürlüğünden bu işe aid olmak üzere alacakları fennî ehliyet vesikasiyle birlik sözü geçen günde nafia komisyonuna gelmeleri.

Buna aid keşif ve şartnameyi nafıa dairesinde görebilecekleri. (122) 1—263

Çadır alınacak

Ankara Vâliliğinden :

Nafia müdürlüğü için keşif bedeli 3900 liradan ibaret bulunan 60 adet mahruti amele çadırı alınacaktır. İhalesi 20.1.938 perşembe günü saat 15 de, hükümet dairesinde daimî encümende açık eksiltme ile yapılacaktır.

Muvakkat teminatı 293 lira 50 kuruş tur. İsteklilerin teminat mektubu ve ticaret odasından musaddak vesikalariyle, ihale günü, encümene gelmeleri, buna aid keşif ve şartnameyi nafia müdürlüğünde her gün görebilecekleri (4774) 1—51

LOREL ...ARDİ
Periler ...rında

Enstitüler

Avrupa ve Amerika ve İstanbul üniversitelerine talebe gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden :

1 — Maden mühendisi yetiştirmek üzere 13 ve madenler için jeoloji tahsil ettirmek üzere 7 talebe Avrupa ve Amerikaya ve kezalik jeoloji tahsili için 6 talebe de İstanbul üniversitesine gönderilecek ve talibler arasında müsabaka yapılacaktır.

2 — Jeologluk müsabakasında 1 den 7 ye kadar sıra ihraz edenler Avrupa ve Amerikaya gönderilecek ve 8 inciden 13 üncüye kadar olanlar ise Enstitü hesabına İstanbul üniversitesinde tâtü hesabına İstanbul üniversitesinde okutturulacaktır.

3 — Taliplerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır.

a) Türk olmak.

b) Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyeti ve sihhati tam olmak, (Sıhî muayene Ankarada yapılacaktır).

c) Olgunluk imtihanını vermiş olan lise veya kollej mezunu olup fransızca, almanca, ve ingilizce dillerinden birisini okuyup yazabilmek.

d) Yaşı 18 den aşağı ve 25 den yukarı olmamak,

4 — Mühendislik için müsabaka 3 şubat 1938 perşembe, jeologluk için müsabaka 4 şubat 1938 cuma günleri Ankarada M.T.A. enstitüsünde yapılacaktır.

Talebelerin imtihanda üssü mizanı doldurmuş olmaları şarttır.

5 — Maden mühendisliği imtihanı hesap, hendese, cebir, mihanik, fizik, kimya ve yabancı dillerden biri (İngilizce, fransızca, Almanca).

Jeologluk imtihanı: riyaziye, (hendese, cebir) hayvanat, nebatat, jeoloji, fizik ,kimya ve yabancı dillerden biri (ingilizce, fransızca, almanca)

6 — Tahsile gönderilecek olanlar ileride tahsil müddetleri kadar mecburî hizmete tâbi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir teahhüdname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

7 — İstiyenlerin nüfus hüviyet cüzdanı, hüsnühal varakasını, mekteb şehadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretleri, 4 kıta fotoğraf ve dilekçelerini 29 kânunusani 938 cumartesi günü öğleye kadar Ankarada M.T.A enstitüsü genel direktörlüğüne göndermeleri ve 31 kânunu sani 938pazartesi günü sıhî muayeneleri yaptırılmak üzere sabahleyin saat 10 da Adliye sarayı karşısında M.T.A enstitüsü dairesinde bulunmaları ilân olunur.

(4699) 3—7195

Kiralık dükkân

Yüksek Ziraat Enstitüsü Direktörlüğünden :

1 — Yüksek enstitümüzde bulunan bakkaliye dükkânı 3.2.938 den 3.2.939 tarihine kadar bir senelik müddetle açık arttırmaya konmuştur.

2 — İhalesi 31.1.938 pazartesi günü saat 15 de rektörlük binasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen senelik kira bedeli 600 liradır.

4 — Muvakkat teminat 45 liradır.

5 — Parasız şartname almak istiyenler enstitü daire müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (129) 1—288

Fakülteler

Elbise yaptırılacak

Ankara Hukuk Fakültesinden :

Leylî talebe için 150 - 165 takım elbise yaptırılacaktır. Muhammen bedel 4950 lira ve muvakkat teminat 371 lira 25 kuruştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için 21-1-938 cuma günü saat 15,30 da fakülteye müracaatları. (7) 1—72

Kiralık ev

Erzurum mahallesi Sarıkadı sokağında 44 No. lu beş odalı bir ev kiralıktır. Vehbi Koç Ticaretevinde Osman Aslana müracaat. 1—294

Mideniz bozuk, diliniz paslı, kabız çekiyorsunuz iştahanız yok, mutlaka

HASAN meyva özü

alınız. Yarım bardak su içinde alınan ve meyva usarelerinden yapılan bu harika midenize rahat ve huzur verecektir. Şişe 25, büyük 40, dört misli 60 kr.

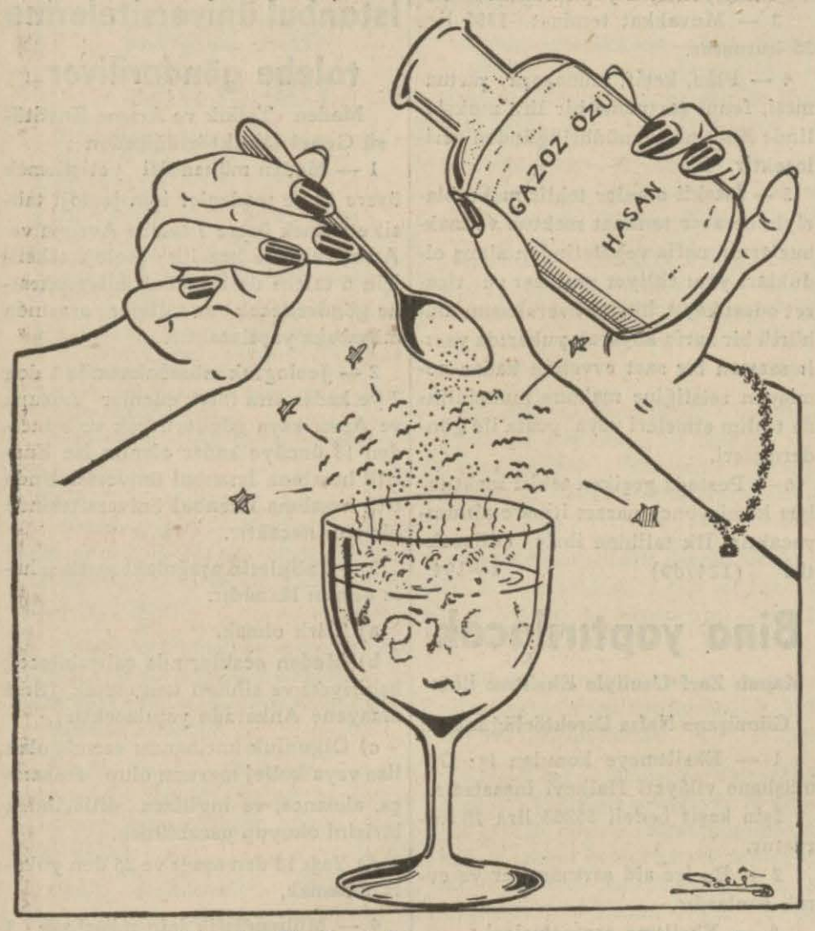

HASAN gazoz özü

Limon, portakal, mandalina çeşitleri vardır. Meyve usarelerinden yapılmıştır. Şampanya gibi lezzetli ve midevidir. Misafirlerinize Hasan Gazoz özü ikram ediniz.

Yakında ananas, çilek muz frenk üzümü kayısı, ağaç çileği nevileri çıkacaktır. Şişesi 25, büyük 35, dört misli 50 Kr. 1—54

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarımızı keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

1 — 26

Fiatı her keseye elverişli
Büyük radyoların evsaf ve kudretinde
Lüks gösterişli bir radyo

SPARTON
38 MODELİ

Vehbi Koç ticaret evi TL. 3450 1- -210

Yenişehir halkına müjde

ATATÜRK BULVARI No. 18

"Bilman"

TİCARET EVİ

Yeni açılan mağazamızda her çeşid elektrik malzemesi, şık avizeler, ampuller, bisiklet, motosiklet ve teferrüatı. Her yerden ucuz olarak tedarik edebilirsiniz. Radyo, bisiklet ve motosikletlerinizi müsaid taksitlerle alabilirsiniz.

Sayın müşterilerimizin hem aldanmaması, hem de zamanlarından tasarruf edebilmeleri için fiatlar rekabet kabul etmiyecek şekilde indirilmiş ve *maktu* yapılmıştır. Bu hakikati anlamak için bir tecrübe kâfidir. Her çeşid elektrik âletleri tamiratı yapılır.

1—361

İcra

Ankara Birinci İcra Memurluğundan:

Haczedilipte satılmasına karar verilen 6014652 No. lu bir singer makinesi 24. 1. 938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 13 de Ankara belediye müzayede salonunda satılacaktır. Bedeli müzayede % 75 işi bulmadığı takdirde 26. 1. 938 çarşamba günü saat 13 de ayni mahalde katî satılacağından taliblerin oradaki memura müracaatları ilân olunur. 1—354

Satılık arsalar

Etlikte yukarı kuyu yazısında Etlik ilk okulu karşısında ve altında bin metre murabbaından iki bin metre murabbaına kadar parsellere ayrılan arsalar satılıktır. Parçasına göre metreye konulan fiyatlar her keseye elverişlidir. Bahalarının üçte biri peşin alınır. Gerisi iki senede ödenmek üzere isteğe göre aylık, altı aylık, senelik taksitlere bağlanır.

Haritasını ve yerlerini görmek pazarlık etmek için Etlikte birinci bakkal otobüs durağı karşısında N. 128 Mühendis B. Feriduna ve Divanı Muhasebatta Muzaffer Ali Küreliye baş vurmaları.

Bu şartlar şubat sonuna kadar yapılacak satışlar içindir. Vakitten ve nakitten kazanacaksanız fırsatı kaçırmayınız. 1—350

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra g
3 defa dişleri niçin fırçalamak lâzımdı

Çünkü

Hiç bakılmamış dişleri bile kısa zamanda temizler, parlatır, sıhat ve taraveti iade eder. Günde iki defa Radyolin diş macunu ile fırçalanan dişler sağlamlığını ve güzelliğini asla kaybetmez. İşte onun bu abıhayat tesiri sayesindedir ki bugün binlerce kişi daima ve yalnız Radyolin kullanmaktadırlar. Radyolin dişler için bir hayat sigortasıdır. Bunun içindir ki Radyolin icat olunduğundan beri Türkiyede sağlam ve güzel dişli vatandaşlar artmıştır ve artmaktadır.

Dişlerinizi daima

RADYOLİN

Diş macunu ile fırçalayınız 1—185

Kohinor

Size inci gibi dişler ve güzel kokulu bir ağız temin eder

3—6399

ANKARA PALAS
PAVİYONUNDA
Fevkalâde yeni Proğram
Trio Naldy
Avrupanın en büyük akrobatik dansözleri
Miss d'Elwo — Lâstikten kadın
Cia di Costan — Dansöz "Fantaisiste„
Duo Berry
Görülmemiş artistik dansözler
Masanızı evvelden tutunuz

Bakırköy bez ve pamuklu mensucat fabrikası T. A. şirketinden:

Sayın halkımızın rağbetini memnuniyetle gördüğümüz fabrikamızın 85 santim enindeki kaput bezinin satış fiatını indirdiğimizi sayın müşterilerimize bildiririz

Markası	36 Metrelik topu	25 Topluk balyası
Kartal	732 kuruştur.	183 Liradır.

Satış şartlarımız:

Fabrikada teslim, parası peşindir. Birer balyaya kadar satılır. Alivre satış yapılmaz.

İstekli kaput tüccarlarının Bakırköyünde şirketimize müracaatları

1—235

BURLA BİRADERLER

Ticarethanesi

Ulus âbidesi karşısında ve Meydan Palas yanındaki

KOÇAK HANINA

Nakleylediğini sayın müşterilerine arzeder. 1—360

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GÜN BU GECE

Lucien Barroux - Edwig Feuillere ve Raimu gibi üç büyük sanatkârın temsil ettikleri

ASRÎ İŞ ADAMI

Fransızca sözlü

Ayrıca - Dünya haberleri

Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45 gece 21 de

1—22

BU GÜN BU GECE

Aşk - Güzellik ve heyecan filmi

KISKANÇLIK

Baş rollerde:

Robert Taylor — Barbara Stanvick

Ayrıca - Dünya haberleri

Seanslar 2,30 - 4,30 - 6,30 gece 21 de

Halk matinesi 12,15 de
LA DAM O KAMELYA

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619 1—29